

Oficirjem zapreti vrata?

Če prideta v Slovenijo na obisk prileten Nemeč in srbski upokojenec Milan Aksentijević, lahko za prvega mislimo, da je nekdanji esesovec, in za drugega, da je kot častnik JLA agresor iz Jugoslavije. Prihod Aksentijevića v Slovenijo - to je v zadnjem času dvignilo veliko prahu - se ni končal z aretacijo ali izgonom tega oficirja. To je verjetno v nasprotju z mnogimi pričakovanji, saj je bil Aksentijević pred napadom JLA na Slovenijo v tej armadi oficir protibevševalne službe. Po napadu ni zapustil svoje strani in se pridružil slovenski. Če ni bil naklonjen naši državi, ali je delal proti njej? Vprašanje je lahko do nadaljnega odprto, vendar Aksentijevića po vsem sodeč, ni na seznamu 81 oseb, ki jim je zaradi sovražnih dejanj vstop v Slovenijo prepovedan. Mogoče je na spisku sumljivih ljudi ali so ga uvrstili v skupino oseb, ki jih tajna policija Slovenije nadzoruje, če pridejo v našo državo? Ni izključeno, toda za prihod v Slovenijo so mu izdali turistični vizum na slovenskem veleposlaništvu v Škopju. Dejstvo, ki pove vsaj toliko kot kliči po ukrepih zoper Aksentijevića, je, da slovensko sodišče Aksentijevića ni obsodilo in da mu torej pravna država ni dokazala domnevne protislovenske dejavnosti. Javno mnenje o vračanju oficirjev JLA je neenotno. V anketi smo vprašali, ali odobravate prihod oficirjev v Slovenijo. Odgovori.

HELENA PAVLINIČ, poslovodkinja v diskontni prodajalni KZ Metlika: "V oficirje jugovojake, ki so bili med vojno v Sloveniji naši agresorji, nimam zaupanja. Ne vem, s kakšnimi nameni bi prihajali nazaj v našo državo. Lahko bi vohunili. Mar ne bi imeli slabe vesti pred nami, ko pa so nas pred slabimi štirimi leti napadli? Ob prepovedi prihoda oficirjev v Slovenijo ne bi smeli razmišljati, kako bo Evropa gledala na nas, ampak bi morali misliti nase."

JOŽE ŽUGELJ, vratar v viniškem Vinteksu: "V štirih letih ni moč pozabiti, kaj se je dogajalo med vojno v Sloveniji. Trajala je le 10 dni, a bila je nevarna in bog ve, kaj bi ti oficirji še zagrešili, če bi bila daljša. Tisti, ki se takrat ni odločil za TO, tudi sedaj nima kaj iskati pri nas. Izgovarjajo se, da želijo obiskati družine, a takrat jim niso nič pomenile. Takim ljudem ni moč zaupati, četudi trdijo, da se ne bodo ukvarjali s politikom."

TONE PERC, vzdrževalec železniške proge iz Sevnice: "Mogoče si Aksentijević misli: ŽZdaj sem upokojenec in lahko grem v Slovenijo, saj mi ne bo nihče nič naredil." Vprašanje je, če bi si oficirji upali priti zdaj k nam, če so takrat zagrešili. Redki so najbrž oficirji, ki niso imeli nič proti samostojnosti. Tisti, ki so imeli kaj proti, naj še zdaj ostajajo zunaj Slovenije. Preprosti ljudje težko vemo, če so oficirji kaj zagrešili."

MARJETA RANTAH, prodajalka v Mokronogu: "Sem proti, da pridejo oficirji v Slovenijo. Mislimo si: če je bil kdo oficir jugoslovanske armade, je delal proti Sloveniji. Če je upokojenec, je upokojenec, vendar je še zmeraj oficir. Prav bi bilo, da bi se izvedelo, če je kateri delal proti Sloveniji. Pri teh stvareh je lahko problem, če imajo oficirji žene Slovenke. Ampak na vse to bi oficirji morali misliti že prej."

DANILO KORITNIK iz Dolenje vasi pri Krškem: "Glede na to, da se v Slovenijo vračajo zgolj srbski oficirji, je nesprejemljivo, da tiste, ki so našo državo napadli in jo hoteli uničiti, toleriramo. Zato je to poniževalno za Slovence, saj vemo, kaj so ti ljudje mislili in še mislijo, saj njihova država poriva v vojno toliko ljudi na Balkanu. Sezname nezaželenih oseb bi morali javno objaviti, zadevo pa bi moralo prevzeti mednarodno sodišče."

FRANCI BABIČ iz Brezic: "Morali bi javno objaviti, kdo ima hipoteko in kdo ne. Če je Slovenija demokratska država, se ne more zapirati, saj so tudi interesi gospodarstva vedno glasnejši. Povezave z Jugom so potrebne, zato je potrebno stvari razčistiti. Verjetno je to zdaj trenutna evforija, ki bo minila. Spominjam se namreč časov po 2. svetovni vojni, ko je bil Nemeč najbolj osovražen, kmalu potem pa smo jih sprejeli z odprtimi rokami."

JANEZ KERMAČ, predsednik KS Šmarjeta: "Mislim, da smo generalom lahko hvaležni, da so nas tako hitro pustili na miru in da je bilo tako malo vojne škode in žrtev. Kdor od generalov in drugih z liste nezaželenih je kriv, naj za to odgovarja, ostale pa brez škode spustimo v državo. Ob velikih pokojninah bodo mladi in spočiti mirno živeli. Za državo bodo naredili manj škode kot mnogi naši vplivni poslanci v parlamentu."

DRAGICA HOČEVAR, zasebna podjetnica iz Kočevja: "Vsak oficir JLA bi se moral zavedati, da mora spoštovati slovenske običaje in zakone, posebno še, če ima tu družino in hišo. Sem silijo tudi zato, ker vsak raje živi v miru kot na vojnem območju. Po vojni smo grdo gledali oficirje JLA, upoštevatni pa moramo, da je oficir prisegel, kaj mora delati, in da je bil to njegov poklic. Povsem gotovo pa je, da zločinov ne bi smel početi."

STANE LAVRIČ, upokojenec iz Grčaric: "Ukrepati je treba proti osebam, ki so proti Sloveniji in njenim prebivalcem zagrešile vojno hudodelstvo. Vstopa ne bi smeli dovoliti osebam, ki so prišle k nam, da bi škodovale naši državi. Ne bi pa smeli ukrepati proti tistim, ki jim ni možno dokazati nič nezakonitega, saj v naši državi sprejemamo celo črnoroke in druge, ki so nam v zadnji svetovni vojni povzročili veliko gorja."

V Krki doslej štipendirali že tisoč ljudi

Ob obisku ministrice za delo Rine Klinar v Krki

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo je bila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar na obisku v novomeški Krki. Beseda je tekla o zaposlenih, o štipendiranju, zaposlovanju, odnosu s sindikati, varstvu pri delu in še čem.

V Krki, tem v vseh pogledih najboljšem dolenskem podjetju in enem najboljših v Sloveniji, namenjajo posebno skrb zaposlenim, saj se zavedajo, da brez dobrih in zadovoljnih delavcev ne bi dosegli vseh uspehov. V Krki veliko dajo na dodatno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, sedaj imajo 95 štipendistov, vseh pa so doslej štipendirali že blizu 1.000 mladih ljudi. V zadnjih treh letih so v Krki zaposlili 290 delavcev, do konca tisočletja pa nameravajo zaposliti še okoli 360 visoko usposobljenih mladih strokovnjakov.

Ministrica Klinarjeva je med drugim dejala, da Krka zgrede skrbi za kadre, zaposluje tudi pripravnike in ni opustila kadrovskega štipendiranja, ki se je v zadnjem času v Sloveniji zelo zmanjšalo.

Najvišji predstavniki Krke so ministrico opozorili na problem delovnih invalidov oz. delavcev z zdravstvenimi omejitvami. Pri zaposlitvah takih delavcev naj bi imela podjetja enake olajšave kot invalidska podjetja. Za daljšo porodniško se v Krki ne navdušujejo ne v vodstvu pa tudi ne med zaposlenimi. V Krki so navrgli, da bi bilo prav, ko bi država s spremembo dohodninskega zakona omogočila, da podjetje plača zaposlenim dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje.

PREDSEDNICA ZPM VIKO POTOČNIK

LJUBLJANA - V četrtek je bila v hotelu Union skupščina Zveze prijateljev mladine Slovenije, na kateri so za predsednico izvolili Viko Potočnik in se za dosedanje delo zahvalili dr. Ludviku Horvatu. Organizacija, ki ima za seboj že 40 let delovanja, se je s svojimi programi dobro znašla tudi v novih časih in postaja vodilna organizacija pri oblikovanju in izrabi prostega časa mlade generacije. Po skupščini so udeleženci prisostvovali še otvoritvi razstave "Počitnice za vse otroke", na kateri so predstavili tudi katalog o ponudbi slovenskih domov za letovanje otrok in mladostnikov. Posebne pozornosti je bil deležen program Tabora mladih v Dolenjskih Toplicah.

ODPRT SEJEM INFORMATIKA

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču so v ponedeljek kljub bojkotu nekaterih večjih domačih podjetij odprli sedmi sejem z naslovom Informatika, na katerem je poleg domačih izdelkov mogoče videti tudi dosežke 80 tujih iz več držav. Novosti v računalništvu, telekomunikacijah in pisarniški opremi si je mogoče ogledati še danes od 8.30 do 18. ure.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 1. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Dom, Bršljin od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brnar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog

V nedeljo, 2. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Pogača, Glavni trg 22. Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni

V Vinteksu se boje katastrofe

V podjetju, ki je vzporedna firma Novoteksovega obrata v Vinici, se boje izgube 200 delovnih mest, kar bi pomenilo katastrofo za najjužnejši del Slovenije

VINICA - Novomeški Novoteks je imel v Vinici najprej toz, ki se je pozneje preimenoval v obrat. 24. januarja letos pa so zaposleni v tem obratu ustanovili vzporedno podjetje Vinteks. Razlogov za takšno odločitev so imeli v Vinici veliko.

Za vzporedno podjetje so se odločili predvsem zato, ker so takrat, ko so v novomeškem Novoteksu stavkali ali bili na čakalju, imeli v Vinici dela dovolj in so pridno delali. Poleg tega so želeli ohraniti delovna mesta, imeti čiste račune in jasnejšo sliko, koliko sploh ustvarijo. "Vsi, ki so bili prej zaposleni v Novoteksovem obratu v Vinici, so sedaj začasno, za tri mesece, a z možnostjo podaljšanja, zaposleni v Vinteksu. Pri nas dela v eni izmeni 200 ljudi. Ko sem leta 1989 zapustil obrat, je bilo v dveh izmenah zaposlenih 350 ljudi. Vendar menim, da bi lahko v eni izmeni delalo 250 ljudi, od tega bi bilo največ 25 režijskih delavcev," pravi Jože Starešinič, sedaj v.d. direktorja Vinteksa. Ponovno se je vrnil v Novoteks septembra lani kot član sanacijske ekipe, ki jo je imenoval novomeški izvršni svet. Ekipe je bila 1. novembra razrešena, Starešinič pa je ostal v viniškem obratu.

Starešinič poudarja, da so v Vinici delali ves čas, ko so v novomeškem

Novoteksu stavkali, čeprav za december še vedno niso dobili plače, za januarjo je v več delih izplašal Vinteks, medtem ko so jo za februar dobili pre-

Jože Starešinič

tekli teden. Povprečna neto plača je 35 do 40 tisoč tolarjev, a je v Vinteksu velika pripravljenost za delo. Razveseljivo je, da imajo do konca avgusta

podpisane pogodbe za 60 odst. proizvodnje, medtem ko se za ostalo še dogovarjajo.

Kljub temu v Vinteksu niso brez skrbi, kako bo z njihovo prihodnostjo. Ob stavki v Novoteksu se je pripravila programa za lastninjenje ustave, do 5. aprila, ki je zadnji rok za odločitev programa, pa je premalo časa. "Po 5. aprilu bo šel Novoteks z Vinteksom vred najbrž pod Sklad RS za razvoj, ki bo odločil o nadaljnji usodi. V Vinici se bojimo, da bo potem prišlo do stečaja, ker ne vemo, kdo bo stečajni upravitelj, kakšne cilje bo imel, in predvsem, da se bodo uresničile govorice, ki se spletajo okrog viniškega obrata," pravi

Starešinič. V Vinteksu dobro vedo tudi, da bi, če bi bil odklan stečaj, izgubili pravice, ki jih imajo iz naslova lastninjenja. Bolj kot to pa bi bilo po njihovem tragično, če bi izgubili delovna mesta. Po Starešiničevem mnenju bi bila izguba 200 delovnih mest v tem najjužnejšem delu Slovenije katastrofa, saj je v tistem delu Bele krajine le še nekaj deset proizvodnih delovnih mest.

M. BEZEK-JAKŠE

Le manjšini še mar delavsko zdravje

Stavkajoči negodovali nad prehrano - Skrb za zaposlene - Manj dostopne zdravstvene storitve - Paleta predpisanih ukrepov - Koliko stane bolan delavec?

NOVO MESTO - Ob nedavni stavki v enem od novomeških podjetij so zaposleni med drugim potožili, da med delom dobivajo tako šibko malico, da z njo odrasel moški ne more zdržati težkega fizičnega dela. Ob tej pripombi se poraja vprašanje o tem, kako podjetja in podjetniki v razmerah "podjetništvo za vsako ceno" sicer skrbijo za zaposlene.

Statistika s področja medicine dela govori o tem, da je v Sloveniji, na Dolenjskem in s tem v Novem mestu vse več invalidskih upokojitev. Dejavnikov, katerih posledica je rastoče število invalidskih upokojencev, je sicer več, gotovo pa prispevajo k takemu upokojevanju tudi nezdrava delovna mesta. Pri tem zaskrbljuje tudi dejstvo, da so zdravstvene storitve vse

stvenega stanja ogroženih skupin.

Praksa zadnjih nekaj let je, da se redno izvajajo samo predhodni zdravniški pregledi, tj. preden se delavec zaposli. Obdobne preglede naročajo

samo še nekatere tovarne ter nekateri obrtniki in podjetniki. Po besedah dr. Gazvodove so zelo redki delodajalci, ki razmišljajo o ergonomiji, čeprav bi prilagajanje delovnega mesta človeku stalo v mnogih primerih malo denarja. Vse kaže, da deluje novodobna podjetniška logika po najbolj krutem obrazcu.

M. LUZAR

PRIREĐITVE OB MATERINSKEM DNEVU - Predvsem po župniščih, Solah in dvoranah kulturnih domov so v soboto in nedeljo ob 25. marcu, materinskem dnevu, pripravili številne in zelo obiskane prireditve. Pod naslovom "Živeti, verjeti, zaupati in biti odgovoren" so prireditev pripravili tudi v osnovni šoli Žužemberk. Mater z otroki v naročju so z avtobusi pripeljali tudi iz Ajdovca, Laške Dvora in Šmihela. Solze in smeh so priklicali na obraze mater učenci iz Šole in vrta, moški, ženski in mešani pevski zbor iz Žužemberka ter ansambel Nuris band. Ob tej priložnosti so otroci v avli pripravili razstavo izdelkov. (Foto: J. Pavlin)

Mariborsko pismo

Mariborska industrija ni "na psu"

Neverjetno, a resnično

MARIBOR - Mnoge Mariborčane, ki imajo že polna ušesa zgodbo o tem, kako je mariborska industrija tehnološko zastarela in iztrošena, so prav pošteno presenetili strokovnjaki iz novoustavljene Fakultete za strojništvo v Mariboru, ki so organizirali okroglo mizo "Mariborska strojna in tekstilna industrija - kriza in perspektiva". Na tej okrogli mizi so jasno in glasno povedali, da mariborska strojna in tekstilna industrija tehnološko sploh nista tako "na psu", kakor nas prepričujejo posamezni politiki in različni "mobitel" menedžerji. Dekan mariborske Fakultete za strojništvo redni profesor dr. Adolf Sostar je denimo dejal, da so pri nas veliko večji problem odnosi in ljudje kot pa tehnologija. V mnogih tovarnah v razvitih državah nimajo nič boljše tehnološke in strojne opreme kot pri nas, pa kljub temu nadvse uspešno poslujejo.

V katerem grmu torej tiči zajec? Strokovnjaki za strojništvo in tehniko nasploh so prepričani, da pri nas nedopustno dolgo traja lastninska transformacija. V tem času

v mariborski strojni in tekstilni industriji skoraj ni bilo investicij, marsikje pa so se celo trudili, da bi pred lastninjenjem čim bolj zmanjšali vrednost podjetij. Mnoga podjetja v Mariboru so v zadnjih letih morala tudi v stečaj.

Velik problem mariborske strojne industrije je tudi v tem, da ji primanjkuje strokovnjakov. Zaradi nenehne krize in prenikljivih plač so se namreč številni strokovnjaki "preselili" iz industrije v družbeno nadgradnjo, nekatere mariborske tovarne pa so strokovnjake celo odpustili, saj jih zaradi neambiciozne poslovne politike niso več potrebovali. Tovarne v razvitem svetu se od mariborskih ne razlikujejo toliko po tehnološki opremi, pač pa po kadrovski strukturi. Če dandanes v razvojnem oddelku tovarne ne dela nekaj doktorjev znanosti, bo tovarna le stežka začela izvajati nove proizvodne programe. Zato ni čudno, da ima večina strojnih in kovinskih tovarn v Mariboru deset in več let stare proizvodne programe.

Tehniki pa vidijo še en problem, ki pesti našo strojno in tekstilno industrijo: Slovenija že več kot deset let nima jasne strategije industrijskega razvoja. Dežela na južni strani Alp je premajhna, da bi lahko šla v korak s časom na vseh področjih tehnološkega razvoja, zato bi se morala naša industrija specializirati. V razvitem svetu pripravljajo strateške načrte industrijskega razvoja vlade, pri nas pa je skrb za razvoj prepuščena menedžerjem na najnižji ravni, ki se velikokrat od jutra do večera borijo za preživetje podjetja, na razvoj pa niti nimajo časa misliti.

TOMAŽ KŠELA

Kako podvojiti pridelek koruze

Nekateri najvažnejši agrotehniški ukrepi pri pridelovanju koruze, ki je postala da-leč najpomembnejša slovenska poljščina, kraljica kar 40 odst. naših polj

S koruzo je v Sloveniji zasejanih že okrog 100.000 ha njiv, kar je 40 odst. vseh. Po statističnih podatkih znašajo pridelki zrnja nekaj nad 5 ton na hektar, pridelki silažne koruze pa okoli 35 ton. S takšnimi pridelki se zdaleč ni izkoriščena genetska zmogljivost sodobnih hibridov koruze. To dokazujejo ekološki makropokuski, pa tudi pridelki usmerjenih kmetij, ki imajo boljše agrotehniko. Ti presegajo 10 ton zrnja in 50 ton silažne koruze na hektar in jih je moč doseči tudi drugje, seveda ob upoštevanju in natančni izvedbi sodobnih agrotehniških ukrepov.

Pridelovanje koruze se ne začne z majsko setvijo, temveč mnogo prej. Začne se že z jesenskimi oranjem, kjer to dopušča prazna njiva. Trdim, da je praha nujna na srednje težkih in težkih tleh, kakršnih je pri nas največ, pa če imamo jeseni na voljo gnoj ali pa ne. Trdim tudi, da je zima edini zaveznik slovenskega kmeta.

Zelo pomembna je pravočasna nabava primerne semena. Pri nakupu moramo poleg vrste hibrida upoštevati še hladni test (ne kupujemo hibrida, ki nima opravljenega hladnega testa in po katerem ni kalivega vsaj 88 odst. semena), kaljivost (ta naj ne znaša manj kot 90 odst.), kalibražo

(sejemo le kalibrirano seme) in količino semena (za hektar koruznega posevka potrebujemo od 15 do 35 kg hibridnega semena). Količina je odvisna od koruznega razreda, talnih razmer, vrste hibrida in absolutne teže semena. Priporočeno število rastlin na hektar je v razredu 100 do 95 do 110 tisoč, v razredu 200 do 90 do 105 tisoč, v razredu 300 do 85 do 95 tisoč in v razredu 400 do 75 do 85 tisoč. Če so talne razmere slabe, je priporočeni sklop manjši od 10 do 20 odst.

Absolutna teža semena, to je teža 1.000 zrn, je zelo pomemben podatek in znaša od 150 do 350 g. Izračunamo jo po posebni formuli:

$$\text{količina kg/ha} = \frac{\text{absolutna teža v g x št. rastlin/m}^2 \times 100}{\text{odst. kaljivosti x odst. čistote}} \times \text{poljski faktor}$$

V nekaterih razvitih zahodnih državah kupujejo pridelovalci število semen na hektar, in ne več količine semena v kilogramih. Tam prodajajo vreče na primer po 25.000 ali 100.000 zrn in govorijo o semenski enoti. Seveda je potreben drugačen izračun, ki govori o številu potrebnih zrn, ne pa kilogramov zrnja za hektar koruznega posevka.

UPORABA ŽVEPLENO-APNENE BROZGE

Zaradi dolgoletnega dodajanja kalija in presežka dušika v tleh in trti lahko pride do pomanjkanja apna, posebno pri odganjanju trte. Zato škropljenje z žvepleno-apneno brozgo poleg delovanja na ooidij in pršico koristi tudi kot gnojenje. Za boljši učinek moramo škropiti šele v času, ko se odpirata prva dva lističa na poganjku. Priporočam, da škropite takrat, ko se odpirajo zapoznela očesa, praviloma so to očesa na osnovi šparonov. Zadostuje 10-odstotna brozga. Uporabljamo fine šobe in temeljito omočimo poganjek. Razumljivo, da ne škropimo poganjkov, ki imajo več kot dva lističa. S tem omočimo bolj izenačen porast vseh mladice.

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr., svetovalec za vinogradništvo

Ni ga zidarja, ki bi tak mojster bil, da bi kuhinjo, dosti veliko za dve ženski, nar'dil. (Ljudska modrost)

Če hočeš razumeti življenje, nehaj verjeti, kar ljudje govorijo in pišejo. Opazuj raje samega sebe. (Cehov)

NOV RASTLINJAK NA RIBNIKIH - Samostojna podjetnica Silva Fric, že dolga dolga ena prizadevnejših v vodstvu sevniške obrtne zbornice, je začela s sodobnejšo tehnologijo v vrtnarstvu in cvetličarstvu leta 1979, ko je v neposredni sosesčini svoje družinske hiše na Ribnikih postavila prvi avstrijski plastenjak, zatem pa še dva. V Sevnici in Posavju je vse več konkurence in družinska obratovalnica VCT (vrtnarstvo, cvetličarstvo, termotehnika) Fric & Ramovš, ki s Fricovo vred postopuje že 10 ljudi, je na izzive konkurence in zahteve trga te dni odgovorila s postavljeno stekleno rastlinjako s površino 530 m². Kot je ob otvoritvi (na posnetku) poudaril predsednik OZ Sevnica Slavko Vilčnik, je Fricova z nasodobnejšo nizezemsko opremo in računalniško podprto tehnologijo, ki poljubno uravnava mikroklimo, že napravila korak v 21. stoletje. Podjetnici je čestital za okrog 130.000 mark vredno naložbo tudi sevniški župan Jože Petermel. (Foto: P. Perc)

Zakaj danes kmetje vse manj čebelarijo?

Novi časi, nove razmere

V prejšnjih časih so čebelarili skoro vsi kmetje, veliko duhovnikov in učiteljev, čebele so imeli domala v vseh samostanih in srednjeveških univerzah. Kmetje so jih gojili predvsem zaradi medu in voska, ostalim pa so bile zanimive predvsem kot posebne, nobeni drugi domačim živalim podobne, izjemno zamotane in skrivnostne živalce. V njih so nevede iskali skrivnosti vesolja, s katerim so čebele tako tenkočutno povezane in povsem odvisne od njega. Pri njih se najprej naučijo ponižnosti, reda in razumnosti, čebele lahko raziskuješ in z njimi narediš toliko poizkusov kot z nobeno drugo domačo živaljo.

Nikoli jim nisi najboljši čebelarji in raziskovalci ne pridejo na kraj. Vedno znova nas preseneti kaj novega, nepričakovanega, neodkrita, kar se pa vsako leto ponavlja, a vedno na drug način. Obenem se pri čebelah pomiriš, spostiš, pozabiš na muhe in tegobe sveta. Z njimi si pa tudi nakopješ stalno pozornost in skrb, potrebo po znanju, pravočasnih posegih, pa tudi stroške. Vendar če vse prav obrneš, opraviš pravočasno in pazljivo in ne računaš na dobiček, te bodo čebele poplale za vitalnostjo, močjo in zdravjem, prinesle bodo obilo bero sladkega medu, kar vse ti bo v zadovoljstvo.

Zaradi teh značilnosti čebel danes kmetje vse manj čebelarijo, saj jim za današnji način čebelarjenja manjka znanja in časa, v naravi so pa tako in tako dovolj. Podobno je z duhovniki in učitelji. Ostali so le še zagrizeni čebelarji raznih profilov in poklicev, ki so v povprečju stari nad petdeset let. Na novo pa se za čebelarjenje odločajo predvsem srednje, višje in visoko izobraženi ljudje, ki so obremenjeni z današnjim načinom življenja.

JANEZ FIRM

Pri poljskem faktorju upoštevamo domnevni odstotek semena, ki bo propadel zaradi slabih razmer na njivi po setvi. Običajno propade približno desetina semena, lahko pa tudi več.

Inž. CVETO GOLOB

CVIČKARIJA ZA LEDENE MOŽE

KOSTANJEVICA - Tradicionalno prireditev 23. tedna cvička bo letos 12., 13. in 14. maja v Kostanjevici. Tako so sklenili na nedavni seji člani upravnega odbora Zveze društev vinogradnikov Dolenjske. Ugotovljeno je bilo, da so z zadnjimi prireditvami pod okriljem kostanjeviškega gradu že v mnogočem vrnili ugled temu slovenskemu vinскому posebnosti, potrebno bo letos še nekaj promocijskih akcij po Sloveniji.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Prim. dr. Peter Kapš

Vino in zdravje (9)

Vsak užitek ob pitju vina pa lahko nudi tudi nekaj omame. Pitje lahko povzroči rahlo omamo, ob kateri se človek sprosti, ne čuti več težav in odgovornosti, ampak zadovoljstvo v megli zamaknenosti. Iskanje omame je sploh človekova posebnost. Kulturni pivec, ki redno pije vino ob obrokih hrane v zmerni količini, ki se ne povzroči omame, se na alkohol počasi privaja. To pomeni, da se nauči prenašati vedno večje količine alkohola, pri čemer ostane učinek alkohola skoraj enak. Nenačakovano pivec lahko zmerno količino vina hitro občuti, navajenega kulturnega pivca pa ta zmerna količina sploh ne moti in še ne čuti omame. Če ta kulturni pivec želi rahlo omamo ob obroku hrane, mora iz oz. sladice pa lahko dopolnujemo z bolj sladkimi in aromatičnimi vini.

Ravno čedalje večja odpornost proti alkoholu (toleranca) je kriva, da številni kulturni pivci trdijo, da so še vedno zmerni pivci vina, ker tudi ob večji količini popitega vina še ne čutijo omame.

Cistih vin ne pijemo za žejo, čeprav nekateri to počno. Strinjamo se z nekaterimi enologi, da v vročem in soparnem vremenu najbolj odžeja in osvži briganec. Mnenja pa smo, da z vodo ali sodavico razredčeno vino ni pravo vino in izgubi okus, čeprav je le namizno vino. Briganec naj bi pili prav tako med jedjo, za žejo, seveda. Še bolj pa je, da vodo (sodavico, slatino) pijemo posebej in vino razredčimo šele v želodcu. Pravzaprav ni vina, ki ga ne bi mogli piti ob jedi.

Stroga mednarodna gastronomska oz. gostinska ali druga pravila, da ob posameznih jedeh pijemo le določene sorte vina, ne morejo veljati za najboljšega poznavalca vina. Taka pravila so namenjena izključno nepoznavalcem vin, ki zaradi neznanja izbirajo vino k jedi s pomočjo pravil ali sugestij drugih. Ne glede na ta pravila, bo poznavalec vin izbral tisto, ki ga dobro pozna in mu ob določenih hrani najbolj ustreza. Vsa opisana pravila so le osnovno vodilo pri izbiri in postrežbi vina.

Pravi poznavalec vin in tudi gastronom bo ob vsaki jedi, že ob okusanju jedi, izbral sebi primerno vino. To namreč dopolnjuje in izboljša kakovost jedi, in ker je zaznava okusa zelo osebno obarvana, zlasti pa še mešanica vina in hrane v ustih, je izbira vina ob ponudeni hrani zelo individualna.

Kakovost vina se stalno menja, odvisna je od sorte, letnika, kraja, kjer vinograd leži, tehnologije predelave grozdja in nege vina. Glede na vsebnost nepovretke sladkorja v vinih, le-ta delimo v suha, polsuha, polsladka ali sladka; glede na aromo pa v aromatična in nearomatična. Ob jedi najbolj prija suha in ne preveč aromatična vina, še posebej ob slanih jedeh. Sladke jedi oz. sladice pa lahko dopolnujemo z bolj sladkimi in aromatičnimi vini.

Osnovna pravila glede izbire vina k hrani

1. K vsem jedem, razen k sladkani, ponudimo samo suha vina.
2. Na začetku obroka vedno začnemo z lahkimi, na koncu pa pijemo težka, z ekstraktom bogata vina.
3. Lahke jedi dopolnujemo z lahkimi, težke pa s težkimi vini.
4. K belemu mesu sodijo bela, k črnemu pa rdeča.
5. Čim bolj izbrane so jedi, toliko zahtevnejša je pravilna izbira vina.
6. K sladkani praviloma ne postrežemo vina. Če si ga kdo vseeno želi, mora biti vino sladko, vsebovati mora malo kisline in malo alkohola. Nekateri priporočajo k sladkani desertna, sladka vina zvrsti sherry ali porto, ki jih pri nas ni.
7. H kavi se odlično poda vinjak ali konjak.
8. K mehkim ali topljenim sirom ponudimo bela vina.
9. K pikantnim močnim sirom postrežemo težja rdeča vina.
10. Za aperitiv je primerno zelo suho penecno vino, suho pozne trgate ali lahke grenčice oz. vermuti, nikakor pa ne žganje ali vinjak.

(Nadaljevanje prihodnjič)

OCENJEVANJE VIN NA ČATEŽU POD ZAPLAZOM

ČATEŽ POD ZAPLAZOM - Nekateri ta kraj zamenjujejo za Čatež ob Savi. To je na koncu poti, ki jo Levstik opisuje v svojem delu Popotovanje iz Litije do Čateža. Tam deluje Vinogradniško - turistično društvo, ki se trudi, da pridelava čim boljše vino in da bi kdaj skozi te kraje peljala vsaj kakšna vinska pot, če že ne cesta. Čeprav so njihove vinske gorice na samem obrobju dežele cvička, so dokazali, da je imel Levstik prav, ko je trdil, da se tod prideluje dobro vino. Na lanskem Tednu cvička v Kostanjevici so od osmih poslanih vzorcev odnesli kar 7 medalj, od tega 6 zlatih. Po splošni oceni tudi lanski pridelek ne bo zaostajal. V soboto, 25. marca, so imeli ocenjevanje 94 poslanih vzorcev; v soboto, 1. aprila, ob 17. uri bo v Ravnikarjevi zidnici razglasitev rezultatov, nadaljevali pa bodo z že tradicionalno cvičkarijo, pokušno ocenjenih vzorcev.

L. STOPAR

Z NOVOMESKE TRZNICE

Obiskovalci ta čas na tržnici veliko sprašujejo po domačih semenih, ki jih bo potrebno prej ali slej spraviti v zemljo. Bogato zalogo ponuja Pregarjeva iz Sentlovena: kozareček fizioloških semen, korena, kumar, majarona in žafrana je 100 tolarjev, žlička solate, kolerabe, repe in sejančka pa velja 50 tolarjev. Ostale cene ponekod: merica regrata 200, česen 400, med 400, propolis 200, čebuleček 400, semenski krompir od 150 do 200, jabolka 100 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane 190, limone 142, grozdje 651, radič 284, pomaranče 80, zelje 95, solata 140, kumare 280, korenje 85, čebula 111 in česen 263 tolarjev. Pri Djeladniju je bil mladi krompir 180, jagode 250, čebuleček 450, kutine 300, banane 200, solata 160, koren 120, cvetača 220, ohrovt 180, zelje 90, peteršilj 300 in špinaca 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 270 do tri mesece starih prašičev in 60 starejših. Prvih so prodali 150 po 350 do 400 tolarjev, drugih pa 20 po 400 do 270 tolarjev kilogram za dve teže.

kmetijski nasveti

Boljša magnezijeva gnojila

Kot se uči vsak srednješolec, je element magnezij osrednji del klorofilne molekule. Brez njega rastlina ne more tvoriti listnega zelenila (klorofila), brez listnega zelenila pa ni fotosinteze, to je tvorbe organske snovi s pomočjo svetlobe. Vse to pove dovolj o pomenu magnezija za dobro rast in uspevanje rastlin in za njegovo nepogrešljivost med mineralnimi hranili.

Magnezija lahko rastlinam primanjkuje iz različnih vzrokov. Morda ga je premalo že v osnovni kamenini, iz katere je nastala rodovitna prst, morda je krivo izpiranje iz tal ali pretirano gnojenje s kalijem, ki ovira dostopnost magnezija rastlinam. Pomanjkanje se da ugotoviti že na pogled (listi rumenijo), še zanesljiveje pa s kemično analizo tal ali rastlin, ki pa seveda nekaj stane.

Škodljive posledice pomanjkanja je mogoče preprečiti na različne načine. Dostojno za odpravo pomanjkanja magnezija uporabljali predvsem kizeriti in grenko sol, ki pa sta fiziološko kisli gnojili, nepriporočljivi zlasti na že zakisanih tleh. Poleg tega se sorazmerno lahko izpirata in sta nevarna za podtalnico.

Bolj priporočljivo je magnezijevo listno gnojilo fertisal Mg, ki tako kot vsa foliarna gnojila hitro deluje in je zato priporočljivo predvsem za naglo posredovanje, kakršno je na primer potrebno pri sušenju pecljevine v vinogradih. Žal pa tako gnojenje ne odpravi vzrokov pomanjkanja magnezija, za kar so na voljo druga gnojila, tako imenovana biomineralna magnezijeva gnojila, kot na primer biomag, ki se je pojavil na našem trgu.

Na voljo sta dva izdelka, biomag S z zelo visokim deležem magnezijevega oksida, ki je primeren za hitro posredovanje, in biomag M7, ki ima manjši delež magnezijevega oksida in več magnezijevega karbonata; ta se počasneje topi in zato deluje dalj časa. Biomag je mogoče dobro mešati s mineralnimi in organskimi gnojili, zato je primeren dodatek pri kompostiranju, uporabljen pa je tudi pri biološkem kmetovanju. In še zanimivost: biomag je učinkovito sredstvo za uničevanje mahov.

Skratka: magnezijeva biomineralna gnojila, med katerimi posebej hvaliljo biomag, je dragoceno gnojilo, ki vpliva na rast in rodnost, mobilizira druga hranila, povečuje število mikroorganizmov v tleh, nevtralizira kisline in ohranja ravnovesje med hranili. Zato ga, predvsem vinogradniki, tako cenijo, čeprav je treba reči, da so svoj čas v tem tudi pretiravali, saj magnezij, naj je še tako koristen, ne more biti zdravilo za vse.

Inž. M. L.

Potreben bo skupen nastop

V Evropi 95 odstotkov sadja prodajo preko organiziranih oblik prodaje, pomembne so državne podpore

ARTIČE - V petek so se v Artičah končali 3. sadjarski dnevi Posavja Artičev 95. V dveh dneh so lahko sadjarji, ki so prišli pravzaprav iz cele Slovenije, prisluhnili številnim zanimivim predavanjem.

Za slovensko sadjarstvo je značilna razdrobljenost, še bolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da država nima izdelane strategije. Druge države spodbujajo to panogo kot tudi organizirani nastop s tem, da dajejo subvencije tistim, ki so organizirani v zadruga ali druga združenja. Naša država bo morala pomagati tudi pri zagotovitvi infrastrukture, na primer hladilnic, ki bi omogočile dobavo sadja skozi vse leto. Prav pri investicijah in hladilnicah v tujini država prispeva od 80 do 95 odstotkov sredstev. Kot ocenjuje predsednik Sadjarskega društva Posavja Toni Koršič, je pri nas organiziran poseg na ravni države nujen, če se hočemo pojaviti na tujem trgu.

Slovenski sadjarji imajo možnost prodaje predvsem na vzhod in v države nekdanje Jugoslavije, potrebno pa se bo spopasti s konkurenco, ki zahteva povezovanje s stroko in prodajo. Nezanemarljiv je podatek, da je v Evropi 95 odstotkov sadja prodajo preko organiziranih oblik prodaje.

Zato so tudi v Artičah predstavili tržni model povezave posavskih sadjarjev in blagovne znamke, za katero je ideja stara nekaj let, verjetno pa bo njihov model postal državni. T. G.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Kivi - sadež večne mladosti

Med vrstami južnega sadja so tudi kiviji ali aktinidije, ki pa uspevajo tudi pri nas na osonečnih legah. Kivi je vzpenjalica in njegova domovina je Kitajska. S selekcijo so vzgojili vrste, ki so se prilagodile tudi hladnejšemu evropskemu podnebnju. Kivi prštevamo med odporne sadeže, saj se, pravilno skladiščeno, obdrži do pozne pomladi in nam nadoknadi primanjkljaj vitaminov in mineralnih snovi.

V primerjavi z jabolkom vsebuje kivi štirikrat več fosforja, dvakrat več kalcija in petkrat več železa. Največ pa vsebuje vitamina C in B-kompleksa. Zaradi velike količine zaščitnih snovi so ga cenili že stari kitajski narodi in njegov zdravilni učinek je opisan tudi v legendah.

Kivi - sadež večne mladosti, kot ga tudi imenujemo - je navzven podoben krompirju, ko pa ga prerežemo, vidimo svetlozeleno dišeče sadno meso, ki ga uživamo predvsem surovo. Okus spominja na kosmulje, grozdje in jagode. Sadeži so najbolj okusni, ko postanejo pri pečju mehki, sicer pa so še čvrsti. Uživamo jih lahko tudi z lupino, vendar to dobro operemo, da odstranimo nešteto drobnih dlačic, ki nas ovirajo pri požiranju. Olupljenih in narezanih sadežev ne puščamo na zraku in svetlobi, ker se uniči vitamin C, pa tudi jih ne miksmo, ker zmleto drobno semenje močno greni. Narezan kivi dodajamo zelenim solatam, sadnim kupam, skutnim namazom in z rezinami okrasimo sladice in mesne plošče.

Za sladokusce pa je KIVILEV DŽEM Z GRENIVKO. Za 750 g džema potrebujemo 420 g olupljene kivija in 300 g olupljene grenivke. Sadni masi primešamo 3 žličke sladkornega sirupa in eno vrečko jabolčnega pektina v prahu. Med stalnim mešanjem sadje segrevamo, da se zmehča. Na koncu naj 1 minuto močno vre, nato maso vlijemo v segret kozarec ter neprodušno zapremo s kovinskim pokrovčkom.

S A L O M O N O V
OGLASNIK
NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

Nad bolnico visi ekonomski meč

Ukrepi za odpravo izgube v novomeški bolnišnici ne bodo prijetni - Daljša čakalna doba, manj dežurstev, ambulante za samoplačnike - Kako bo s posteljami?

NOVO MESTO - Novomeška bolnišnica je s 550 posteljami in 815 redno zaposlenimi četrta največja bolnišnica v Sloveniji. Pa tudi njene težave so temu primerne. Včasih je veljalo: dobra bolnica mora imeti izgubo. Potem so se časi spremenili in sedaj tudi za bolnice še kako velja ekonomika. Novomeška je imela, po že sanirani izgubi iz prejšnjih let, v letu 1993 in 1994 spet precejšnje izgubo in iz ministrstva za zdravstvo oziroma iz zdravstvene zavarovalnice novomeško bolnico zadnje čase hudo pritiskajo.

"Izguba je v bistvu nastala zato, ker smo mi delali tako, kot smo bili vajeni v prejšnjih letih - se pravi, da smo v bolnico sprejeli ali v specialističnih ambulantah pregledali vse ljudi, ki so k nam prišli, tako kot v časih, ko je bil to običajen in za zdravnike in zdravstveno osebje tudi etično edino sprejemljiv način dela," pravi direktor bolnice dr. Tone Starc. Skoraj dve tretjini pacientov pride v specialistične ambulante ali v bolnico z napotnicami, le dobra tretjina brez napotnice zaradi nujnosti njihovega zdravstvenega stanja. "Vse to smo do letos tekoče naredili in tudi čakalna doba v večini ambulant je bila zelo kratka ali je sploh ni bilo." Odkar pa je bil ustanovljen Zavod za zdravstveno zavarovanje, imajo odrejeno količino dela, če ga opravijo več, pa jim ta državna zdravstvena zavarovalnica tega ne prizna in seveda ne plača. "Mi pa ne moremo vplivati na dotok bolnikov v našo hišo, in tako smo lani naredili za dobro tretjino več, kot nam zavarovalnica prizna in plača," je povedal dr. Starc. Večina tega "odvečnega" dela je bila opravljena v specialističnih ambulantah. Poleg tega je za dovoljeno količino dela 50 zaposlenih v bolnici preveč. Tako ni čudno, da se na koncu leta pokaže precejšnja izguba.

Zaradi te izgube so dobili iz Ljubljane nekakšno pomoč oziroma začasno prisilno upravo, ki naj bi pomagala iz novomeške bolnišnice narediti čim bolj varčno hišo. V bolnišnici so že sprejeli ukrepe, ki naj bi to omogočili, gotovo pa ne bodo razveselili bolnikov. Za specialistične am-

Dr. Tone Starc

bulante so določili tisto količino dela, ki jo zavarovalnica prizna in plača. To pomeni precej daljšo čakalno dobo za bolnike z "normalnimi" napotnicami; če pa gre za nujne primere ali če pride bolnik v ambulanto zaradi nujnega stanja, ne bo čakal.

Z aprilom bodo nehale delati vse bolnišnične specialistične ambulante zunaj bolnice; gre za očesne ambulante v Krškem, Trebnjem in Črnomlju ter pri optiku v Novem mestu. Kmalu pa naj bi na teh mestih začeli delati ambulante za samoplačnike. Z aprilom delno spreminjajo dežurno službo v bolnišnici in na nekaterih oddelkih bo poslej v veljavi tako imenovana pripravljena služba, kar pomeni, da bodo v nujnih primerih poklicali zdravnika od doma, dežurstva za ne-

katero oddelke pa bodo združili. Ne bo več nadur in še dodatno bodo skušali prihraniti pri porabi materiala in zdravil.

Število postelj naj bi se po zahtevanju direktorja ne zmanjšalo, čeprav bodo tudi tu uvedli nekakšno "računsko" racionalizacijo. "Ne ukinjamo postelj, ampak skušamo doseči čim večjo stalno zasedenost tistih, ki nam jih zavarovalnica prizna in plača," pravi. To pa pomeni, da bodo na mesto sedanjih 547 85-odst. zasedenih postelj imeli v resnici na voljo 467 postelj, in to ob 95-odst. zasedenosti.

Ukrepi so precej boleči tako za bolnike kot zdravnike. V novomeški bolnici se tolažijo, da so na istem kot bolnici v Izoli in Celju, kmalu pa bodo na tem tudi vse ostale, češ da sem vodi uvedba ekonomije v medicino. Če je to seveda sploh kakšna tolažba.

A. BARTEJ

LIKOVNA RAZSTAVA

ŠENTJERNEJ - Jutri, 31. marca, bodo ob 17.30 v prostorih tukajšnje podružnice Dolenjske banke odprli razstavo slik in grafik mladega likovnega ustvarjalca Simona Kajtna iz Rimskih Toplic. Razstavo pripravljata šentjernejska osnovna šola in Dolenjska banka ter tako nadaljujeta s kulturnimi prireditvami v prostorih banke. Za krajši program bodo poskrbeli učenci osnovne šole.

OČIŠČEVALNA AKCIJA DOLENJSKIH RIBIČEV - Dolenjski ribiči so se množično vključili v vselovensko očiščevalno akcijo, ki jo je v soboto, 25. marca, pripravila Ribiška zveza Slovenije. Temeljito so se lotili čiščenja grebe reke Krke in Temenice in v nekaj urah nabrali več kot štiristo plastičnih vreč raznih odpadkov. Tajnik ribiške družine Novo mesto Tugomir Plut je dejal, da je v soboto za vodo bilo 340 ribičev, ki so zbrali nekaj ton odpadkov. Na sliki: ribiči v očiščevalni akciji ob Krki. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

Po 100 dneh Šentjernej brez statuta

Polovica svetnikov glasovala za statut - Sprejeli zaključne račune - Še vedno brez sredstev za poslovanje - Pomladansko čiščenje okolja tudi preko javnih del

ŠENTJERNEJ - Kako težak je zagon nove občine, se je pokazalo tudi na ponedeljki 4. seji občinskega sveta, ki je trajala skoraj sedem ur. Svetniki so se prebili čez 12 točk dnevnega reda, kljub temu pa jim ni uspelo sprejeti statuta.

Zataknilo se je že pri sprejemanju dnevnega reda, ki je skupina svetnikov želela, da bi na dnevni red uvrstili odločanje o profesionalnosti župana, kar pa jim ni uspelo, tako da status župana še naprej ostaja nejasen. Svetniki so podrobno "zaslišali" bivše člane Izvršnega sveta občine Novo mesto, saj je bila na dnevnem redu tudi obravnava zaključnih računov občine Novo mesto. Čeprav je vse kazalo, da jih ne bodo potrdili, so to po dvehimi razpravi z 8 glasovi za, 4 proti in 4 vzdržanimi zaključne račune bivše občine vseno potrdili.

Župan občine Šentjernej Franc Hudoklin je povedal, da pri novomeškem županu vsak dan prosi za denar, saj se je v Novem mestu na skupnem računu zbralo 20 milijonov tolarjev, od katerih novonastala občina Šentjernej za zdaj nima nič, tako da nima denarja niti za nakup osnovnega pisarniškega materiala. "Ker se ukvarjamo samo z organizacijo občine, nam druge stvari bežijo iz rok," meni župan.

Pred sprejetjem proračuna bo potrebna še delitvena bilanca med novonastalimi občinami, ko se bo delilo premoženje, ki so ga ustvarjali skupaj 30 let.

Tokrat so svetniki dali še zadnje vsebinske pripombe na statut, pregledala ga je tudi pravnica Marjeta Smolej, vendar se je pri glasovanju zataknilo. Za sprejem bi bila potrebna dvotretjinska večina, "za" pa je bilo le 8 svetnikov, 6 proti in 2 vzdr-

Urejajmo okolje!

Spomladanska očiščevalna akcija v mednarodnem letu varstva narave

NOVO MESTO - Za letošnjo spomladansko očiščevalno akcijo v novomeški občini naj bi iz (še ne sprejetega) občinskega proračuna namenili 2 milijona tolarjev. Akcija se je že začela, ribiči so tako zadnje soboto čistili brežine Krke in potokov, jamarji so za javnim spustom v Kotarjevo prepadno začeli osvoboditi javnost o pomembnosti čistega dojenjskega kraškega podzemlja, Komunala v okviru svojega programa odvažajo kosovne odpadke. Svojo akcijo bo pripravili še potapljači, v Žužemberku bo ekološki tabor, v krajevnih skupnostih potekajo očiščevalne akcije in še kaj bi se našlo.

Zlasti od očiščevalnih akcij v krajevnih skupnostih si organizatorji te akcije, ki poteka v mednarodnem letu varstva narave, veliko obetajo, trajale pa naj bi dva meseca. Svoje naj bi k čim lepši podobi občine prispevali tudi lastniki zeljisti s spomladanskim čiščenjem in urejanjem, prav tako upravljalci javnih površin. V času akcije bo "zelena patrola" odkrivala črna odlagališča odpadkov in lastnike oz. upravljalce opozarjala nanje ter zahtevala njihovo sanacijo. Črna odlagališča bo v okviru svojega programa sanirala tudi Komunala.

A. B.

Malo za šalo, malo zares

LOJZKA KOT MASKOTA NOVEGA MESTA - Kdo ne pozna vesele Lojzke, njenega prepevanja in njenih domisljic? Ta čas, ko se v mestu nič zanimivega ne dogaja, Lojzka ostaja najzanimivejša "turistična ponudba" Glavnega trga. Program polepanja po lokalnih Glavnega trga ima natančno izdelan in najpogosteje jo vidijo tam, kjer so do njenih želja ustrezljivi in jo radi vidijo. V zimskih snežnih in deževnih dneh je hodila naokoli zavita v razobarvna plastična oblačila. Pred dnevi so ji v enem od frizerskih salonov že osivele lase prebarvali v rdeče, kar še dodatno prispeva k njenim modnim muham. Na sliki: vrhunec svojih domisljic je dosegla sredi minulega tedna, ko je po trgu prepevala s čeladno na glavi. Mladi motoristi so ji zavidali, saj je bila čelada čisto nova, z garancijskim listom za varovalnim steklom. (Foto: J. Pavlin)

V PODGORJU SO OCENJEVALI VINA

SMOLENJA VAS - V nedeljo, 19. marca, so imeli redni letni občni zbor tudi vinogradniki Podgorja. Ob tej priložnosti so ocenili dosedanje delo društva in pripravili program za naslednje leto. Lani so dobro organizirali 1. praznik Podgorja, zato ga bodo letos ponovili. Prireditve ob 27. maja na Cikavi, in sicer pred gostilno Drenik in v njej. Tedaj bodo razvili tudi svoj društveni prapor. Zebličke bodo prispevali vsi člani. Občni zbor je bila priložnost, da so letošnjim najboljšim vinogradnikom podelili priznanja za dobro ocenjena vina. Najboljše ocene so prejeli: med 25 vzorci cvička Alojz Srebrnjak (16,53), Bože Mervar (16,36) in Drago Rožnberger (15,90); med rdečimi vini je vzorec Boža Mervarja prejel 16,20 točke, Franca Košmrla 16,04 in Alojza Pirnarja 16,01 točke. Belega vina so v oceno prinesli 40 vzorcev; najbolje je bilo ocenjeno vino Boža Mervarja (16,50), Silva Žontc (16,24) in Martina Kastelca (16,16). Med sortnimi vini so najvišje ocene prejeli laški rizling Rudija Bogataja (16,41), chardonnay Martina Pavca (16,40) in kerner Alberta Račevića (16,39).

Novomeška kronika

DOHODNINA - Odmera dohodnine je v zadnjih dneh najbolj vroča pogovorna tema. Ze samo izpolnjevanje ljudem povzroča strahne preglednice in dela sive lase ali še redčije tako in tako redko lasiče. Zlasti potem, ko človek izve, da v olajšave ne gre strošek za bivanje v zdravilišču ali za nakup traktorja, pač pa ta pamenar država prizna kot olajšavo strošek za napeljavo kablenske televizije. Logika: če imaš traktor, se kaj lahko poškoduješ in boš lenaril v zdravilišču ter bentil čez državo; če pa imaš kablensko televizijo, boš gledal bebave in oddaje in pornografske filme pa boš zadovoljen in neproblematičen državljan.

PSI - Kako pa bodo zaračunali dohodnino tistemu "bradaču", ki si psi varuje novomeški Revoz, se sprašujejo tisti, ki so možaka v nedeljo ponoči, ob uri strahov, zasacili, kako je sladko spal v vratarnici, psi pa so se svobodno sprehajali po tovarni! Kaj lahko se zgodi, da ga bo še kakšno društvo proti mučenju živali preganjalo, ker je uboge kučke srečno noči same in brez znanja pasje francosčine pustil tavati po večinski tojelastrni fabriki, medtem ko je sam domače smrčal.

STAVKA - Dolenjski gospodarstveniki, ki so se sestali na Otočcu, se ugotovili, da država gospodarstvu "ne šlji". Da to zaradi težav in brementone in se otepa z izgubami, vse njihovo rotenje pa je kot glas vpijočega v puščavi. Vlada se ne zganja, razne takrat, seveda, ko je treba svoje pobrati. Pri tem je pa zelo okretna, poskočna, uspešna, ažurna, natančna in nepopustljiva. Pa so se fantje v časih, ko se najbolj obnesejo glavnostne stavke, domislili: najdebelejši iz odbora Območne zbornice naj glavnostno štrajka in s tem prisili vlado, da bo prisluhnila shiranemu gospodarstvu. Napačno: ne po kilah, po drugih "kvalitetah" bi bilo treba določiti žrtve: žrtvovati bi morali tiste, ki že tako in tako niso dosti pri-
da, samo potem bi bilo treba pripraviti prioriteten listo ali pa bi, da bi prišli vsi na vrsto, štrajkali v štafeti.

FUNKCIONARJI - Vsega hudega vajene občane zadnje čase razveseljujejo očiki, ki kot projektili letajo med sedanjo občino in novomeško državno upravo. Kdo je komu kaj predal in zakaj ne, kdo je kaj prevzel in kako ni nič razumel, kdo je imel proračun in komu se po nekdanjih zaslugah še danes polni. Ljudje, naveličani in utrujeni od teh globokomnih ideološko-svetovnonazorsko-strankarsko-osebno-podtalno-nadzorskih hamlarij, predlagajo, naj se očitariji iz obeh taborov zberejo na neutralnem terenu, si napovejo dvojni boj in s vsemi sredstvi potolčejo do zadnje opravljive babe.

Ena gospa je rekla, da bi morala država z obrazci za odmero dohodnine ljudem dati še pijavke. Da bi se postopoma privajali na kravosvestvo...

SUHOKRANJSKI DROBIZ

MATERINSKI DAN - Prišel je čas, čeprav z veliko zamudo, da temu dnevu posvečamo večjo pozornost. Tako je bila v osnovni šoli v Žužemberku že v petek kulturna prireditev, posvečena materinskemu dnevu. Bogat kulturni program z mnogo nastopajočimi je polepsal večer obiskovalcem. V nedeljo popoldne pa sta v cerkvi sv. Mohorja in Fortunanina nastopila Jožica Kališnik in Mila Dolžan. To je bil verjetno prvi koncert v zgodovini cerkve, vsekakor pa ni bil zadnji, saj se je izkazalo, da je izredno akustična.

ASFALT NA JAMI - Kmalu bodo vsačani Jame asfaltirali tudi ostale poti po vasi in tudi pot od ribogojnice do Dvora. Zemeljska dela so v polnem teku. Na drugem koncu Jame pa prekopavajo asfalt, ki se še ni nikoli dobro ohladil. Neurejeno odvodnjevanje pa tudi človeški faktorji so krivi, da volk ni sit, pa tudi koze niso cele. V začetku tega tedna bi se morali sestati tako prizadeti krajanje Jame, Podgozda, predstavniki KS in tudi iz Novega mesta. O doseženem dogovoru ni še nič novega.

MATERINSKI DAN 2 - Ta dan so prav gotovo prišli na svoj račun tudi moški. V soboto zvečer so dohodne napolnili plesišče in gostiče Štupar na Dvoru. Da pa je bil ta vikend poln, je prišel v Štuparjevo gostilno humorist in voditelj Toni Gasperič z radijsko ekipo Studia D. Anica in Henrik Štupar sta poslušalce povabila vedala marsikatero novost, o zgodovini Dvora pa je bil izredno gostobeseden Mirko Repar.

OBČNI ZBORI - V prejšnjem drobizu smo omenili šibko delo Slovenske ljudske stranke - podružnice Žužemberk. Stranka se je hitro izkazala in podala poročila svojemu članstvu. Izvolili so tudi novo vodstvo.

Gozdarji brez sekire

Novomeška območna enota Zavoda za gozdove ima na skrbi strokovna opravila v 89.000 ha gozdov

NOVO MESTO - Novomeška območna enota Zavoda za gozdove Slovenije načrtuje gospodarjenje z vsemi gozdovi v občinah Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Semič, v večjem delu občine Šentjernej, v polovici občine Trebnje in v manjšem delu občine Ivancna Gorica - skupaj je na tem območju okoli 89.000 hektarov gozdov. Na tem območju gozdovi pokrivajo kar 54 odst. vsega ozemlja, se pravi, da je gozdnatost večja kot v Sloveniji nasploh. Zavod oziroma v tem primeru novomeška območna enota opravlja v vseh gozdovih javno gozdarsko službo, se pravi: skrbi za strokovno načrtovalne, usmerjevalne in nadzorne naloge; svetuje lastnikom gozdov; skrbi za izobraževanje in prosvetljevanje lastnikov gozdov in javnosti ter opravlja nekatere naloge po javnem pooblastilu.

Za vsa ta dela je v novomeški območni enoti na voljo 62 ljudi, čeprav jih je po sistemizaciji predvidenih 65. Novomeška enota je ena od 14 območnih enot v Sloveniji, po ustanovitvi lani spomladi so nanjo prešle vse strokovne službe iz prejšnjega Gozdnega gospodarstva. Območna enota ima 9 krajevnih enot, ki imajo svojega vodjo in 3 do 5 revirnih gozdarjev in pokrivajo celotno območje, v katerem je 36 revirjev, ki obsegajo 2.000 do 2.500 ha. "Z novim Gozdnim gospodarstvom Novo mesto, ki je postalo izvajalska organizacija, zelo dobro sodelujemo, to pa je nedvomno najbolje tudi za gozdove, saj mora biti načrtovanje kar se da tesno povezano z izvajanjem del v gozdovih," pravi vodja novomeške območne enote inž. Andrej Pečavar.

"Sodelovanje je res vzorno, tudi pri delitvi premoženja ni bilo nobenih sporov in dogovorjeni smo, da vse rešimo v hiši."

Na enoti imajo odseke za razvoj gozdov in gozdnega prostora, za gojenje in varstvo gozdov, za tehnološka dela in gozdne prometnice ter odsek za usmerjanje razvoja

Inž. Andrej Pečavar

populacij prosto živčih divjih živali. Ta zadnja "lovska" dejavnost je nova, do sedaj so se s tem ukvarjale lovske družine, gozdarji pa so samo sodelovali, po novem pa so nosilci tudi tega načrtovanja; lahko pa se s sprejemom novega lovskega zakona na tem področju še kaj spremeni.

Strokovnjaki Zavoda za gozdove oziroma območnih enot odkazujejo dreve za sečnjo, le da se po novem temu reče označitev dreve za posek, in to v vseh gozdovih, državnih in zasebnih. V državnih na podlagi letnega plana poseka, ki ga naredijo v sodelovanju z GG-jem, mesečno izdajajo odločbe in spremljajo njihovo izvajanje. V zasebnih gozdovih pa dreve za posek označi njihov revirni gozdar skupaj z lastnikom, na podlagi gojitvenega načrta in v skladu z lastnikovi potrebami. Tako imenovano odkazilo tudi prej pri veliki večini lastnikov ni bilo sporno, saj gre - in tako ga tudi jemljejo - za strokovno dejanje. Seveda si ne delajo utvar, da bo sedaj črnih sečenj konec.

"Z zasebnimi lastniki gozdov skušamo kar se da dobro sodelovati in vse stvari v teh gozdovih izvajati v dogovoru z njimi," pravi inž. Pečavar. "Naloga Zavoda za gozdove je tudi sodelovanje z lastniki gozdov in svetovanje, zato bi bilo neproduktivno, če bi bili z njimi v sporih."

A. BARTEJ

EDEN - Anonimni ženski glas (korajža pa taka!) je v uredništvo sporočil, da se pozna, da Črnomaljski drobir piše "eden iz Metlike". Kakšna je bila natančnejša obraziložitev, če je seveda sploh bila, "enu iz Metlike" ni poznano. Zato pa lahko ta "eden" z gotovostjo zatrdi, da so minili časi, ko so "eni" želeli komandirati, kaj, kdaj, o čem in predvsem kako naj pišejo novinarji. A celo takrat se niso spotikali ob to, ali je novinarski prispevek napisal "eden iz Metlike, Novega mesta ali morda iz Repičeve Druge".

ZLEBOVI - Tega, da so bili vsi srečni in počasteni, ko so na Otovcu odpirali logistični center Rdečega križa in Civilne zaštite, ni potrebno posebej poudarjati. A je vseeno izpadlo nekoliko nerodno, ko je prav pred nosom slavnostnega govornika obrambnega ministra Jelka Kacina kapljalo iz žleba, čeprav tisti dan ni bilo o dežju ne duha ne sluha. Upajmo, da je med črnomaljskimi dobrodelneži kakšen klepar ali med kleparji kakšen dobrodelnež.

CESTA - Tisti, ki je določil, da se sme peljati skozi Črnomelj 50 oz. 40 km na uro, je bil velik optimist ali pa se sploh ni prepejal skozi mesto. Po pokrpani in luknjasti cesti toliko brez hujših posledic za avto sploh ni moč peljati. Je pa to po eni strani tudi dobro. Eden od bivših delegatov v občinski skupščini je namreč predlagal, da bi po mestu namestili ležeče policajce. Jih že imajo in to brez dodatnih stroškov!

Sprehod po Metliki

NOGOMETAŠI KOLPE IZ PODZEMLJA nameravajo zgraditi svoj društveni dom še letos, čeprav nimajo denarja, da bi ga lepili po stenah namesto tapet. Nekaj več kot tri milijone tolarjev jim bo kapnilo iz občinskega proračuna, vse delo mislijo opraviti brezplačno, mrzlično pa iščejo tudi pokrovitelje z globokimi žepi.

SKUPINA KOMUNALNEGA PODJETJA, ki ureja parke in zelenice po Metliki, dela brez predaha in deli mesta se spreminjajo v cvetoče preproge. Da pa vse te ne bi bilo kot v filmu, poskrbijo posamezni ponorčniki, vračajoči se s pivskih turnej. Tu pa tam izpulijo kakšno rožo, prevrnejo koš za odpadke, podroje stoječo svetilko ali odlojijo prometni znak. Naj se vidi njih kultura!

OBRTNICA ANKICA RUS IZ GRADCA ima te dni v svoji trgovini razprodajo tekstilnih izdelkov, zato se drenjajo pri njej dekleta in žene, ki bi bile rade oblečene lepo in moderno. Može ob tem samo viharo od številnih gradaških gostiln ali bifejev.

ZUPAN BRANKO MATKOVIČ se hvali, da vsi v občini vedo, kje je skupaj z ženo Vido zgradil družinsko hišo. "Branko je preskromen," trdi metliški zlobnež Matjaž Rus, "zaradi njegove goste brade vsi v občini vedo, kaj je zajtrkoval".

Trebanjske iveri

MEJNIKI - Včasih so na Slovenskem označevali meje med posameznimi deželami s posebnimi kamni. Meje med občinami lahko dandanes označujejo tudi drugače. Kaj vse se lahko uporabi v ta namen, je lepo videti na Poljanah ob avto cesti, tam nekje, kjer je meja med občinama Novo mesto in Trebnje. Na tisti kraj so postavili veliko hladilnikov, stredilnikov in podobnih stvari. Človek pomisli, da je tam smetišče - in žal ostane pri tej misli, ker tam je smetišče.

MEDIJI - Nekateri politične elite v Trebnjem so nameravale dati za mašo, ko so izvedele, da novinarja Pavla Perca nekaj časa ne bo v Trebnju. No, darovanja ni bilo, sicer pa ne bi dosti zaleglo. Omenjeni mož si namreč že ostri pero in lahko že danes potrkna na kakšno zaprta demokratična vrata trebanjskih politikov.

BETON - Green Peace ponekod po svetu organizira ekološke akcije, v katerih njegovi aktivisti mašijo cevi, skozi katere teče nesnaga. Takih zelenpeaceovcev si želi tudi Dobrava pri Trebnjem, da bi pregnali vsiljivec, ki v kamnolom blizu vasi vozijo ostanke še tekočega betona. Lokalnim ekološkim aktivistom, ki bodo ob pomankanju pravega Green Peacea prišli do besede, sploh ne bo težko izslediti vsiljivih onesnaževalcev. Vsiljivci betonsko brozgo namreč točejo iz tovornjakov "hrušk", takih vozil pa nimajo trebanjska gospodinjstva, ampak samo podjetja, in še to redka.

• Ce gre vse proti tebi, si na pravem pasu. (Tofov zakon)
• Nikoli nisem mogel razumeti, zakaj toliko ljudi tako razburja raba besede tovariš. (Gradič)
• Zakaj Pavliha ne izhaja več? Zato, ker je bil list za pametne Slovence. (Jurij)

IZ NAŠIH OBČIN

Pol stoletja pozneje

V Adlešičih so počastili jubileje - Josip Boljkovac: "Bodimo ponosni, enotni in združimo moči!"

ADLEŠIČI - V Adlešičih so v soboto pripravili slavnostno akademijo v počastitev krajevnega praznika. Ob tej priložnosti so se spomnili 50. obletnice osvoboditve, ko je 22. marca 1945 v Beli krajini zadnjič počila okupatorjeva puška. Tega dne je okupator tudi požgal Adlešiče in okoliške vasi.

Na slovesnosti niso pozabili tudi na jubileje ob podpisu listin o pobratenju. Pred 20 leti je KS Adlešiči podpisala takšno listino s KS Stara Ljubljana, od koder sta prišli na proslavo pozdravni pismi KS in krajevne organizacije Zveze borcev. Leto pred tem pa so Adlešičani podpisali listino o pobratenju s hrvaško KS Prilišče, Vukova Gorica, Ladešič Draga. Predstavnik te KS Josip Boljkovac, ki je prinesel tudi pozdravne hrvaškega sabora in hrvaškega pripravljalnega odbora za prireditev ob 50. obletnici zmage, je dejal, da je bila usoda Slovencev in Hrvatov že od nekdaj identična. Tako sta si oba naroda na mejni Kolpi že leta

1941 podala roki in šla skupaj v boj proti okupatorju. Pol stoletja pozneje je oba naroda zopet združil boj proti okupatorju, čeprav je tokrat nosil drugo ime. "Bodimo ponosni, enotni in združimo moči, saj lahko le tako ustvarimo dobre medsebojne odnose in postavimo meje in mostove, ki nas bodo združevali!" je dejal Boljkovac.

Adlešički kronist Alojz Cvitkovič je pred polno dvorano tukajšnjega kulturnega doma, v kateri pa ni bilo predstavnikov črnomaljske občine, spomnil na 22. marec 1945, ko so bili požgani Adlešiči z okolico, ter orisal dogodek pred tragičnim požigom. Predsednik sveta KS Adlešiči Jože Bahorič pa je govoril o razvoju, ki v te kraje še vedno prihaja prepočas. Za letošnje leto načrtujejo asfaltiranje vlaške poti in vodovod ob Marin-dola skozi Miliče in Žuniče v Pounoviče, več pa bi morali narediti tudi pri razvoju turizma.

M. BEZEK-JAKŠE

PESTER KULTURNI PROGRAM - V kulturnem programu na slavnostni akademiji v Adlešičih, na kateri so poleg jubilejev počastili tudi krajevni praznik, so nastopili otroški pevski zbor osnovne šole Loka iz Črnomolja, adlešički ženski pevski zbor ter domači tamburaši (na fotografiji) in folklorna skupina. (Foto: M.B.-J.)

BO KDO ZBRAL KUHARKE RECEPTE?

Društvo kmečkih žena Metlika je v sredo, 8. marca, pripravilo v hotelu Bela krajina svojim članicam večer s predavanjem o balkanskem in okenskem cvetju. Predaval je črnomaljski vrtnar Vinko Papež. Vodstvo društva je 126 ženskam, ki so se udeležile predavanja, pripravilo večerjo v počastitev njihovega praznika. Sicer pa so članice tega društva znane po svoji prizadevnosti in pridnosti, saj pečejo pecivo in pogaje za razstavo ob Vinski vigradi, lani pa so sodelovale tudi na slovenski sadjarski razstavi. Ženske poznajo veliko receptov svojih mam in babic, ki bi jih morali nekdaj zbrati, založiti in natisniti.

ALENKA MEŽNARŠIČ Metlika

Trebanjske terjatve do Italije

Potrdila o povzročni vojni škodi, ki naj bi jih slovenski pogajalci pomolili pod nos Italiji - Vojna škoda na stvareh in ljudeh - Strankarski pritisk

TREBNJE - Pogajanja o otoplitvi odnosov med Italijo in Slovenijo so stvar visoke politike, a ne samo to. O tem, kako naj se naša država pogovarja z Italijo, bi razpravljali tudi javnost po slovenskem podeželju, ki je med drugo svetovno vojno pod italijansko okupacijsko oblastjo. Če Susana Agnelli še vedno rada pove, da eden od prednostnih problemov v slovensko italijanskih odnosih rešitev vprašanja nepremičnin istrskih beguncev, je po slovenskih vaseh slišati zahteve po izplačilu vojne škode.

Franc Gerden iz Trebnjega - med vojno je kot otrok živel na majhnem družinskem posestvu v Gornji Nemški vasi - je eden od zagovornikov slovenske nepopustljivosti v pogajanjih z Italijo. Kot misli, imajo prav slovenski predstavniki, ki zatrjujejo, da mora Italija govoriti tudi o vračanju premoženja, ki ga je fašizem nasilno odvzel Slovincem.

Če bi sestavljali spisek tistih, ki jim mora Italija povrniti škodo, bi vpisali tudi ljudi iz okolici Trebnjega. Gerdenov družinski arhiv hrani o tem tudi nekaj uradnih dokumentov. Njegov oče je prejel od povojnih uradnih slovenskih oblasti potrdilo o vložitvi prijave vojne škode in poleg tega sklep o cenitvi vojne škode. "Če je potrdilo in sklep izdala zakonita oblast, sta dokumenta najbrž veljavna, kajne. Mislim, da ima še veliko ljudi shranjene take

papirje. V pogajanjih s sosednjo državo bi jih morala naša država tako upoštevati, saj taki dokumenti verjetno obremenjujejo Italijo," meni Gerden.

Franc Gerden

Bo Danfoss čakal do konca leta?

V Črnomlju podpirajo razširitev podjetja Danfoss Compressors, a odlok o zazidalnem načrtu bo objavljen šele konec leta - Upajo, da se lastnik z Danske ne bo premislil

ČRNOMELJ - Poročali smo že o težavah črnomaljskega podjetja Danfoss Compressors, v katerem so se odločili, da bodo za sedanjno zgradili še eno proizvodno dvorano, v kateri bi lahko na novo zaposlili 300 delavcev, uredili v njej poslovne prostore in jedilnico ter ob njej še parkirišča. Vendar se je zataknilo pri zemljišču, za posege nanj pa je potrebno soglasje republiške vlade.

Ker zemljišče v resnici ni tako kakovostno in že zarašča, v Črnomlju ne vidijo posebnih zadržkov za gradnjo na omenjeni zemlji. Sicer pa je o problemu razpravljali tudi črnomaljski občinski svet, ki je podprl širitev Danfossa, saj je to v širšem družbenem interesu, župana pa pooblastil, da vodi pogajanja. Predstavnik ministrstva za okolje in prostor in ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo sta namreč predlagala, naj bi v Danfossu razmislili tudi o širjenju proizvodnje v opuščeni prostorih bližnjega Belta.

A v Danfossu se s takšnim predlogom niso strinjali, saj morajo biti zaradi načina njihove proizvodnje prostori skupaj in ne čez cesto, kot so Beltovi. V novih prostorih namerava Danfoss razširiti dosedanja proizvodnja, torej izdelavo kompresorjev za

hladilno in zamrzovalno tehniko, ki jih sedaj izdelata milijon na leto, z razširitvijo pa bi jih trikrat več. Kot je povedal direktor Leopold Panjan, pa se boje, da se bo lastnik z Danske premislil, če bodo v črnomaljski občini predolgo odlašali z ureditvijo vsega, kar je potrebno, da bi lahko pričeli z gradnjo.

Črnomaljski župan Andrej Fabjan je povedal, da na občini podpirajo razširitev Danfossa, saj ne gre izpustiti iz rok 300 novih delovnih mest. Opravili so pogovor na ministrstvu za oko-

lje in prostor in na ministrstvu za kmetijstvo, ki sta podprla razvojne želje občine in obljubila strokovno podporo pri pripravi strokovnih gradiv. Toda v Črnomlju bodo morali najprej za poltretji hektar zemlje spremeniti prostorski plan, da bodo lahko pripravili zazidalni načrt. Šele po objavi odloka o zazidalnem načrtu bo Danfoss lahko dobil lokacijsko dovoljenje, vendar župan opozarja, da bodo ti postopki končani šele konec leta in ne že do junija, kot pričakuje danski lastnik. M. BEZEK-JAKŠE

VINOGRADNIKI BELE KRAJINE

Društvo vinogradnikov Bele krajine obvešča vse člane društva, da bo pobiranje vzorcev vin za razstavo belokranjskih vin na Vinski vigradi '95 v soboto 1. in nedeljo 2. aprila. Vzorce bodo pobirali na običajen način. Komisije za pobiranje so določene v posameznih podružnicah in bodo pobirale vzorce v skladu s pravilnikom ter sklepi izvršnega odbora društva.

Predsednik skupščine DUŠAN KOČEVAR

OBČNI ZBORI KONČANI

ČRNOMELJ - Občni zbori društva upokojencev so končani. V vseh krajevnih središčih so bili dobro obiskani. Zadnji je bil v Črnomlju v nedeljo na jožefovo. V prepolini dvorani obrtnega doma se je pričel s pesmijo moškega pevskega zbora. Poročilo predsednika Nika Flajnika je bilo vsestransko in je zajelo vsa vprašanja, s katerimi se je društvo ukvarjalo in težijo članstvo. Sprejeli so zaključni račun za 1994 in finančni načrt za letošnje leto. Tudi lani je društvo finančno dobro poslovalo, saj ima presežek sredstev. Beseda je tekla tudi o nadaljnjih aktivnostih, zlasti o načrtu rekreativne dejavnosti in izletih. Kot vsa ostala društva v Beli krajini čaka društvo pomembna naloga organizacije športnih iger upokojencev Bele krajine in Dolenjske. Upokojenci so zaskrbljeni zaradi teženj vlade, da se menja temeljni pokojninski zakon, da bi se odpravili poračuni pokojnin in zmanjšale nekatere druge pravice. Ob zaključku so izvolili nove organe in izrekli 80-letnikom posebne čestitke. Na predlog izvršilnega odbora so Leopolda Kolbezna, dolgoletnega funkcionarja društva, proglasili za častnega člana. J. DRAGOŠ

"TRISTAN IN IZOLDA" V METLIKI

METLIKA - V nedeljo, 2. aprila, bo ob 20. uri v kulturnem domu v Metliki gledališka predstava - tragikomedia z naslovom "Tristan in Izolda" in s podnaslovom "Igra o ljubezni in smrti". Delo nagrajenca Prešernovega sklada Evalda Flisarja je ljubezenska igra, ki združuje romantično ljubezen s sodobnim dojemanjem razmerja med moškim in žensko. V vlogi Izolde bo nastopila Metličanka Violeta Tomič, poleg nje pa še Boris Kerč in Iztok Jereb. Predstavo je uspelo postaviti na oder s pomočjo sponzorjev metliške diskoteke Ghetto in Cvetličarstva Brinc Metlika.

PETERLE NA MATERINSKEM DNEVU

TREBNJE - OO SKD Trebnje s sodelavci je v soboto pripravil že četrto prireditev ob materinskem dnevu, in sicer v kulturnem domu v Trebnjem. Udeležencem, ki jih je bilo več kot je v dvorani sedežev, se je predstavila skupina deklet in fantov iz Trebnjega, ki jih je za nastop pripravila Emilijana Pavlin. Nastopila je tudi otroška folklorna skupina Kres iz Novega mesta in s profesionalnostjo in prisrčnostjo zelo navdušila. Prisotne je pozdravil in jim čestital ob prazniku Lojze Peterle, predsednik SKD in poslanec DZ, ki se je s soprogom udeležil srečanja. Na prireditvi so pogostili udeležence. Gost večera Lojze Peterle je tudi zaigral na harmoniko. Zahvala za prijeten večer gre tudi družini Rot iz Trebnjega.

ŠTUDENTSKA DOBRODELNA AKCIJA

Klub belokranjskih študentov organizira dobrodelno akcijo, ki se bo začela v Metliki 8. aprila s koncertom mladih glasbenikov in zaključila s podobno prireditvijo 15. aprila v Črnomlju. Zbrani denar bodo belokranjski študentje namenili otrokom v posebni šoli in delavnicam pod posebnimi pogoji v Črnomlju. Vsi, ki ste pripravljene finančno podpreti njihovo akcijo, lahko sredstva nakazate na hranilno knjižico s številko 52100-620-107-05-1972936-21093/28. Na sedež kluba belokranjskih študentov pa sporočite višino prispevka in datum nakazila, da se vam bodo lahko zahvalili in vam poslali potrdilo o vašem prispevku, ki ga boste lahko uporabili pri davčni napovedi.

Z LEGO KOCKAMI BODO GRADILI GRAD

ČRNOMELJ - Emona Obala Koper, d.d., je v sodelovanju s trgovino Eštera v Črnomlju ter s črnomaljskim Zavodom za izobraževanje in kulturo pripravila otroški zabavno-vzgojni program lego. Prireditve, na kateri bodo veliki in mali otroci, mamice, očki, dedki in babice gradili z 250.000 lego kockami največji tovrstni grad na Slovenskem, bo od 5. do 8. aprila, od 8. do 18. ure, v sejni dvorani obrtnega doma v Črnomlju. Na odprto igralnico ste torej vabljeni vsi, prav tako kot tudi na zaključno prireditev s priložnostnim programom, ki bo v soboto, 8. aprila, ob 11. uri. Grad bo na ogled do 14. aprila.

Z javnimi deli do lepšega mesta

Letos naj bi v metliški občini preko komunalnih javnih del opravili 20 tisoč delovnih ur - Pomembna arheološka izkopavanja v gradaškem grajskem parku

METLIKA - V zadnjih letih je postala Metlika veliko bolj urejena, kar je ne nazadnje tudi zasluga delavcev, zaposlenih preko komunalnih javnih del. Pod nadzorom Komunale so se lotili manjših del, ki jih že vrsto let ni nihče načrtno opravljal, a so veliko pripomogla k lepši podobi mesta. Ker se tako v občini kot na Komunalni tega dobro zavedajo, bodo tudi letos javna dela nadaljevali s sanacijo starega mestnega jedra, a tudi z nekaterimi drugimi komunalnimi deli.

Poleg revitalizacije starega mestnega jedra se bodo lotili še ureditve grajskega zidu in bližnje kanalizacije. Ne bodo pozabili tudi na urejanje novih mestnih naselij ter okolice važnejših objektov kot sta vodarna na Veselici in kulturni dom. V vseh bodo urejali poti in pokopališča,

pomagali pri gradnji vodovoda Metlika-Bojanja vas ter pri meritvah in figuriranju za podzemni kataster kanalizacije in vodovoda. Negoprešljiva bo tudi pomoč delavcev v javnih delih pri arheoloških izkopavanjih v grajskem parku v Gradcu. Ta izkopavanja so velikega pomena, saj je, kot

so odkrili pri dosedanjih izkopavanjih in sondiranjih, prazgodovinska naselbina v grajskem parku ena izmed devetih sočasnih naselbin v Beli krajini. Toda za razliko od ostalih ni doživela poznejših posegov razen na ožjem grajskem območju. Kot poudarjajo na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, tudi odkritje naselbine dragocene podatke o prostorski ureditvi v neolitnem naselju in o zgodovini vegetacije tega območja.

Na Komunalni poudarjajo, da je pri delih, ki jih načrtujejo, pomembna predvsem dobra organiziranost. Računajo pa, da jim bo ta sicer precej različna dela uspelo narediti v osmih mesecih oz. 20 tisoč urah, ki bi jih opravilo 16 polkvalificiranih ali nekvalificiranih delavcev, dva kvalificirana delavca ter delovodja.

M.B.-J.

SREČANJA STAREJŠIH

TREBNJE - Krajevne organizacije Rdečega križa v občini Trebnje so v sodelovanju z Območno organizacijo RK Trebnje pripravile ob koncu tedna srečanja starejših krajanov. Tako so pripravili prireditev v gasilskem domu v Trebnjem in na Veliki Strmici.

NAJBOLJŠA KVASOVA SALAMA

REPČE - V soboto je bilo na Repčah v Kmečkem turizmu Toneta Brezovarja ocenjevanje salam. Od 23 salam je komisija, ki ji je predsedoval dr. Stanko Renčelj, izločila le dve. Rezultati: 1. mesto (17,00 točk) je prejel sala ma Alojza Kvasa iz Breze, 2. (16,75) Tomaža Zoreta iz Stana 28 pri Mirni, 3. (16,50) Martina Kica iz Dol. Vrhov pri Dobriču, 4. in 5. mesto (16,00 točk) Alojza Pajka iz Blatnega in Alojza Anzlija iz Repč. Vseh pet je prejelo nagrado, vsi prisotni pa priznanja.

M. LUZAR

nastala ne samo na premoženju, ampak tudi na ljudeh, ki so morali v koncentracijska taborišča ali pa so kot otroci utrpeli škodo zaradi izgube staršev in italijanskega nenehnega rožljanja z orožjem.

IZ NAŠIH OBČIN

Drobne iz Kočevja

SOCIALNO OGROŽENI DARUJEJO RK - Do nedavnega je tudi Rdeči križ zbiral certifikate, ki bi jih krajani darovali v dobrodelne namene. V Kočevju je RK tako dobil certifikate 6 občanov, darovali pa so jih predvsem socialno ogroženi in Romi. Poslovneži k temu pravijo: "Zato pa so socialno ogroženi, ker ne znajo gospodarno obrabiti denarja in certifikatov."

DAROVANJE ORGANOV - Kočevska občina sodi med tiste, ki imajo največ krvodajalcev z ozirom na število prebivalstva. Zdjaj pa aktivisti RK ne bodo nabirali več le krvodajalcev, ampak tudi darovalce organov človeškega telesa. Akcijo za darovanje bodo še okrepili na tečajih za voznike motornih vozil in ob krvodajalskih akcijah.

ZDRAVA KONKURENCA - Ko se je po Kočevju razvedelo, da Ribničan odpira v Kočevju delavnico za hitro razvijanje barvnih filmov in izdelavo fotografij, je tudi domači fotograf razobesil transparent, ki objavlja prav take uslugе.

100 KRAT DAROVAL KRI - V kočevski občini je veliko vstarih krvodajalcev, stokrat in več pa je daroval kri le eden, in sicer Franc Kiseljak iz Ložin.

MIRTOVŠKI ŠRATelj: "Do prihoda njih volitev osilniškega župana in sedmih svetnikov naj bi volilci ne prebrali pravilnice o Sneljčiči in sedmih škratih, ampak tudi tisto o volku in sedmih kozličkih."

Ribniški zobotrebnici

NI PRENOČITVENIH ZMOGLJIVOSTI - V ribniški občini zelo malo prenočitvenih zmogljivosti, te dni pa smo zvedeli, da Ribnica nima niti primernih prostorov za posebne vrste turistov, namreč tistih, ki jih policisti pridržijo zaradi izgrede. Zato morajo ribniški policisti voziti svoje "turiste" na prenočevanje na kočevsko policijsko postajo.

BOLJJO JIH ZOBJE - Ribničani primanjkuje zobozdravnikov. Kljub temu pa le počasi rešujejo prošnje za dodelitev prostorov in koncesije za zasebne zobozdravnice. Očino nekatere odgovorne se ne boljjo zobje ali pa imajo zobozdravnstvene uslugе zagotovljene po kakšnih privilegijih, če ne celo na Hrvaškem, kamor se zatekajo po pomoč ljudje z luknjami v zobeh iz občine Kočevje.

RIBNIČANJE SO NA VRSTI - Ribniško društvo invalidov je letos na vrsti za organizacijo medobčinskega srečanja invalidov dolenske regije, ki bo 1. julija. Ribniški občinski svet se je na zadnji seji s tekmim srecem odločil, da bo za ta namen prispeval 500.000 tolarjev.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Po čem sklepaš, da je ribniška občina več kot država?
- Ker so ustave nekaterih držav napisane le na nekaj tipkanih straneh, ribniški občinski statut pa kar na 35.

Sevniški paberki

NEKAJ VMES - Bučka je vesela, ker ni več v občini Sevnica in ker je v občini Škocjan. Hkrati je Bučka žalostna, ker ni več v občini Sevnica in ker je v občini Škocjan. V tem veselju in žalostnem trenutku hkrati se tolaži z upanjem, da bo hkrati dobivala žepnino iz Sevnice in iz Škocjana. Krasno! Vprašanje pa je, če hosta občina Sevnica in občina Škocjan imela kaj dajati za žepnino občanom za njihove skupne potrebe.

POHIŠTVO - Neka družina, ki stanuje v bližini Sevnice, ima lepo starinsko pohištvo. Pravi, da je zato tako lep, ker je krasilo sobane graščakov iz sevniskega gradu. Potem ko je ta družina pohištvo varno spravila in ga do danes branila brez zombom časa in črva, bi ga rada oddala. Ne želi ga darovati v akciji zbiramo kosovne odpadke, zato ga je ponudila tudi imenitnim sevniškim ustanovam na področju kulture. Brez uspeha, kajti pohištvo je še vedno v hiši tiste družine, in to nekje med kletjo in podstrešjem. Zaradi te težave je ostalo eno samo upanje. Menda se bo ob vseh upravičenih do denacionalizacije, ki so prilezli na dan kot kebra, našel kak prapravnok kakšnega sevniškega graščaka in se vsaj on umilil bogastva.

NA POMOČ! - Predsednik godbe pri gasilskem društvu ne bi bil pravi muzikant, če ne bi življenja zmeraj gledal z vedreje strani. V tem duhu je predsednik nedavno hudomušno pripomnil, da tako kot gasilci pomagajo reševati ljudi tudi godbeniki pri gasilskem društvu. Včasih je pomagal požrtvovalnih godbenikov žal brez uspeha, bi lahko rekli, saj je znano, da včasih igrajo tudi na pogrebih.

Osilniška pritožba

Čigavo je tekmovanje "Kolpa 1995" in kdo je zanj najbolj zaslužen?

Občina Osilnica je pred kratkim naslovila na Upravno enoto občine Kočevje (v vednost pa še Kajakaški zvezi Slovenije) dopis, v katerem med drugim pravi:

"Sporočamo vam, da je Turistično-športno društvo Kostel izdalo prospekt za prirediteljev žKolpa 1995" pod za nas nesprejemljivim nazivom '19. mednarodno tekmovanje v kajaku in kanuju na divjih vodah'... Tako tekmovanje organiziramo v Osilnici že 19 let in ne moremo dovoliti, da se isto tekmovanje odvija v rekreativne namene... Prosimo vas, da pod tem nazivom ne izdate dovoljenja za izvedbo rekreativnega spusta v raftingu. Župan Anton Kovač."

Gre torej za nadaljevanje razprtij med bivšim predsednikom KS Osilnica, zdaj predsednikom TSD Kostel in Obkolpske turistične zveze, ter novim osilniškim županom. Kdo ima prav, naj presodijo pristojni. Dejstvo pa je, da tekmovanja na divjih vodah Kolpe niso bila vedno na isem mestu, zadnja leta pa res na območju KS Osilnica. Domačini in udeleženci teh tekmovanj gotovo vedo, kdo je najbolj zaslužen za njihovo organizacijo in izvedbo pa tudi za ureditev kajakaške proge in centra, gotovo pa vedo tudi, kdo pri organizaciji skoraj ni sodeloval, ampak je v glavnem le služil. Znano je tudi, kdo je tem tekmam dal ime in je torej gotovo avtor naziva tekmovanja... Dejstvo pa je, da občina Osilnica lahko organizira tekmovanja na svojem območju, na območju TSD Kostel pa to društvo in omenjena prireditelj (kot se vidi iz prospekta) poteka na Kolpi od Račekoga potoka pri Kužlju do Vasi pri Kostelu, se pravi izključno po občini Kočevje in območju, ki ga pokriva Turistično-športno društvo Kostel. Pošteno bi bilo, da bi bile priznane zasluge tistemu, ki je delal, pametno pa za vse ljudi ob Kolpi in obe občini, da bi na turističnem in drugih področjih v korist prebivalstva sodelovali. V zadnjem obdobju je osilniški župan oz. svet poganjal kar več potez, ki niso v korist krajanom in občini, celo samemu županu ne, čeprav je znan in uspešen zasebni poslovnež.

JOŽE PRIMC

Obrat Rika v Loškem potoku prodajajo

Druga dražba 30. marca

LOŠKI POTOK - Pred nekaj leti se zelo perspektivni obrat v Loškem potoku je zašel v krizo, ki je značilna za vso kovinsko industrijo. Še bolj pa je bil ta obrat prizadet zaradi izgube vzhodnih trgov, kamor je uspešno prodajal težke stiskalnice, dvigala in cestno mehanizacijo. Tako se je približno 200 delavcev znašlo na čakanju oz. na zavodu za zaposlovanje, nekateri pa so začeli delo kot samostojni podjetniki. Dolgo je nad podjetjem visel stečaj, ki je bil letos nujen.

Prva dražba ni uspela, saj je bila cena 4,5 milijona mark očitno previsoka, kljub temu da je to cena za vsa poslopja, ki so bila zgrajena v začetku osemdesetih let in še pozneje, stroje in veliko zemljišče. Dražba je napovedana za 30. marec, vendar si od nje ne obetajo veliko.

Želja občine in občanov je, da bi podjetje ostalo v domačih rokah in da se čimprej obnovi proizvodnja, da se vpeljejo novi programi in zaposlijo ljudje na čakanju, ki so nedvomno strokovnjaki kovinske stroke.

Direktor podjetja Vinko Bambič pravi, da so smiselna tudi pogajanja s Kovinoplastiko iz Loža. Če bi to podjetje kupilo obrat, bi to pomenilo takojšen zagon in zmanjšalo nezaposlenost, kar je tudi del občinskega programa. Svoje bi morala dodati tudi republiška uprava za ceste, saj Kovinoplastika pogajuje pogajanja z obnovo ceste Mali Log do meje z občino Stari trg. Pogajanja o tej cesti so v teku.

A. KOŠMERL

Kočevska vedno nekaj posebnega

Zanimivosti z ljubljanskih predavanj ob zamisli za Kočevski narodni park

KOČEVJE, LJUBLJANA - Iz vrste predavanj med nedavno predstavljeno zamisli o Kočevskem naravnem parku v Ljubljani in kasnejših razgovorov o tem se je dalo ugotoviti, da je bila Kočevska vedno nekaj posebnega in da ima zato tudi največ možnosti za eno izmed oblik naravnega parka.

Medtem ko je bila pred več kot 600 leti večina današnje Slovenije že poseljena, so začeli Kočevsko poseljevati šele v prvi tretjini 14. stoletja. Ozemlje ni bilo privlačno, ker so bili tu veliki (pra)gozdovi, zaradi precejšnje nadmorske višine pa je bilo tudi sorazmerno hladno.

Druga posebnost je, da so Ortenburžani sem naseljevali svoje (uporne) kmete iz posestev na Nemškem, kasneje pa tudi s posestev na Slovenskem. Na jugu Slovenije je tako nastal nemški narodnostni otok, kočevski Nemci pa so se od tod prostovoljno izselili pozimi 1941/42.

Na Kočevskem so prvi uvedli varovanje gozdov in tu je danes 6 manjših pragozdov in vrsta gozdnih rezervatov. Po izselitvi kočevskih Nemcev, italijanskem požigu mnogih vasi, divjanju druge svetovne vojne in povojnih ukrepih je nekaj kultivirana zemljišča spet začel zaraščati gozd, da je danes po ocenah gozdarških strokovnjakov gozdnatost tega območja že prek 90-odstotna. Na Kočevskem so tudi prvi v Sloveniji in med prvimi na svetu zavarovali medveda (tu je bila napisana tudi prva knjiga o medvedu) in od tu je prišla pobuda o varovanju živalskih vrst, tu so leta 1973 spet uspešno naselili risa itd.

Posledica selitve Nemcev in drugih vzrokov je tudi ta, da je danes na Kočevskem kar 80 odst. zemlje v državni lasti. Na Kočevskem je bilo med vojno in po njej požganih ali drugače uničenih okoli 50 vasi. Po vojni je bilo tu ustanovljeno tako imenovano zaprto območje, ki je onemogočalo razvoj Kočevske, in še danes imata tu večje državne površine v upravljanju policija in vojska. Večja kočevska podjetja so v zadnjih

letih propadla, nazaposlenost je med največjimi v Sloveniji, hkrati pa ti ljudje nimajo lastne zemlje za preživljenje. Namesto da bi jim država pomagala, jih z najemnino za zemljo še odira in kočevski denar preliva na bogatejša slovenska območja. Ta značilnost Kočevske je še najbolj žalostna.

Naravovarstveniki Slovenije in Evrope so glavni zagovorniki ustano-

J. PRIMC

Tudi o darovanju organov

Z volilne skupščine občinske organizacije Rdečega križa - Še naprej vodstvo na čelu z dr. Petrovičem

KOČEVJE - Občinsko organizacijo Rdečega križa Kočevje bo še naprej vodilo dosedanje vodstvo na čelu z dr. Mihaelom Petrovičem. Tako so odločili na volilni skupščini, ki je bila minuli teden, v razpravi na njej pa so sodelovali tudi podpredsednik skupščine RK Slovenije Jure Gantar, kočevski župan Janko Veber in predstavnik Islamske verske skupnosti v Kočevju in delegat te skupnosti za delo z begunci v Republiki Sloveniji Fikret Džafić, ki se je med drugim zahvalil za veliko pomoč kočevskega RK beguncem.

V poročilu o lanskem delu RK in programu dela za letošje je bil dan poudarek pomoči beguncem (zdej jih je pri družinah še 256, nekaj pa jih še čaka na status begunca), krvodajalstvu (do 600 krvodajalcev na leto, kar naj bi dosegali tudi vnaprej) in socialnemu delu, zdravstveno-preventivni dejavnosti, darovanju organov človeškega telesa itd.

V razpravi je bilo posebno poudarjeno tudi, da RK potrebuje za svojo dejavnost primernejše prostore, predvsem za skladiščenje pomoči. Pohvaljeno je bilo tudi zgledno sodelovanje z darovalci iz tujine in domovine itd. Sprejeli so še statut območne organizacije RK.

Za dolgoletno prizadevno delo v

organizaciji RK so prejela priznanje in bile imenovane za častne članice Ana Arko, Hedvika Pinter in Kristina Trkovnik; priznanji za zgledno sodelovanje pa sta prejela še Občin-

NOVO VODSTVO RK - V območni odbor RK Kočevje so bili izvoljeni dr. Mihael Petrovič (predsednik), Stanka Žagar (podpredsednica), Jožica Klarič (sekretarka), Vlasta Poje, Anton Kajfež, Darja Osmak, Irma Hočvar, Silva Žagar, Doroteja Majerle in Milena Lautar (vsi člani).

ska gasilska zveza Kočevje in zasebno podjetje Hurwitz, medtem ko so darovalci iz tujine priznanja in zahvale prejeli, ko so pripeljali pomoč.

J. P.

"POČISTIMO PRED HIŠO!"

FARA - Turistično-športno društvo Kostel organizira v sodelovanju s Komunalo Kočevje in Cestnim podjetjem v soboto, 1. aprila (ni prvopriprilski!), ob 9. uri čiščenje krajev ob Kolpi od Mirtovičev do Bilpe. Akcija "Počistimo pred svojo hišo in svoj kraj!" sodi v sklop letošnjih akcij za varstvo narave v Sloveniji in Evropi.

JUTRI KOSTELCI O NARAVNEM PARKU

FARA - Jutri, 31. marca, ob 18. uri bodo v prostorih banke in pošte v Fari odprli razstavo o Kočevskem naravnem parku. Ob tej priložnosti bo mag. Janku Černač predstavil zamisli o tem parku, nakar bo še razprava o njem.

POPRAVEK

V članku "Osilnica je prikrajšana za zdravstvo", objavljenem 16. marca na 1. strani Dolenjskega lista, je pomotoma zapisano, da v Osilnico prihaja zdravnik samo trikrat tedensko. Stvari so še slabše: prihaja namreč le enkrat na teden. Za netočnost se bralcem opravičujemo.

Uredništvo DL

ZA VZDRŽEVANJE RAVNOTEŽJE V NARAVI

BOŠTANJ - Na občnem zboru Lovske družine Boštanj, ki je bila 19. marca, so med drugim izvolili nov 7-članski odbor, ki ga še naprej vodi Rudi Mlinarič. LD Boštanj je ena izmed 25 lovskih družin v Posavju, ima 58 članov in deluje na okoli 4.500 hektarih površine. Na občnem zboru so pregledali delo v dvehletnem obdobju in sprejeli načrte zanaprej. Tako so se opredelili za smotno uporabo prostora, vzdrževali bodo ravnotežje v naravi, tudi letos pa bodo potekale akcije za varovanje narave.

ŠE TRI GOSTOVANJA Z IGRO "PRI HRASTOVH"

ŠENTJANŽ - Dramska sekcija iz Šentjanža bo v prihodnjih dneh zaključila uspešna gostovanja z dramo Frana Ksaverja Meška "Pri Hrastovih", ki so jo postavili na oder s pomočjo režiserke Anice Groznik. V soboto, 1. aprila, bodo ob 18. uri nastopili v Radečah, v nedeljo, 2. aprila, ob 18. uri v domačem kraju in v ponedeljek, 3. aprila, ob 19. uri v Tržišču.

M. LUZAR

HMEJLIARJI - Mercator d.o.o. Sevnica PE Proizvodnja ima letos hmelj na dobrih 47,5 hektarih, od katerih je 38,5 ha rodnih površin, 5 ha je prvega letnika, ostalo pa so letos obnovljeni nasadi. Na poljih v Loku pri Zidanem mostu, na Kompoljah in na Logu bodo letos pridelali predvidoma 50 ton hmelja. Na nekaterih hmeljiščih v teh dneh že zatikajo vodila. Fotografija kaže zatikanje vodil na Logu. Večina delavcev na hmeljišču so sezonski iz Hrvaškega Zagorja, ker domačih skoraj ni. Na dan zataknejo delavci 20.000 do 22.000 vodil, kot je povedal skupinovodja Franc Grivec. (Foto: M. Luzar)

Vzeli stroje in kaj jim mar Loka

V KS Loka ogorčeni zaradi zaustavitve gradbenih del na cesti Loka-Radeče - Zmanjkalo je denarja - Promet na cesti v Sevnico otežen - Napovedali zaporo ceste Laško-Drnovo

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Prebivalci krajevne skupnosti Loka pri Zidanem mostu so ogorčeni zaradi zaustavitve gradbenih del na cesti Loka-Radeče. Zaradi razmer na vseh cestah, ki vodijo iz naše KS, smo dobesedno odrezani od sveta poudarjajo.

Cesta - gre za cesto R 330 v dolžini 1,6 km na odseku Loka-Radeče - je neasfaltirana in slabo vzdrževana, zato so se krajani razveselili, ko so se končno začela posodobitvena dela. Njihovo navdušenje je kalilo dejstvo, da so izvajalci začeli delati le na 700 metrih ceste. Zakaj samo tam, je bilo jasno v začetku letošnjega leta, ko so gradbeniki dela naenkrat ustavili. Odpeljali so stroje, cesto pa pustili v popolnem razdejajanju, ko je skoraj neprevozna za osebna vozila. Tako imajo namesto stare neasfaltirane ceste cestno gradbišče, ponekod neprevožno za osebna vozila ter na nekaterih delih zaradi že začetih del izredno nevarno. Izvajalec je pojasnil, da je pač zmanjkalo denarja, krajani pa se sprašujejo, zakaj so se brez jasnega finančnega vira dela na cesti sploh začela.

"Zahtevamo, da se na cesti vzpostavi vsaj prvotno stanje. Vseskozi

pa se nam postavlja tudi vprašanje strokovnosti dosedanjih del, saj ponekod izza podpornih zidov že silijo plazovi," so odločni prebivalci KS Loka.

Slaba prevoznost omenjene ceste prizadene krajeve toliko bolj, ker je cesta proti Sevnici, občinskemu središču, uradno zaprta zaradi plazov. Kljub zapori so jo prisiljeni uporabljati, čeprav vedo, da se vozijo na lastno odgovornost. Sicer pa je prehod tam pogosto nemogoč zaradi odstranjevanja omenjenega plazov. Igračkanje s cestami pri Loku, ki so mu priča krajani, zaostruje razmere, v katerih živi KS Loka. KS šteje skupaj z 220 oskrbovanci Trubarjevega doma 1.230 prebivalcev. Približno 400 prebivalcev je zaposlenih in se dnevno vozi delat v druge kraje, saj v Loku zaradi črtnu skoraj ni možnosti zaposlitve. Tudi učence višjih razredov osnovne šole vozijo k pouku drugam. Edina povezava Loke s svetom sta

poleg železnice omenjeni dve cesti, ki pa sta, kot rečeno, težko ali pa sploh neprevozni.

Domačini menijo, da so s samopripekcom in prostovoljnim delom že veliko naredili za razvoj kraja. V Loku

"Kot slovenski davkoplačevalci se počutimo prikrajšane in smo prepričani, da glede zastoja pri posodobitvi ceste Loka-Radeče upravičeno pričakujemo posredovanje pristojnih ljudi, da se končno tudi nam žodpre okno v svet". Žal moramo povedati, da bomo, če naš protest ne bo naletel na podporo, prisiljeni uporabiti skrajno sredstvo za dosego nadaljevanja del, in sicer protestno zapreti cesto Laško-Drnovo," poudarjajo prebivalci KS Loka, ki so naslovili protestno pismo na Ministrstvo za promet in zveze.

je nekaj obrtnikov, kraj obiskujejo svojci oskrbovancev doma, bržčas pa je celotno območje tudi turistično zanimivo.

M. LUZAR

VARČNA DRŽAVA - Kako varčna je država, se lahko poučimo na primeru inšpekcijskih služb. Na eni izmed miz medobčinskega inšpektorata v Krškem je mapa z napisom Zapusčina, ki je iz dneva v dan debelejša za nove račune in v zadnjem času tudi opomine, do 15. marca je bil skupni znesek nekaj več kot 327.000 tolarjev. Ker z novim letom inšpektorji spadajo pod posamezna ministrstva, se tudi stroški delijo na 8 ministrstev. Vendar iz nobenega državnega organa ni navodil, kako te stroške deliti. Če račun za komunalne storitve znaša 800 tolarjev, je očitno treba te stroške najprej deliti na 16 inšpektorjev in jih tako razdeliti med 8 ministrstev. Torej: namesto enega računa jih sedaj potrebujemo 8, prav toliko kuvert, znamk, časa... In tako za vsak račun, od elektrike do časopisov do vzdrževanja prostorov itd. Ljubitelji narave: vzemite v roke svinčnik in izračunajte, koliko papirja bo potrebnega le zato, ker neko ne zna dati jasnih navodil!

OPORA Z LISTKOM - Človek lahko naredi zelo velik vtis z govorom pred množico ljudi, to je jasno že iz zgodovine in je pomembno tudi danes. Spretnost v nizanju lepih besed in misli ni dana vsakomur, da jo ima krški župan, pa je pokazal že večkrat, tudi v petek na srečanju delavcev vzgoje in izobraževanja v Krškem. Vendar je imel tokrat v roki listek. Tisti, ki so ga slišali pred kratkim na Senovem, že vedo, zakaj.

LE KAJ SE BO RODOILO? - Krško polje se zadnje čase pretresala potresni sunki: najprej v torek, potem še v petek. Če lahko sklepamo po znanem pregovoru, se očitno ne kje nekaj kuha: mogoče v občinskem svetu ali rudniku Senovo, mogoče pritiskajo bivši jugo vojaki, kdo bi vedel!

OBČNI ZBOR SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

KRŠKO - Slovenska ljudska stranka - podružnica Krško vabi vse člane in simpatizerje na občni zbor, ki bo v nedeljo, 2. aprila, ob 9. uri v sejni sobi A občine Krško. Pregledali bodo dosedanje delo, izvolili novo vodstvo in zastavili naloge. Zbora se bodo udeležili tudi ugledni predstavniki SLS iz Ljubljane, zaključili pa bodo s prigriznikom in dobro domačo kapljico.

Novo v Brežicah

STRAH PRED OFICIRJI, KISE VRAČAJO - Anketa, ki jo objavljamo v tej številki Dolenjskega lista, je med Brežičani sprožila val nezadovoljstva: nikakor namreč nismo mogli dobiti človeka, ki bi povedal svoje mnenje o vračanju bivših oficirjev v Slovenijo. Povedati že - ustavilo pa se je pri slikanju. Tako je bilo slišati na primer pripombe: kako naj govorim o tem, ko pa so takšni ljudje moji sosede, in podobno. Vsi vprašani so sicer nasprotovali takšnim migracijam, vendar v časopis pa ne. Edini, ki je imel toliko poguma, je bil novinar Franci. V upanju, da bo preživel pritisk javnosti, se mu za požrtvovalnost iskreno zahvaljujemo.

SKRIVNOSTNE NAGRADE - 28. februarja je potekel rok za oddajo predlogov za priznanja Območne gospodarske zbornice Posavja, ki jih podeljuje za gospodarske dosežke. Sedaj je jasno, vendar pa ne čisto, saj moramo do podelitve, ki bo čez kakšen mesec, o dobitnikih molčati. Za potešitev radovednosti le toliko: dobili so 4 predloge, eden ni izpolnjeval pogojev, v konkurenci torej ostajajo trije. To, da smo novico uvrstili v rubriko Novo v Brežicah, naj vas ne zavaja, nagrade pa bodo zaradi velikega pričakovanja toliko slajše: vsaj za dobitnike.

KAJ JE BOLJŠE: MAKADAM ALI ASFALT? - Cesta med Cerkljami in Velikim Mraševim bo kmalu bogatejša še za nekaj sto metrov novega asfalta. Sedaj, ko je ta del ceste brez prevleke, se sprašujemo, ali ob takšnem stanju cest ne bi bilo bolje, da bi asfalt postrgali še na nekaterih delih sicer "asfaltirane" ceste, voznjaka bi bila prav gotovo udobnejša.

V času od 17. do 24. marca so v brežički porodnišnici rodile: Hedija Softič iz Sevnice - Medihno, Anda Antunovič iz Krškega - Lucijo, Marijana Kunej iz Hrastja - Mileno, Donja Hudošević iz Gorice - Morana, Polona Virant iz Sevnice - Gašperja, Suzana Kovarič iz Loke - deklico, Darinka Ferenčak Agrež iz Brežic - Ano, Monika Simončič iz Presladola - Urško, Branka Kostanješek iz Dekmance - Klaro, Marija Rožman z Malega vrha - Roka, Nataša Kozole iz Lokev - Miha in Romana Petelinc iz Brežic - Luka.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Pohodniki smo veseli novega hrama na Grmadi

Zahvala Bojanu Božičniku in drugim graditeljem

V občini Krško so zgradili marljivi planinci planinskega društva Videm na Grmadi nad Vidmom nov planinski hram na višini 488 m. Otvoritev je bila že 20. junija 1993, vendar je potrebno napisati kratko poročilo vsaj zdaj, ko se je hram že dobro "prijel" pri občanih.

Dom ima dva opremljena in ogrevana prostora. Odprt je vsako soboto in nedeljo popoldan. Pred kočico je deset miz s klopmi in vsak gost je postrežen z običajnimi napitki. Grmada nudi krasen razgled na hrvaško Slijeme, Gorjance in Krško polje na vzhodu in Bohor, Kum in savsko koro na zahodu. Hram je neverjetno močno vplival na življenje prebivalcev bližnje okolice. Na Grmado hodijo zelo radi tudi Senovčani, čeprav ima njihovo planinsko društvo Bohor svojo povečano planinsko kočjo.

Pobudo za planinski hram je dal Bojan Božičnik, ki je sam vložil že prek tisoč ur prostovoljnega dela. Hram so zgradili samo s prostovoljnimi delom zagnani in navdušeni člani planinskega društva Videm, pri čemer so največ pomagali Dominik Klavžar, Vinko Novak in sedanji predsednik društva Lojze Štih.

BOJAN BRATKOVIČ

DAN USTVARJALNOSTI VOJAKOV

CERKLJE OB KRKI - Učni center Slovenske vojske Cerklje ob Krki ob koncu usposabljanja 11. generacije priredi danes, 30. marca, dan ustvarjalnosti vojakov. Ob 17. uri se bo predstavil ansambel vojakov iz Vojašnice Novo mesto, pol ure kasneje bo slovesna postrojitev s podelitvijo priznanj najboljšim vojakom. Ob 18. uri bo predstavitev novizdane zbirke pesmi "Ciklus" vojaka Petra Srpčiča, ki jo bosta predstavila Peter Božič in Franc Šali, vojak Zvonko Pušnik pa se bo predstavil z razstavo likovnih del. Nastopila bosta tudi dva ansambla vojakov Učnega centra Cerklje ob Krki in Polska malca.

DRUŠTVO KMETIČ KRŠKO ZA PRAZNIK - Društvo kmetič Krško je v soboto, 25. marca, pripravilo tradicionalno praznovanje materinskega dne in dneva žena, ki se ga je udeležilo okoli 100 članic, župan občine Krško in Milena Kulovec iz republiške uprave za pospeševanje kmetijstva. Za dobro razpoloženje so poskrbeli mladi harmonikar Stojan Imperl, člani folklorne skupine Duplo iz Pišec in skupina Labirint. Da je Društvo kmetič Krško zelo aktivno, dokazuje tudi bogat program dela. Tako so se članice v ponedeljek udeležile predstavitev spomladanskih aranžmajev Cvetličnega centra Kerin iz Krškega. V času od 21. do 24. aprila se bo 15 članic s krušnimi in mlečnimi izdelki udeležilo razstave in ocenjevanja Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 95. Pripravljajo že tradicionalno medobčinsko srečanje društev kmetič Posavja, ki bo letos v krški občini v juniju, povezano pa bo tudi s praznovanjem 20-letnice društva in razstavo ročnih izdelkov v pletenin. Septembra se bodo udeležile tekmovanja turističnega zbora v Mariboru, verjetno bodo šle v Obirgheim v Nemčijo. Pripravljajo redna predavanja, skupinski obisk ginekologa, načrtujejo piknik, v začetku maja bodo objavile natečaj za najlepše urejeno kmetijo, prijave pa sprejemajo na naslov Kmetijske svetovne službe Krško. (Foto: T. Gazvoda)

HOTEL TOPLICE ŽE RASTE - Pred dobrim mesecem so začeli rušiti najstarejši objekt v zdravilišču Terme Čatež, zdaj od lesenega hotela Toplice ni več sledi. Na njegovem mestu zdaj že raste novi objekt, ki bo, vsaj tako so napovedali, oblikovan v enaki arhitekturi, kot je bil prvi čateški hotel. Z deli naj bi zaključili 25. maja in poletno sezono že pričakali z novim gami hotelom Toplice, ki bo gostom ponudil 60 ležišč. (Foto: B. D. G.)

Z napeljavo plina do boljšega zraka

Lokacijski načrt za 1. fazo je že bil v javni razpravi - Na plinsko omrežje bodo postopoma priključena vsa večja mesta oziroma tam, kjer bo investicija rentabilna

KRŠKO - Krško z okolico je znano po zelo onesnaženem zraku, predvsem po zaslugi Vitacela in Videm papirja, na katere odpade okoli 90 odstotkov onesnaževanja, ta del Posavja pa je zato uvrščen v 3. območje onesnaženosti. Z napeljavo plina - prva faza bo verjetno končana v nekaj letih - pa bi se zrak tako izboljšal, da mejne vrednosti ne bi bile več presežene.

Plinifikacija mesta Krško v prvi fazi predvideva izgradnjo mestnega plinovoda v južnem delu Krškega in naseljih Leskovec, Spodnji Grič, Grič, Narpel, Veniše in industrijska cona ter naselje Zadovinec. Za potrebe tega dela bosta zgrajeni dve tipski reducirni postaji v Leskovcu in Spodnjem Griču, kasneje pa je predvidena še postavitve reducirnih postaj Videm in Krško za območje plinifi-

kacije preostalega dela mesta. Nekatera podjetja imajo možnosti za priključitev na plin, tako so bili že opravljeni tehnični pregledi v Elektrarni Brestanica, Metalni Senovo in Tescpacu Brestanica, plinovod je zgrajen tudi do Vidma, v Brestanici pa je že razdelilna postaja.

Lokacijski načrt za 1. fazo je bil v javni razpravi, po vnešenih spremembah pa bodo o predlogu odločali svetniki občine Krško. Za zdaj finančne konstrukcije še niso izdelane, saj bo potrebno: pridobiti lokacijska in gradbena dovoljenja, kjer bo plinovod potekal tudi po privatnih površinah, pa pridobiti še soglasja lastnikov. Priključevanje prve faze bo potekalo postopoma, hitrost pa bo odvisna od sredstev, investitorja in koncesionarja. Projekt bo sofinancirala

svetu. Kolikšen bo prispevek individualnih porabnikov, še ni znano. Seveda v sistem plinifikacije ne bo vključeno le Krško, ampak še drugi večji kraji, kjer so objekti bolj koncentrirani oziroma kjer bo takšna investicija rentabilna.

T. GAZVODA

TEČAJI IZ VARSTVA PRI DELU SPET JESENI

BREŽICE - Obrtna zbornica Brežice je letos že tretjič organizirala tečaj iz varstva pri delu. Interes za te tečaje za obrtnike, podjetnike in pri njih zaposlene delavce je v zadnjem času zelo narasel tudi po zaslugi inšpekcije, ki pospešeno ugotavlja ustreznost poslovanja podjetnikov. Ponovni tečaji bodo spet v jesenskem roku.

V ZADOVOLJSTVO MAMIC IN OČETOV

BREŽICE - V Brežicah je vzniknila ideja o ustanovitvi otroškega zbora z drugačnim programom in z drugačnimi ambicijami. Povod zanjo pa je bil prijeten večer v igralnici brežiškega vrta, kjer je skupina otrok male šole pod vodstvom mentorice Elizabete Križanič z didaktičnimi igrkami, plesom in petjem prikazala svojim mamicam in očetom svoje znanje. Večer je bil rezultat uspešnega sodelovanja brežiške Glasbene šole in vrta ter prizadevanja mentorice, ki je, kot je v uvodu v večer dejala ravnateljica vrta Anica Kupina, "pokazala veliko smisla za delo z otroki in veliko veliko ljubezni".

Spiskov presežkov ne bo

S 1. aprilom bi moralo iz Rudnika Senovo na čakanje 100 delavcev - Država zamuja z reorganizacijo

SENOVO - Po zakonu o zagotavljanju sredstev za zaprtje rudnikov rjavega premoga Zagorje, Senovo in Kanižarica, je 1. april dan, ko naj bi se v teh rudnikih proizvodnja zmanjšala. Tako se bo tudi v rudniku Senovo sedanja količina 300 ton dnevnega izkopa premoga zmanjšala na 130 ton dnevno, temu pa sledi tudi zmanjšanje števila zaposlenih.

Sekretariat za energetiko je obvestil vodstvo rudnika Senovo, naj najkasneje do 15. aprila pripravi spisek 100 delavcev (od skupaj 303 zaposlenih), ki naj bi šli na čakanje. V rudniku se s takšnim načinom ne strinjajo, zato so se odločili, da v prehodnem času, dokler opcije ne bodo znane, spiskov ne pišejo. Odločili so se, da da bodo breme zapiranja nosili vsi delavci, tako da bi vsi delali 3 dni, ostala dva delovna dneva v tednu pa bi bili vsi na čakanju. Takšen predlog so predstavniki rudnika Senovo predstavili tudi delavskemu svetu Rudnikov rjavega premoga Slovenije, vendar tako tam kot tudi pri sekretariatu

niso našli na odobravanje, čeprav bi bila takšna rešitev za rudnik Senovo tudi ekonomsko ugodna.

Vlada Republike Slovenije bi morala že v 30 dneh po uveljavitvi zakona, ki je bil v Uradnem listu objavljen 10. januarja, ustanoviti novo podjetje Rudnik Senovo v zapiranju, d.o.o., in sprejeti ustanovitveni akt, s katerim bi določila sedež, firmo, dejavnost, osnovni kapital in sestavo organa upravljanja. Tako tudi ni ustreznega kadrovskega-socialnega programa, ki bi ga moralo pripraviti in izvajati novoustanovljeno podjetje, s tem pa se zmanjšujejo možnosti za prezaposlitev delavcev iz rudnika, njihova bodočnost pa ostaja negotova. Ker delavcem, ki bi morali s 1. aprilom na čakanje, rudnik brez pomoči države ne more ponuditi kakšnih novih možnosti zaposlitve, so se odločili, da spiskov odvečnih delavcev ne bodo pripravili, ne glede na sankcije, ki jih bodo zato lahko doleteli.

T. G.

Koliko dolgov ima brežiška občina

Svetniki zahtevajo poročila o naložbah, spiske dolgov in poročila o reviziji

BREŽICE - O zadnji seji brežiškega občinskega sveta, ki je zavrnil osnutek poročila o realizaciji programa občinskega proračuna za lansko leto s številnimi zahtevami po dodatnih obrazložitvah, smo na kratko že poročali. Na seji je bila izrečena cela vrsta očitkov in vprašanj, na katere ni takrat še nihče odgovoril.

Svetnik Ivan Živič je dobro proučil poročilo o proračunski porabi za lani in tudi zapisnik o inšpekcijskem pregledu poslovanja, ki so ga opravili kriminalisti, ter zapisnik o reviziji poslovanja v letih 1992-1994 Agencije za plačilni promet. Po njegovem prepričanju poročilo nakazuje, da sta ravno naložbi v Dobovi in Globokem povzročili proračunski primanjkljaj. Čudno se mu zdi, da so bili za obe naložbi potrebni krediti, čeprav sta bili načrtovani, medtem ko za nadkritje rokometnega igrišča v Brežicah in razvpih slatičnic na stadionu ni bilo nobenih kreditov, čeprav je bilo v obeh primerih, kot trdi Živič, porabljenih veliko več sredstev, kot je bilo planirano (balon - indeks 78, slatičnice - indeks 376).

Poleg tega meni, da je za izgradnjo večnamenskega doma v Globokem in športne hale v Dobovi v zaključnem računu za 35 milijonov preizkusa vrednost. Manj od načrtovanega je občina po navedbah svetnika Marjana Hlad-

nika porabila tudi za obnovo Nemške hiše, za razvoj in promocijo gospodarstva, za kmetijstvo in za investicije v občinska stanovanja. Po Živičevem mnenju pa ni čista niti bilanca Skladavstavnih zemljišč in še manj Stanovnjanskega sklada, za katerega bi bilo treba jasno napisati, koliko mu je treba od kod vrniti.

Svetnik Živič je tudi predlagal, da se pripravijo podrobni pregledi naložb v minulemu letu. Prav tako na enem listu naj bi zbrali, po mnenju Bojana Petana, tudi vse sklenjene pogodbe iz preteklosti, ki bodo v plačilo zapadle v letošnjem ali v prihodnjih letih. Na enem mestu naj bi se prikazali vse odprte kredite in primanjkljaje, kot je zahteval svetnik Miha Škrlec. Škrlec je še vprašal, kako je z delavci, ki so zaposleni na stadionu, koliko jih je, kdo je sprejel sklep o teh delovnih mestih in koliko denarja občina namenja za to. Zanimalo ga je tudi, koliko je vredna kupljena oprema za stadion in od kod je plačana ter kakšna je usoda

zahtevka bivšega župana za dokup pokojninske dobe. Menil je, da bi morali sestaviti spisek vseh sredstev, ki

• Koliko si bodo Brežičani res nalili čistega vina, se bo pokazalo na naslednji seji. Ciril Kolešnik, ki je kot bivši predsednik IS zagovarjal poročilo o realizaciji proračuna, na izzive tokrat ni odgovarjal. Poudaril je le, da je potrditev proračunske porabe samo tehnična uskladitev porabe s programom proračuna. "Očitke dajejo tisti, ki so bili sami v skupščini ali IS in so imeli vpogled v vsa dogajanja," je še dejal. Edina kršitev IS, za katero sam ve, je bil najem dolgoročnega kredita za opremo telovadnice Globoko od podjetja Sling, za kar IS ni imel pooblastila. "Ko se je gradilo, nihče ni vprašal, zakaj se vodi investicija Dobova in Globoko in zakaj ne obratno!" je še pribil.

jih je občina dobila iz naslova demografsko ogroženih območij, in povedati, za katere projekte jih je pridobila in kako porabila.

B. DUŠIČ GORNIK

STARI PREDMETI S PODSTREŠJA NA ZDOLAH - Podstrešja skrivajo različne predmete, ki so jih včasih ljudje uporabljali v kmetijstvu, hišnem gospodarstvu, gospodinjstvu ali celo v javnih ustanovah, ki jih je že zdavnaj prekril prah, a so zgornem dokaz nekdanjega načina življenja, tradicije kraja in imajo tudi turistično vrednost. Tega pomena se zavedajo v krajevni skupnosti Zdole, saj je Turistično-hortikulturno društvo, ki je bilo ustanovljeno 14. januarja letos, organiziralo svojo prvo razstavo, ki bo gotovo postala tradicionalna in bo iz leta v leto bogatejša. Predmete za razstavo, ki je na ogled do 2. aprila, so prispevali vaščani iz cele krajevnje skupnosti. Društvo spodbuja razvoj turizma in urejenost kraja tudi z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine, ki jo vključuje v turistično ponudbo vasi, in se že pripravlja na jurjevanje, ki bo v nedeljo, 24. aprila, saj se letos pokriva tudi s krajevnim praznikom. Poleg že tradicionalnih prireditev na jurjevanje bodo ta dan še obogatili. (Foto: T. Gazvoda)

KADAR MAČKE NI DOMA

NOVO MESTO - Zadnja, šesta predstava novomeškega abonmajskega gledališkega programa v tej sezoni bo na sporedu v ponedeljek, 3., in torek, 4. aprila, ob pol osmih zvečer v Domu kulture. To ne bo napovedana predstava Družinski album v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča, ker so jo nehali uprizorjati, ampak bo to prva slovenska izvedba angleške komedije Kadar mačke ni doma, uprizorilo pa jo bo Prešernovo gledališče iz Kranja. Za predstavi je na voljo tudi nekaj vstopnic izven abonmaja.

JELICA KUPEC IN JOŽICA ŠKOF RAZSTAVLJATA

NOVO MESTO - Po petih skupnih razstavah v zadnjih dveh letih so v razstavišču Agencije za plačilni promet v Kandiji prejšnji teden odprli razstavo 21 novih in najnovejših akvarelov tihozitij ter krajin slikark Jelke Kupec in Jožice Škof. Njuna ustvarjalna pot se sredi šolanja v zasebni slikarski šoli prof. Sovreta v Ljubljani odpira v uspešno nadaljnje raziskovanje vsega, kar jima "nudi tudi izjemnejša likovna občutljivost", kot je v razstavnem katalogu zapisal prof. dr. Mirko Juteršek. Med razstavljenimi deli je vrsta odličnih akvarelov, ki govore o napredku obeh novomeških slikark. Vabijo nas, da si jih do srede aprila ogledamo.

Tg.

JUBILEJNI KONCERT OKTETA LIPA

TREBNJE - Oktet Lipa s Trebnjega bo imel jutri ob 19.30 v kulturnem domu v Trebnjem jubilejni koncert ob 5-letnici delovanja. Na sporedu bodo pesmi domačih in tujih skladateljev. Na jubilejnim koncertu bodo članom okteta podelili Gallusove značke. Kot gosta večera, v katerem bo program povezovala Renata Mikec, bosta nastopila instrumentalista Petra Gačnik in Brane Rozman.

PREDSTAVITEV DVOJEZIČNE PESNIŠKE ZBIRKE

NOVO MESTO - Danes, 30. marca, bo ob 18. uri v čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev pesniške zbirke hrvaškega pesnika Ivica Jembriha Zemlja smo - Zemlja sme. Zbirko pesmi, ki so natisnjene v izvorniku in v prevodu, je izdala Dolenjska založba. Gosta predstavitev bosta prevajalka Antonija Srnec in predsednik Hrvaškega kulturnega združenja dr. Emil Lučev, pogovor pa bo vodila Jadranka Zupančič.

RAZSTAVA "KRUH"

OTOČEC - Danes bodo v prostorih Dolenjskih pekarn odprli razstavo umetniških del na temo "kruh". Svoje stvaritve bodo razstavili Nikolaj Beer, Janez Knez, Mišo Knez, Milan Razboršek, Marjan Skumavec, Rudi Stopar in Jože Tisnikar. Pokrovitelj razstave so Dolenjske pekarnice, organizator pa Galerija Otočec.

V NEDELJO V GABRJE

OTOČEC - Dramska skupina KUD Otočec se v nedeljo, 2. aprila, odpravlja že na svoj 12. nastop z igro "Kadar se ženi jezik ne suče". Ob 15. uri se bodo otočkim amaterskim igralcem lahko nasmejali vsi, ki bodo ta čas v kulturnem domu. Ob zaključku igranja se igralci zahvaljujejo tovarni izolaciji Krka Novoterm, ki jim je posodila vozilo za prevoz kulis.

S. KERBLER V MIKLOVI HIŠI

RIBNICA - V Miklovi hiši v Ribnici so v petek, 24. marca, odprli razstavo fotografij Stojana Kerblerja, katerega ustvarjalnost je tesno povezana s Haložami in Haložani. S fotografijami, ki so osvojila razstavišča po svetu, je predstavil enega najbolj obrobniških slovenske zemlje. Po otvoritvi je bila še predstavitev Ptujске kleti in degustacija vin s tega območja.

Dr. Mlinarič šestdesetletnik

Sredi tega meseca je prof. dr. Jože Mlinarič praznoval 60. rojstni dan. Četudi je po rodu s Štajerskega, kjer zdaj živi in dela, pa je vendar po mnogočem tudi Dolenjec. Z Dolenjsko so ga tesno povezale življenjske poti in delo. Več let je bival in deloval v Novem mestu, raziskovalne gospodarske zgodovine v obdobju fevdalizma na Dolenjskem in preteklosti starejših dolenjskih samostanov pa je sploh eno njegovih najbolj vidnih delovnih torišč. Omenimo še, da je njegova življenjska sopolnica in mati njegovih otrok Novomeščanka in da mu je navsezadnje Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba ob šestdesetletnici povila enega njegovih najlepših in krepkih duhovnih otrok - zajetno znanstveno monografijo o zgodovini stiške opatije, s katero je Mlinarič kronal svoje tovrstno dosedanje delo.

Rodil se je 13. marca 1935 v Mariboru, kjer je dokončal klasično gimnazijo. Študij je nadaljeval na oddelku za latinski in grški jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1961 je diplomiral, še pred diplomom pa se je leto dni specializiral v nemškem jeziku v Nemčiji. Kot študent je splel prvo vez z Dolenjsko, ko je v svoji diplomski nalogi obdelal posest ko-

stanjeviške gosposčine in zanjo prejel študentsko Prešernovo nagrado. Kot absolvent je tri leta poučeval na gimnaziji na Ravnah na Koroškem, leta 1962 pa je svoje bogato znanje že posredoval dijakom novomeške gimnazije. Tri leta je bil gimnazijski profesor, potem pa je šest let delal kot arhivar v Dolenjskem muzeju. V tem času je študiral naprej in leta 1969 diplomiral na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Leta 1971 se je vrnil v svoje rojstno mesto in tam prevzel vodstvo oddelka za starejšo gradivo v Pokrajinskem arhivu Maribor. Od leta 1990 je zaposlen kot redni profesor za zgodovino fevdalizma in pomožne zgodovinske vede na oddelku za zgodovino Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Na poti od srednješolskega učitelja do arhivista in univerzitetnega profesorja je Mlinarič ustvaril obsežen znanstveni opus. Poleg številnih člankov in razprav v strokovnih glasilih in samostojnih knjižnih izdajah pozornost zbujejo monografske predstavitve preteklosti starih cistercijskih in kartuzijskih samostanov od Pletterij, Žič in Jurklostra do kostanjeviške in stiške opatije, ki skupaj z deli, ki so pripravili ali čakajo na založnika, predstavljajo zaokrožen pregled slovenske monastične zgodovine. Za Mlinaričem je tudi obsežno arhivsko delo, pozabiti pa seveda ne smemo njegovih odličnih prevodov iz latinščine in stare nemščine. Priznanja - omenimo le Glazerjevo nagrado mesta Maribor in nagrado Kidričevega sklada - so torej prišla v prave roke, čeprav vrednost sadov, ki jih je delavni, vztrajni, sistematični in strokovno pošten, ob vsem tem pa skromni dr. Mlinarič dal slovenski znanosti, ne morejo odtehati.

M. MARKELJ

PRVA AKCIJA FORUMA USTVARJALCEV KULTURE BREŽICE - V soboto, 25. marca, je imelo komaj mesec staro društvo Forum ustvarjalcev kulture Brežice prvo srečanje. V prostorih galerije Meke v Brežicah se je s 4. samostojno razstavo predstavil Jože Pegam, s pesnimi brežiški pesnik Damir K. Šambarek in Enes Kišević ter dve mladi pesnici Sonja Lipej in Nina Zorko. Za glasbeno spremljavo sta poskrbeli Alenka Bogolin na klavirju in s petjem Petra Uršič. Forum ustvarjalcev kulture Brežice napoveduje naslednjo akcijo 14. aprila, ko bo tudi uradni začetek delovanja kluba, obeta pa se jim tudi stalen prostor, ki bo namenjen multikulturnim dogajanjem, od koncertov in razstav do prostora, kjer se bodo lahko mladi družili. 14. aprila bo promocijski koncert skupine Demolition group z gosti Kut Gas, Polska malca in A je to. (Foto: T. Gazvoda)

Prenova Gimnazije ob 50-letnici

Oktober osrednja prireditev ob jubileju in zaključek prenove šole - Zanimivo že konec maja ob dnevu šole - K sodelovanju vabijo bivše učence in sodelavce

BREŽICE - Gimnazija Brežice letos slavi 50-letnico obstoja in kot vse kaže, bo jubilej proslavila z odprtjem prenovljene zgradbe. Osrednjo slavnostno prireditev načrtujejo oktobra v okviru občinskega praznika, ko bodo prikazali različne aktivnosti šole in k praznovanju povabili vse bivše učence in sodelavce.

Konec septembra nameravajo izdati tudi publikacijo, pripravlja jo prof. Anton Tasič, s podatki o čez 3.000 maturantih, o sodelavcih šole ter s prispevki sedanjih in bivših profesorjev. Pripravili bodo tudi katalog in razstavo slikarskih izdelkov učencev te šole, ki jo bo v Posavskem muzeju pripravil prof. Alojz Konec. V okviru prireditev ob obletnici bo še samostojni koncert pevskega zbora srednje šole, literarni večer in posebna športna prireditev.

Zdaj se v Gimnaziji pospešeno pripravljajo na dan šole, 26. maj, zato so bivše učence s pismom in vprašalnikom pozvali k sodelovanju ter ohranjanju in poglobljanju vezi s šolo, za kar je zadolžena prof. Šalamonova s skupino dijakov. Med bivšimi maturanti gimnazije je vrsta uspešnih ljudi na različnih področjih, ki bi jih radi pritegnili k sodelovanju. Hkrati jih tudi naprošajo, da po svojih močeh osebo ali pa v imenu svojih podjetij prispevajo kaj denarja ali izdelkov za šolo.

Gimnazija je po 30 letih, kar je bila ob gradnji prizidka zadnji prenovljena, res potrebna posegov. Ravnatelj Gimnazije in srednje ekonomske šole prof. Jože Antolovič pričakuje, da bo ministrstvo, ki je že dalo podporo, še naprej imlo razumevanje za preново.

Na starem delu stavbe bodo temeljito prenovili fasado, zamenjali okna in obnovili tlake, v novejšem pa tudi prenovili fasado, zamenjali dotrajana okna in streho, ki že pušča, ter obnovili tlake. Zgradili naj bi tudi novo kotlovnico v gimnazijski stavbi, saj se

Srečanje delavcev vzgoje in izobraževanja

Za jubilate priznanja

KRŠKO - Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije, Območni odbor SVIZ Posavja, in ZKO Krško sta v petek, 24. marca, pripravila tradicionalni dan delavcev v vzgoji in izobraževanju iz krške občine. Zbrane sta pozdravila predsednik Območnega odbora SVIZ

ZAHVALA MIJI TOMAŽIN - Mija Tomažin je mesto predsednice OZ SVIZ Posavja lani predala Slovenku Podržaju.

Posavja Slovenko Podržaj in župan občine Krško Danilo Siter, pevka Vita Mavrič ter skladatelj in pianist Borut Lesjak pa sta predstavila sopek šansonov.

Srečanja običajno spremljajo tudi predavanja. Tokrat je prof. Vladimir Tkalec, glavni tajnik GO SVIZ Slovenije in svetnik v državnem zboru, predaval na temo "Zaposleni v šoli med včeraj in jutri". Dan delavcev vzgoje in izobraževanja je bil tudi priložnost za podelitev priznanj jubilatam. Za 30 let dela v tem poklicu so jih prejeli: Pavla Agrež, Milan Jevšnik, Franc Lapuh in Marija Lubi, za 20 let Jožica Imperl, Darinka Peruci, Marija Pirc, Vlade Rokvič in Vojko Večko. Priznanja oziroma zahvale upokojenim sodelavcem so prejeli: Vinko Fric, Emilija Grubar, Marija Novak, Eda Pavlič, Janez Plestenjak, Marija Sedaj, Zdenka Žičkar in Branka Žibret. Ob tej priložnosti so 14 začetnikom zaželeli dobrodoščilo.

T. G.

PRAVLJIČNE URE TUDI V KNJIŽNICI STRAŽA

STRAŽA - V straški knjižnici bo od 1. aprila vsako prvo soboto v mesecu ura pravljic za predšolske otroke. Starši, pripeljite svoje otroke že to soboto, 1. aprila, ob 10. uri v knjižnico v Straži, kjer se bodo prijetno zabavali!

Svetila v Beli krajini

Knjižna izdaja razprave o svetilih v počastitev osemdesetletnice Jožeta Dularja - Zanimiv sprehod skozi čas

METLIKA - Belokranjski muzej je v zbirki Belokranjska dediščina izdal lepo oblikovano knjižico o svetilih v Beli krajini. Z izdajo so belokranjski muzejski delavci počastili življenjski jubilej svojega nekdanjega ravnatelja prof. Jožeta Dularja. V njegovi obsežni publicistični beri, ki je nastala v desetletjih muzejskega dela, je več krajših razprav in študij, med njimi tudi razprava o svetilih v Beli krajini. Nastala je pred skoraj 20 leti in bila prvič natisnjena v zborniku Traditiones leta 1977. Tokrat so razpravo izdali v samostojni knjižni obliki in jo opremili z vrsto dokumentarnih in ilustrativnih črno-belih in barvnih fotografij, tako da je sprehod skozi zgodovino svetil v Beli krajini prava paša za oči. Oblikovanju, ki ga je z veliko okusa opravila Mladena Brancelj, bi morda lahko zamerili le nekoliko nerodno izbiro črkovnega sloga, ki je sicer lep za oko, a ne prav prijeten in primeren za branje. Barvne fotografije svetil iz muzejskih skladov je posnel Janez Pukšič, knjižico je uredila Andreja Brancelj Bednaršek, natisnil

pa Opara iz Novega mesta. Jože Dular se v razpravi sprehodi skozi čas in na kratko in jedrnatu oriše, s čim vse so Belokranjci pregledali temo in si svetili pri opravih v hiši ali zunaj nje, od lučk, kot so rekli posebej v ta namen "tesanim" trskam, ki so jih žgali na česelnikih, do bakel, različnih leščerb, doma izdelanih sveč in kupljenih petrolejk ter zaprtih svetilk, ki so bile bolj pogoste v mestu kot na vasi. Meščani v obeh belokranjskih mestih, Metliki in Črnomlju, so si doma svetili s svečami in trskami, so si javno razsvetljavo pa je skrbel svetilničar, čigar naloga je bilo vzdrževanje svetilk na vogalih hiš in v stražnici. Leta 1931 so odstranili cestne petrolejke, ker se je dokončno uveljavila električna razsvetljava. Prva žarna je zasvetila v Metliki že jeseni 1923, vendar le za redke izbranec. Dular v nadaljevanju posveti nekaj več pozornosti še izdelavi sveč in metliškemu medicinarju in svečarju Antonu Murmu, razpravo pa zaključuje s pregledom sodobnih svetil.

M. MARKELJ

S ČUDEŽEM LJUBEZNI V ŽIVLJENJE - Brežiška knjižnica je v torek, 21. marca, imela v gosteh Zvoneta Modreja, ki je predstavil svojo drugo knjigo Čudež ljubezni, ki je izšla lani septembra. Danes 47-letnega Zvoneta je že v 23. letu starosti napadla neozdravljiva bolezen centralnega živčnega sistema multipla skleroza in ga je priklenila na invalidski voziček. Kljub temu da so ga postopoma zapuščale telesne moči, pa se razvija njegov duh: po prvi uspešnici Sreča je metulj je na Čudež ljubezni, razmišljanja in izkušnje za trenutke, ko smo sami s seboj. Zvoneta Modrej izhaja iz lastnih doživljanj, ko je neugodje telesnih občutkov znal dvigniti in jim izcediti kapljo radostnega spoznanja. Iz svojega bremena je zvalil eliksir, ki vliiva pogum njemu in drugim za premagovanje vsakovrstnih ovir in daje moč sprejeti nespremenljivo. (Foto: T. Gazvoda)

USTVARJALEC IN POZNAVALEC - Minuli četrtek je bilo v Dolenjskem muzeju zanimivo predavanje o zgodovini in pomenu stripa. Predavanje je lepo zaključilo veliko pregledno razstavo del našega najbolj znanega ustvarjalca stripov Mikija Mustera, ki je bila na ogled poldrugi mesec v galerijskih prostorih. Triurno izprano predavanje je pripravil arheolog in bibliotekar Marjan Blažon iz Ljubljane, po rodu Novomeščan. Ob bogatem slikovnem gradivu je razgrnil zgodovino stripa od njegovih prazadetkov do vrhunec ter današnjega trenutka, ki stripu ni več tako naklonjen. Blažon je velik poznavalec stripa, saj se s proučevanjem te zvrsti ukvarja že dve desetletji, še prej je bil seveda velik ljubitelj stripa in pa tudi pisec zgodovine za nekaj slovenskih stripov. Iz predavanja omenimo zanimivost, ki jo je Blažon odkril, in sicer, da je prve slovenske stripe oziroma slukanice narisala Konča Ahac iz Novega mesta. Po treh urah predavanja sta se Miki Muster in Marjan Blažon zapletla v pogovor; očito za prave ljubitelje stripa tri ure niso dovolj. (M. Markelj)

KRES PLESAL DVA VEČERA - Folklorno društvo Kres, ki bo naslednje leto praznovalo 20-letnico delovanja, je v ponedeljek in torek zvečer v polni dvorani Doma kulture v Novem mestu pripravilo že tradicionalni letni nastop vseh svojih skupin. Tokrat so predstavili ljudske pesmi in ples pod vodstvom Branke Moškon, Majde Nemanič in Judite Podgornik, ki se je ta večer prvič predstavila z otroško skupino. Prvič je bilo prikazano tudi koledovanje na Dolenjskem: Presenetila sta mladi tamburaška in pevska skupina. Program je domiselno povezoval amaterski gledališčnik Franc Plut. Na sliki: na koncu je zapelo vseh 111 kresovcev. (Foto: J. Pavlič)

V delu inšpekcij še nejasnosti

Nihče ni dal natančnih navodil, kako poslovati - Si bodo ministrstva delila posamezne stroške? - Povečana administracija za enako dejavnost kot prej

KRŠKO - Čeprav so od reorganizacije inšpekcijskih služb, ki jih je prinesel Zakon o upravi, minili trije meseci, mnogo zadev še vedno ne teče tako, kot bi lahko oziroma kot bi moralo, saj inšpektorati pravzaprav niso dobili nobenih natančnih navodil o poslovanju po 1. januarju letos. Le to je jasno, da je država prevzela od občin vse upravne naloge in pristojnosti na področjih, za katera so ustanovljena posamezna ministrstva. To pomeni, da so prišli vsi inšpektorji neposredno pod določena ministrstva.

Na medobčinskem inšpektoratu v Krškem je sedaj 16 inšpektorjev, ki spadajo k 8 ministrstvom, težava pa je tudi v tem, da v Krškem ni vseh izpostav oziroma enot republikanskih inšpektoratov, kar prinaša vrsto zapletov in nejasnosti. Zato tisti inšpektorji, ki nimajo svoje enote v Krškem, na primer nabavljajo pisarniški material tam, kjer pač te enote so, saj zaenkrat še nimajo naročilnic, s katerimi bi lahko material nabavljali v knjigarni.

Največ težav povzročajo računi, ki na Inšpekcije prihajajo od novega leta dalje, račune za preteklo leto pa je Medobčinski inšpektorat poravnal. Če inšpektorji delujejo v istih prostorih, torej skupno ustvarjajo tudi stroške. Težava nastane pri delitvi letih, saj so inšpektorji pod posameznimi ministrstvi: največ (5) jih spada pod Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kako torej različne stroške deliti v sorazmernih deležih na posamezna ministrstva? Ker ni navodil, tega v Krškem ne znajo, zato vse račune in sedaj tudi vse pogostejše opomine shranjujejo v mapo. Ali bodo dobavitelji razumeli, da država tega ne zna rešiti, čeprav zadeva seveda ni nerešljiva, če bi le kdo pooblastil nekoga, ki bi zbiral račune in jih ustrezno razdelil. Iz servisa skupnih služb vlade RS so namreč sporočili, da se sredstva za pokrivanje nastalih materialnih in obratovalnih stroškov združujejo pri posameznih ministrstvih, ki so dolžna te stroške tudi pokriti.

V času po reorganizaciji se je občutno povečalo administrativno delo, čeprav je dejavnost ista, delajo isti ljudje in tudi končni rezultat je enak. Lastnik prostorov in inventarja, kjer

so Inšpekcije, je občina Krško, narejena je tudi delitev prostorov po po-

Miroslav Mikeln

PADLA S TRAKTORJA

GABRJE - V soboto, 25. marca, ob 15.15 je I. R. iz Gabrja vozil traktor po Gorjanski ulici v Gabrju. Na nosilcu hidravlike sta se stoji peljala M. R. in T. T. iz Gabrja in se držala za voznikov sedež. Ko so pripeljali do križišča, je 65-letna M. R. izgubila ravnotežje in padla na cesto. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici.

GROŽNJE Z UMOROM IN POŽIGOM

SEVNICA - V soboto, 25. marca, je prišel 46-letni Franc V. s Preske s hčerko Valerijo v vinograd k 62-letnemu Ivanu N. iz Sevnice. Med njima je prišlo do prepira, Franc je Ivanu celo grozil z ubojem, pri tem pa uporabil tudi meter in pol dolg kol, s katerim je večkrat zamahnil proti Ivanu. Franc in Ivan sta se razšla, Valerija pa je kljub temu obvestila policijo, ki so prišli na kraj dogajanja, da bi se pogovorili z Ivanom. Pristopil je Franc in začel Ivanu spet groziti, da mu bo požgal vikend in da ga bo ubil. Kljub opozorilom se Franc ni umiril, zato so ga policisti odpeljali s seboj, kjer je del dneva prebil v prostoru za pridržanje, srečal pa se bo tudi s sodnikom za prekrške.

sameznih ministrstvih, zato bodo sedaj začeli sklepati najemne pogodbe za posamezna ministrstva kot tudi pogodbe za 4 avtomobile, ki so bili prej last Medobčinskega inš-

LANI VEČ INŠPEKCIJSKIH PREGLEDOV - Lani so inšpektorji Medobčinskega inšpektorata Krško, Brežice in Sevnica opravili več pregledov in odvzeli več vzorcev, ker je bilo na razpolago več sredstev, saj so ugodno finančno poslovali. Lani so namreč končno, tik pred reorganizacijo, uspeli urediti financiranje inšpektorata, vse tri občine so prispevale določen del. Zato so se bolj posvetili varstvu potrošnika: vzeli so 176 vzorcev in 40 brisov, leto prej pa 83 vzorcev. Opravili so tudi več komisijskih pregledov, ki jih razpiše inšpektorat in upravni organi, kar kaže, da je bilo več na novo ustanovljenih podjetij in odprtih poslovnih prostorov. Vendar podatki o izdanih soglasjih k lokacijskim, gradbenim in uporabnim dovoljenjem kažejo, da je bilo novogradenj manj kot leto prej.

pektorata in so jih skupaj uporabljali vsi inšpektorji.

Kot meni Miroslav Mikeln, veterinarski inšpektor, prej načelnik medobčinskega inšpektorata občin Krško, Brežice in Sevnica, ustvarja takšno stanje občutek, da posamezna ministrstva med seboj ne sodelujejo, čeprav Zakon o upravi sodelovanje predvideva. Tako tudi ni več skupnih navodil za zadeve, ki se strokovno prekrivajo, na primer: za celovit nadzor rib bi bilo nujno potrebno sodelovanje veterinarske, sanitarne in tržne inšpekcije, tako pa vsaka od njih deluje zase in med njimi nastaja praznina, žal na škodo nas vseh.

T. GAZVODA

POGREŠANA JE BILA MRTVA

PODPRESKA - Kočevski policisti so bili 20. marca zvečer obveščeni, da sošedje že nekaj dni pogrešajo R. Š. iz Podpreske 19. Nazadnje so jo videli priti iz hiše 16. marca. Sošedje so ob tem policistom povedali, da sumijo, da je morda bolna ali pa mrtva. Policisti, ki so prišli na ogled, so jo našli mrtvo. Zdravnik pa je ugotovil, da na pokojnici ni nobenih znakov nasilja in da je vzrok smrti akutni infarkt. Pokojnica je bila mrtva zagotovo že več dni, predno so jo našli.

NOVI PROSTORI POLICIJSKE POSTAJE TREBNJE - Policijska postaja Trebnje bo verjetno že v začetku maja bogatejša za 160 kvadratnih metrov novih urejenih prostorov, kjer bo večnamenski prostor, prostor za rekreacijo in dve pisarni - za administracijo in komandirja. Dodatni prostor je potreben, ker je prišlo do reorganizacije dela na policijskem oddelku Mokronog, za katerega bodo sedaj pisarniške posle urejali v Trebnjem in tako pocenili poslovanje. Ker je bila lani na ocenjevanju urejenosti prostorov in okolice policijska postaja Trebnje na 4. mestu v državi, bodo s pridobitvijo to mesto gotovo obdržali, mogoče celo izboljšali. (Foto: T. Gazvoda)

VZTRAJAJO V GASILSTVU - N petkovem letnem občnem zboru sevnške občinske gasilske zveze so počastili 40-letnico delovanja OGZ Sevnica. Ob tej priložnosti so prejeli priznanja ustanovni člani zveze. Na fotografiji (z leve): Kristijan Janc, Drago Bizjak (oba ustanovna člana in prejemnika priznanja), Branko Derstvenšek (predsednik predsedstva OGZ Sevnica), Viktor Krenčič in Alojz Motore (oba ustanovna člana in dobitnika priznanja). Na sliki ni odsotne Marije Končine, prav tako dobitnice priznanja. (Foto: L. M.)

po dolenski deželi

• Ta teden smo v poročilih uprav za notranje zadeve odkrivali "posrečene" kraje, ki dajejo občutek, kot da storilci prav teknujejo, kdo bo bolj živin.

• Tako je na primer pred kratkim neznanec v Novotehni v Trebnjem izkoristil nepazljivost prodajalcev in s prodajnega pulta odnesel telefonsko slušalko znamke Panasonic, vredno okoli 40.000 tolarjev. Kaj bo počel s samo slušalko, ne vemo, upamo pa, da bo toliko olikan in se bo prek nje trgovcem zahvalil za plen.

• Očitno je bil lačen tisti kurji tat, ki se je v noči na 24. marec prebil v kokošnjak na Selih pri Otovcu in odnesel kokoši lastnice A. J. ter jo oškodoval za 15.000 tolarjev.

• Može postavbe so tudi ugotovili, da ni več prejšnjega obcestnega ogledala pri Naselju Staneta Rozmana v Metliki. Tega je namreč pogumni mla-doletnik iz Čuril razbil in Komunalno Metlika oškodoval za skoraj 43.000 tolarjev. Če je bil mogoče razočaran nad svojo podobo v ogledalu, bo moral za lepote popravke poskrbeti na kakšen drug način.

Kočevska stranpota

VLOM V SREDNJO ŠOLO - Kočevski policisti so bili 20. marca obveščeni, da je bilo med vikendom vlomljeno v Srednjo šolo Kočevje. Ugotovili so, da je neznanec vlomil vhodna vrata in nato še dvojna notranja vrata in iz trgovine v šolskih prostorih odnesel več pijače in sladkarij, iz delavnice hišnika pa vrtni strojček Black & Decker.

KDO JE KRADEL AVTORADIE? - 20. in 21. marca so bili kočevski policisti obveščeni o več vlomih v osebne avtomobile v Kočevju. Značilnost vseh je bila, da so bili avtomobili znamke Yugo in da je bil iz vseh ukraden avtoradio (le v enem primeru zvočnik za avtoradio). Radio pogrešajo lastniki Aleksander Pleše (avtoradio - kasetofon Ne-on TRM 912 sive barve), Magda Božič (avtoradio - kasetofon Blaupunkt črne barve) in Željko Stefanovič (avtoradio - kasetofon Sharp, digitalni, črne barve), Pavel Avžlakar pa pogreša zvočnika za radio in zadnjo polico v avtu, na kateri sta bila zvočnika pritrjena.

ODNESEL OKVIRJE ZA SLIKE - 25. marca so bili policisti obveščeni, da je bilo vlomljeno pri fotoateljehu Jelenovič na Trgu Zbora odposlanec v Kočevju. Neznanec je razbil šipo na izlozbenem oknu in iz izlozbe odnesel več okvirjev za slike.

VELIKA ŠKODA IN HUDE POŠKODBE

KOČEVJE - S svojim tovarnjakom s priklopnikom je peljal 22. marca dopolne Z. P. iz Črmolja deske proti Kočevju. Na regionalni cesti med Rajndolom in Mozljem je avto zaradi neprimerne hitrosti v ovinku zaneslo s ceste, da se je vozilo prevrnilo na streho. Voznika je ukleščilo v kabini in so ga rešili drugi, ki so slučajno pripeljali do kraja nesreče. Hudo poškodovanega so prepeljali najprej v Zdravstveni dom v Kočevju, od tam pa v UBKC v Ljubljani. Na vozilu je kar za okoli 3 milijone tolarjev škode.

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu župana Mestne občine Novo mesto, sprejetem na seji kolegija župana dne 15.2.1995 (sklep objavljen v Uradnem listu RS št. 14/95),

JAVNO RAZGRNJE

OSNUTEK UREDITVENEGA NAČRTA ZA PESKOKOP SOTESKA

v času od 10.3.1995 do 10.4.1995

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1 (l. nadstropje)
- v prostorih krajevne skupnosti Dolenjske Toplice

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka ureditvenega načrta za peskokop Soteska v petek, 31.3.1995, ob 19. uri v prostorih krajevne skupnosti Dolenjske Toplice

Do konca javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vijudno vabljeni!

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
Mestna občina Novo mesto

KOMUNALA TREBNJE Goliev trg 9

OBVESTILO

Občane občine Trebnje obveščamo, da bomo v času od 11. do 15.4.1995 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po naslednjem razporedu in pod naslednjimi pogoji:

1. KS SELA ŠUMBERK, DOBRNIČ, SVETINJE IN KNEŽJA VAS 10.4.
- KS VELIKI GABER, ŠENTLOVRENC, VELIKA LOKA IN ŠTEFAN 11.4.
- KS ČATEŽ, RAČJE SELO, TREBNJE IN DOL. NEMŠKA VAS 12.4.
- KS TREBELNO IN MOKRONOG 13.4.
- KS ŠENTRUPERT IN MIRNA 14.4.

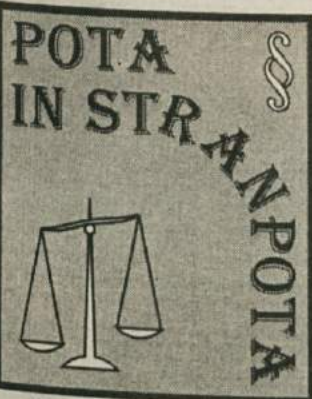
2. Odvoz kosovnih odpadkov se izvaja iz vseh gospodinjstev v občini Trebnje po razporedu in na podlagi dodatnih obvestil krajevnih skupnosti.

3. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih odložiti na določen dan do 6. ure zjutraj ob poti, kjer odpadke običajno pobiramo, oz. na mesto, ki ga določi KS.

4. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinjstveni aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.

5. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, staro železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot kosovni odpadki.

6. Vse navedene dneve lahko občani tudi sami pripeljejo kosovne odpadke na komunalno deponijo Cvibljce, ki obratuje od 6. do 14. ure.

dežurni poročajo

NAŠLI NABOJE - V ponedeljek, 20. marca, so brežiški policisti na podlagi odredbe sodišča opravili hišno preiskavo pri 26-letnem Marjanu S. iz Brežic. V leseni omari so našli 98 nabojev kal. 38 mm. Zoper Marjana sledi predlog sodniku za prekrške.

VNOVČIL UKRADEN ČEK - 28-letni Ivan V. iz Brežic je 16. decembra lani okoli 11. ure prišel v menjalnico Tradetoura v Brežicah in vnovčil ček Ljubljanske banke Posavske banke Krško v vrednosti 10.000 tolarjev. Ček ni bil njegov, ampak od Janka M., katerega mu je Ivan V. vzeti iz osebnega avtomobila, ček izpolnil in tudi podpisal.

POSKUŠAL ODVZETI AVTO - 28-letni Š. J. iz Žužemberka je osumljen poskusa odvzema motornega vozila, ker je 21. marca nekaj po 23. uri na parkirnem prostoru vlomil v osebni avto in ga poskušal spraviti v pogon, kar pa mu ni uspelo. Lastnik avta iz Reber, ki se je vrnil iz dela, je opazil, da avto ni več na parkirišču, zato ga je skupaj s sodelavci začel iskati. Avto so našli, v njem pa osumljenca.

VLOM V DVA VIKENDA - V času od 19. do 20. marca je neznan storilec v Prečni vlomil v vikend, premetal stvari po prostorih, vendar ni odnesel ničesar, lastniku D. B. iz Novega mesta pa je naredil za 20.000 tolarjev škode. V istem kraju in ob istem času je neznanec vlomil še v vikend A. M. iz Prečne. Tat je bil očitno lačen, saj je odnesel suhomesnate izdelke, nož in liker, lastnika pa oškodoval za enako vsoto.

NAŠLI NABOJE IN NOŽ - V ponedeljek, 27. marca, so brežiški policisti na podlagi odredbe okrožnega sodišča Krško opravili hišno preiskavo pri 29-letnem Ivanu B. iz Križ. V njegovi sobi so našli in zasegli nož na vzmet znamke Super Automatic in več nabojev različnega kalibra.

VLOMIL V VIKEND - V času od 24. februarja do 24. marca je neznan storilec na Brezovici vlomil v vikend in ukradel hrano ter pijačo. Lastnika A. Š. iz Zagreba je oškodoval za 15.000 tolarjev.

OB DESKE - V času od 1. do 23. marca je neznanec v naselju Čudno selo iz odklenjenega skladišča ukradel več hrastovih desk in s tem lastnika P. K. s Sinjega Vrha oškodoval za 250.000 tolarjev.

GROZIL Z UBOJEM IN JO TUDI UDARIL

SEVNICA - V sredo, 22. marca, ob 18. uri je 33-letna Nada obvestila policijo, da jo je doma pretepel 50-letni Andrej. Policijska patrulja iz Sevnice je šla do stanovanja, kjer so ugotovili, da je Andrej začel Nada žaliti, zatem jo je s pestjo dvakrat udaril po obrazu, pretepanju pa se je Nada izognila z begom od doma. Andrej je Nadi grozil tudi ob prisotnosti policistov, zato so ga odpeljali v prostor za pridržanje, svoje početje pa bo razložil še sodniku za prekrške.

ŠE DVA POŽARA

RIBNICA - Minuli teden smo poročali, da je na območju vasi Grič pri Ribnici kar štirikrat gorelo. Zdaj pa je gorelo še dvakrat. V noči od 26. na 27. marec so gorela dva v prirodna lesena drvarnica; naslednje noč pa je zgorela še stoenka, last Franca Petka. V obeh primerih škoda ni večja, saj je bil avto star že 16 let in vreden okoli 80.000 tolarjev.

KRONIKA NESREČ

MOTORIST VOZIL PO LEVI STRANI - V četrtek, 23. marca, ob 17.45 je 15-letni J. S. iz Leskovca vozil kolo z motorjem iz Gornjega Suhadola proti Velikim Brusnicam. Ko se je v Velikih Brusnicah pripeljal do stanovanja hiše št. 110 po levi strani vozniškega osebnege vozila 32-letni Z. P. iz Velikih Brusnic, ki se je umaknil v skrajno desno in ustavil, vendar je voznik kolesa z motorjem vsceno trčil vanj in padel. J. S. se je hudo poškodoval, škode pa je za 30.000 tolarjev.

KOLESAR PADEL IN SE HUDO POŠKODOVAL - V nedeljo, 26. marca, ob 11.55 je 70-letni Ladislav R. iz Brezovske Gore vozil kolo po Ulici Anke Salmičeve v Leskovcu pri Krškem, ko ga je dohitel voznik osebnega avtomobila. Ladislava je začelo zanašati, zato je voznik avtomobila nekaj časa vozil za njim in ga prehitel šele, ko je Ladislav zapeljal k desnemu robu vozišča. Ko je bil voznik avtomobila že 50 metrov naprej, je Ladislav padel in se hudo poškodoval.

Štangljev uspeh tudi Kamnov sad

Tretje mesto Novomeškega kolesarja na dirki Po Normandiji - Zaslužna celotna novomeška ekipa - Gorazd je prvi izpolnil olimpijsko normo - Čestitamo!

NOVO MESTO - Tretje mesto Gorazda Štanglja na kolesarski dirki za svetovni pokal prvega razreda Tour de Normandie v Franciji je predvsem sad dela bolgarskega trenerja Kamna Stančeva, ki je leta 1991, ko je resno začel delati z novomeškimi kolesarji, napisal štiri letni cikel vadbe, na koncu katerega je napovedal vrhunske izide Krkinge kolesarskega moštva.

Gorazd Štanglj

Na dirki po Normandiji so nastopile skorajda vse najmočnejše amaterske ekipe sveta, med njimi najboljše reprezentance Nemčije, Nizozemske, Norveške, Danske, Rusije, Švice, Ukrajine, Latvije, Litve in vsa najboljša francoska klubska moštva. Dirka, ki je štela 9 etap, je bila dolga 1.121 km in Gorazd Štanglj je bil od začetka do konca med

najboljšimi. Da spada med favorite za zmago je dokazal že na drugi etapi, ko je dosegel peti čas na dirki na kronometer in se prebil na drugo mesto v skupni razvrstitvi.

V nadaljevanju dirke so Novomeščani vozili izredno složno in skrbno nadzorovali nasprotnike, ki bi lahko ogrozili Gorazdov uspeh. Krkaši so bili vedno v ospredju tudi na etapnih ciljih. Tako je bil Fink 4. v tretji in šesti etapi, v sedmi etapi je bil Sandi Papež tretji in Štanglj je drugi peti, v osmi etapi je bil Fink sedmi, enak uspeh pa je dosegel Boštjan Mervar v četrti etapi.

Za Štanglja, ki je po peti etapi zdrsnil z drugega na tretje mesto, prehitel ga je Nemeč Voigt, prvi pa je bil ves čas Norvežan Simensen, je bilo pomembno predvsem to, da v nobeni izmed etap ne zaostane za glavnino oziroma za katerim izmed nevarnih tekmecev. Najhuje je bilo bilo v 6. etapi, ko je moral po 30 km zaradi pokvarjenega menjalnika zamenjati kolo, po 135 km pa je padel, vendar se na srečo ni huje poškodoval, tako da je le nekako ujel glavnino in ohranil tretje mesto, kar mu je po kri-

terijih kolesarske zveze Slovenije kot prvemu slovenskemu kolesarju zagotovilo udeležbo na olimpijskih igrah v Atlanti. Ostalih pet članov novomeške ekipe, ki so zaradi zahtevne pomoči pogosto na koncu etap omagovali, je kljub temu na koncu dirke doseglo imenitne uvrstitve: Sandi Papež je bil 16., Mervar 49., Fink 52., Ravbar 62. in Murn 86., Slovenija pa je bila v ekipnem vrstnem redu sedma. V petek bo Krkinge ekipo ob enem izmed največjih uspehov slovenskega kolesarja v zgodovini sprejel novomeški župan, čestitkam pa se pridružuje tudi športno uredništvo Dolenjskega lista.

I. V.

Kadetsko finale v Novem mestu

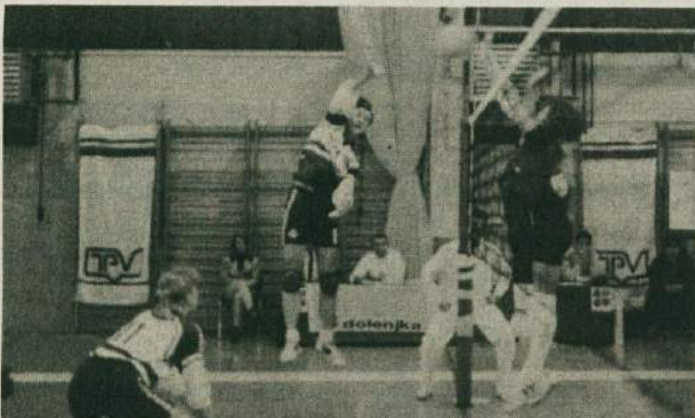
Od petka do nedelje za prvaka

NOVO MESTO - Novomeška košarka, ki je bila nekaj let na članski ravni v teži krizi, iz katere pa se zadnje čase uspešno prebija, je že vrsto let ves čas povsem pri vrhu v kadetski in mladinski konkurenci. Toda finala kakšnega pomembnega tekmovanja mladih košarkarjev Novo mesto že zelo dolgo ni videlo, tako da je morala košarkarska zveza končno eno izmed takih prireditelj dodeliti tudi Novomeščanom. Od petka do nedelje se bodo na parketu novomeške športne dvorane za naslov kadetskega državnega prvaka borila štiri moštva: ljubljanski Slovan, BWC Maribor, škofjeloška Loka Kava in Novo mesto '92, ki mu mnogi pripisujejo vlogo prvega favorita, saj novomeški kadeti v domači dvorani že nekaj let niso izgubili tekme, pred nedavnimi so premagali tako Slovana kot tudi Maribor, pa tudi ljubljansko Olimpijo z izidom 114:73. V petek se bo tekmovanje začelo ob štirih popoldne, ob polšestih bo svečana otvoritev, ob šestih pa bodo prvo tekmo igrali Novomeščani, v soboto se bo začelo ob dveh, Novomeščani pa bodo igrali ob štirih. Najvažnejša tekma, ki bo najverjetneje odločala o prvem mestu, med Slovanom in domačimi fanati, bo na sporedu v nedeljo ob enajstih popoldne.

I. V.

MEŽNAR ČETRTI V OSEKU

NOVO MESTO - Na prvi dirki za državno prvenstvo v motokrosu v Oseku pri Lenartu najboljšemu novomeškemu motokrosistu Ludviku Mežnarju v kategoriji do 125 ccm ni uspelo povzpeti se na zmagovalne stopničke.

VSJA PREDNOST DOMAČEGA IGRISČA - Odbojkarice TPV-ja so si v soboto z zmago nad Celjankami s 3:1 zagotovile tretje mesto v ligi štirih najboljših ekip prve lige in bodo imele prednost domačega igrišča v boju za dokončno tretje mesto. Z morebitno zmago s 3:0 proti oslabiljenim Blejčkam - tekma je bila sinoči - pa so si zagotovile celo finale, v katerem bi se pomerile z Mariborsko Palomo Branikom. Sobotna tekma s Celjem je bila večji del zelo izenačena. Novomeščanke so nekoliko lažje dobile prvi niz (15:12), v drugem je šlo že bolj na tesno (15:13), tretjega so z istim izidom izgubile, v četrtem pa so po podaljšanju igri zmagale s 17:15. (Foto: I. Vidmar)

Kako je to sploh mogoče?

Novomeški odbojkarji so po odličnem začetku spet izgubili srečanje z Ljutomerom, ki bo najbrž peti

NOVO MESTO - Po treh zaporednih zmagah novomeških odbojkarjev na začetku končnice državnega prvenstva je vse kazalo na to, da nobeno moštvo razen Ljutomera Pionirju ne more preprečiti osvojitve petega mesta, vendar se je z Ljutomerčani šele začelo. V prvem nizu sredinega srečanja v novomeški športni dvorani so Novomeščani kot za šalo opravili z gosti iz Ljutomera. Najprej so vodili s 7:0 pa z 10:1 in niz končali s 15:4. Največ zasluga za tak izid sta imela predvsem mladi Uroš Babnik, ki je bil neresljiva uganaka za Ljutomersko obrambo, in izkušeni Bojan Brulc z z blokom in duhoviti potezami, s katerimi je vedno znova presenečal. Precej neopazna sta bila Dolja in Povšič, kar ni napovedovalo nič dobrega, saj se je neverjetno preobrat po izvrstnem začetku Pionirjev odbojkarjem dogodil že večkrat, tudi na tekmah z Ljutomerom.

Da je to res, se je pokazalo že v drugem nizu, ko so gostje vodili že s 5:1 in so ga Novomeščani po izenačenem boju dobili s 15:13. V tretjem nizu so Ljutomerčani vodili z 10:1, a so jih domačini skoraj ujeli, za končno zmago pa jim je zmanjkalo moči in niz je dobil Ljutomer s 15:13. V četrtem nizu (7:15) so gostje z učinkovitejšim blokom razrešili "uganko Babnik" in tekma je bila odločena - odločilni peti niz so po četrtem servisu Dolje v mrežo s 15:7 dobili servisu gostje, ki so si s to zmago najbrž že zagotovili peto mesto, saj je Pionir očitno v resni krizi. To je dokazal tudi v soboto, ko je v Velenju v eni uri z 0:3 (-11,-8,-8) izgubil s Topolšico, ki bo poleg Ljutomera, Pionirja in Kamnika prihodnje leto, kot vse kaže, nastopala I. A. ligi, medtem ko bodo morali Blejci, ki so do sedaj zmagali le enkrat, in FIPROM, ki je še brez zmage, v naslednji sezoni igrati v I. B. ligi. Čeprav moštva čaka še pet oziroma še polovica tekem se vrstni red zelo verjetno ne bo več bistveno spremenil.

I. V.

Ribničani bodo drugoligaši

Inles s porazom na Ptujju izgubil upanje za obstanek - Trebanjski Akripol izgubil s Prulami

RIBNICA - Ribniški Inles v jeseni ne bo več rokometni prvotigaš, za njegovo mesto v družbi najboljših pa imata lepe možnosti trebanjski Akripol in krški Interior. Rokometniška ekipa Kočevja, ki so v soboto v Škofljah s 23:36 izgubile z Marcusom Burjo, pa so na prvotigaški lestvici tri kroge pred koncem osme.

V moških drugih ligah sta si domači moštvi Interior in Akripol krog pred kvalifikacijami za vstop v prvo ligo že zagotovili prvo mesto. Na vzvodu so Krčani s 27:17 v gosteh premagali Polet. Lisca je z 22:25 v gosteh izgubila s Krogom in je na lestvici tretja, Brežice pa so doma s 25:21 premagale Mladince in so na lestvici predzadnje, kjer bodo tudi ostale. Na zahodu so vodeči Trebanjci v Ljubljani z 20:25 izgubili s

Ribniški rokometiški, ki bodo prihodnje leto praznovali 40-letnico ustanovitve kluba, bodo v jeseni drugoligaši. V soboto so na Ptujju kljub velikemu optimizmu z 20:26 gladko izgubili odlično tekmo proti Dravi. Inlesu ni pomagalo niti to, da je moral v igro 46-letni trener Zdenko Mikulin, ki je dosegel štiri zadetke. Ponovna vrnitev ribniškega moštva med prvotigaše bo zahtevala še veliko dela pa tudi kakšno igralško okrepitev. Kaj pomeni zanesti se izključno na domače igralce, so Ribničani spoznali letos, ko jih je tak način dela pripeljal v drugo ligo. (M. G.)

Prulami, kar pa ne more vplivati na končni vrstni red.

I. V.

Litijani in Krčani na vrhu

Košarkarji Iskre Litusa za 49 točk boljši od Koprčanov - Interior dosegel pomembno zmago v Sežani

KRŠKO, LITJA - Kljub temu da je po osmih krogih končnice za uvrstitev v A-1 ligo v igri za napredovanje še sedem moštev, pa vseeno najboljše kaže dolenjskim in posavskim košarkarjem. Litjska Iskra Litus in krški Interior sta namreč minulo soboto dosegla pomembni zmagi in sta zaradi večje razlike v danih in prejetih koših na prvem oziroma drugem mestu, čeprav imata po pet zmag in tri poraze tudi tretjevršeni Helios iz Domžal in četrtouvršeni Kraški Zidar, medtem ko imajo Ilirija, Idrija in Pivovarna Laško le po eno zmago manj.

Litijani so igrali v gosteh pri zadnjevrščenem Koprju in ga zlahka premagali s 108:59 (60:32). Največ točk za Iskro Litusa pa so dosegli: Narat 34, Deležan 20 in Kandžič 17. Precej težje, a zato pomembnejšo nalogo je imel Interior, ki je v Sežani igral s Kraškim zidarjem, vodil pa jih je novi trener Herksel. Po prvem polčasu so domačini vodili z 38:31, za sorazmerno ravnotežje na igrišču pa je bil zaslužen predvsem Samar, ki je že v prvem polčasu dosegel 16 točk. V drugem polčasu sta se

razigrala še Šantelj in Stevens in Krčanom zagotovila pomembno zmago. Največ točk za Interior so dosegli: Šantelj 26, Samar 23 in Stevens 20. Sinoči sta se Iskra Litus in Interior srečala v Litiji.

Z Otočca tudi poklicni kolesarji

Kolesarsko dirko Po Sloveniji tudi letos pripravljajo Dolenjci - Njmočnejša zasedba do sedaj - Štart prve etape na Otočcu, cilj zadnje pa v slovenski prestolnici

NOVO MESTO - Kolesarska dirka po Sloveniji se je v preteklih dveh letih očitno dobro uveljavila, k temu pa so prav gotovo v mnogem pomagali dolenjski kolesarji in turistični delavci, ki bodo kolesarje s celega sveta imeli letos v gosteh že tretjič zapored. Med moštvi, ki so letos povabljeni na največjo kolesarsko prireditev v Sloveniji, so tudi tri ekipe poklicnih kolesarjev iz Italije in Belgije, temu primeren pa je tudi nagradni sklad v skupni vrednosti 50.000 nemških mark.

Do štarta 3. dirke po Sloveniji je le še mesec dni časa, zato ima ta čas organizacijski odbor največ dela. Skupnina in si v spremstvu republiškega inspektorja za promet in direktorja dirke ogledala vse ceste, po katerih se bodo kolesarji iz 20 držav sredi maja borili za prvo nagrado - osebni avtomobil škoda in še vrsto drugih nagrad. Glede na to, da dirko tudi tokrat pripravljajo Dolenjci, bo večji del tekmovanja potekal na Dolenjskem. Medtem ko je bil prvo leto prolog oziroma predetapa, na kateri se razdelijo majice za vodstvo po posameznih razvrstitvah, v Novem mestu, lani v Krškem, bo letos otvoritev dirke v nedeljo, 7. maja, v Grosupljem, končni cilj dirke pa 13. maja v Ljubljani, medtem ko je bil lani na Tolstem Vrh nad Orehovicu, ki pa letos dirke tudi ne bo videla.

OBČNI ZBOR JADRALCEV

NOVO MESTO - Lani ustanovljeni jadranski klub Novo mesto bo imel v petek, 31. marca, ob 20. uri v sejni sobi zavarovalnice Tilia prvi redni letni občni zbor, na katerega poleg vseh starih članov vabijo tudi vse ostale dolenjske ljubitelje jadranja.

ZAČEL LANI, PA ŽE ZMAGUJE - Čeprav je 17-letni Novomeščan Gorazd Kotnik začel resneje zahajati na boksarske treninge šele lani septembra, ga je pred kratkim državni selektor že povabil na priprave, ki pa se jih s trenerjem Gorazdom Caničem zaradi šolskih oziroma službenih obveznosti nista mogla udeležiti. 175 cm visoki in 60 kg teži Gorazd Kotnik že redno nastopa v slovenski boksarski ligi, v kateri je letos štirikrat zmagal s predčasno prekinitvijo boja in po enakovrednem dvoboju po točkah izgubil le z državnim prvakom in reprezentantom Tomažem Podvršnikom. Kotnik je v boks zašel, ker ga je ta šport pač zanimal in ker so ga večkrat zasrele pesti tudi takrat, ko to ni bilo treba. Danes pravi, da ga je to minilo, da se je v zasebnem življenju povsem umiril, orokavičene pesti pa pod budnim sodnikovim nadzorom uporablja le v ringu. Žal se podjetja za prošnje vedno uspešnih novomeških boksarjev ponavadi ne zmenijo, tako da je Caničeva četica rečna kot cerkvna miš in je športna bodočnost nadarjenih fantov, kot je Gorazd Kotnik, pod velikim vprašajem. (Foto: I. Vidmar)

Birokracija muči Kočevce

Po dveh letih in pol izgubili tekmo doma - Olimpijo bi lahko tudi premagali - Jemljejo jim točke

KOČEVJE - Kočevski nogometiški so v soboto prvič po slabih treh letih izgubili prvenstveno srečanje na domačem igrišču. Jeseni 1992 se jim to zgodilo s Primorjem, tokrat pa jih je

premagala Olimpija, obakrat pa je bil izid 1:2.

Bojevitih domačini, ki so nastopili brez petih poškodovanih ali kaznovanih igralcev, so imeli možnost, da bi osvojili vsaj točko, saj so se tudi z desetimi igralci - Vujičič je v 46. minuti moral igrisča zaradi dveh rumenih kartonov dobro upirali. Tekma se je začela z dvema lepima priložnostma Ljubljancem v drugi in trinajsti minuti, vendar je Benedežič in Bozgo nista izkoristila. V 17. minuti je Struna iz težkega položaja za las zgrešil vrata.

Presenečenja ni bilo

Novomeščani slabo začeli

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta '92 morajo na treh preostalih srečanjih končnice prvenstva v B ligo zmagati le še enkrat in uresničili bodo načrte, ki so si jih zastavili pred začetkom letošnje sezone - napredovali bodo v A-2 ligo. Srečanje v gosteh pri predzadnjevrščenih Bistrici se je začelo nekoliko nenavadno: domačini so hitro vodili z 20 točkami razlike, toda Novomeščani niso dovolili presenečenja in so že do odmora izid obrnili v svojo korist (41:39). Razliko so v drugem polčasu še povečali in zmagali s 83:72, čeprav so tokrat na igrišču manjkali trije ključni in najvišji igralci novomeškega moštva: Matjaž Bajc, Miran Župevec in Matjaž Smodiš. V njihovi odsotnosti je največ točk dosegel Vučkovič (22), Petrov jih je zbral 18, Cerkovnik 15 in Novina 13.

V soboto ob osmih zvečer bodo Novomeščani doma igrali z Artom Optiko iz Starš. Teden dni kasneje se bodo v gosteh pomerili z Mariborom, v soboto čez 14 dni pa ob šestih popoldne doma z Zagorjem.

I. V.

M. GLAVONJIČ

sarili vsi najboljši, na čelu z Gorazdom Štangljem, ki je v Franciji na dirki Po Normandiji napovedal, da bo letos v odlični formi in da je obenem že dozorjeli tudi za uspeh na težkih večdnevnih dirkah.

Raftarji v nedeljo na Krki

Gimpex potihem računa na zmago

STRAŽA - Veslači straškega Gimpexa, ki so minulo soboto v Tacnu nastopili nekoliko slabše, bili so namreč šele četrti, a so kljub temu odbržali tretje mesto v skupnem vrstnem redu tekmovanja za državno prvenstvo v raftingu, bodo imeli v nedeljo izjemno priložnost, da prvič premagajo Bobre, saj progno najbolj poznajo, obenem pa še nikoli niso bili tako dobro pripravljene kot tokrat. Glede na ugoden vodostaj reke Krke, voda je namreč sorazmerno hitra in visoka, se gledalcem - lani jih je bilo ob progmi med Zagradcem in Draščo vajo okoli 700, letos pa jih pričakujejo več kot tisoč - obeta lepa in razburljiva predstava. Štart prve ekipe bo v Zagradcu ob polpetih popoldne.

Bela krajina na razvojnem razpotju

Razvojne razlike med slovenskimi regijami se povečujejo, vse več je centralistično obarvanih odločitev države. Temu so lahko kos le dobro organizirane in medsebojno povezane občine, ki imajo skupne razvojne, socialne in ekološke probleme. Tudi v Beli krajini je reševanje problemov v veliki meri odvisno od sposobnosti čim hitrejšega in učinkovitega povezovanja treh belokranjskih občin, Črnomlja, Metlike in Semiča. Zaradi obmejne geografskega položaja bi bila odločitev belokranjskih občin o povezovanju v širšo lokalno skupnost - pokrajino izredno pomembna in razvojno naravnana odločitev.

Nova regionalna politika Slovenije bo morala biti zasnovana na načelih t.i. endogenega, samovzdržujočega in sonaravnega razvoja, na osnovi usklajene državne pomoči razvojno šibkejšim regijam pri poslovnih, infrastrukturnih, šolskih in ostalih mrežah. Država bo le podprla razvojna hotenja in kvalitetne razvojne projekte posameznih podjetij, posameznikov, torej (le) sofinancirala in ne več postavljala npr. "političnih" tovarn. Skupen nastop je finančna in razvojna nujnost, sicer bo Bela krajina le obrobni opazovalec sprememb, ki so s svojimi posledicami že pred vrati.

Regionalni viri Bele krajine
V okviru slovenskih regij je za Belo krajino značilna obrobna lega. Zaradi neurejenih slovensko-hrvaških odnosov je obmejnost v tem razvojno-političnem trenutku razvojna omejitev in ne razvojna prednost, kar sicer velja za vrsto obmejnih območij Srednje in Zahodne Evrope. Ureditev odnosov s Hrvaško je za Belo krajino temeljnega razvojnega pomena, vključno s pridobitvijo maloobmejnega statusa.

Kraško površje, značilno za Belo krajino, omejuje kmetijstvo in povečuje vodnoekološko občutljivost. Obkolpsko območje pod Gribljami je poljedelsko ugodnejše, prav tako območje Dragatuš-Dobličice in še nekaj manjših površin. Primerjalna naravna prednost so ugodne lege za vinogradništvo in za danes še zapostavljeno sadjarstvo. Gozd pokriva nad 52 odst. površin, kvalitetna rastišča so predvsem v višjih legah. Kljub krasu so v Beli krajini količinsko bogati vodni viri, vse večira problem pa je njihova kvaliteta, ki že ovira naravno oskrbo in gospodarski razvoj. Ostali naravni viri so še premog (zapiranje predvsem zaradi ekonomskih razlogov), marmor, gradbeni material (kamnolom, peskokopi), glina in relativna čistost pokrajine (turizem, pridelovanje zdrave, kvalitetne hrane).

Visoko in višje izobraženih je premalo

Z vidika skladnejšega regionalnega razvoja Bele krajine so pomembne naslednje prebivalstvene značilnosti. S 26.744 prebivalci (30.6.1994) se uvršča Bela krajina med slovenske regije z manjšim številom prebivalstva, z gostoto 45 preb./km², kar je za več kot dvakrat redkejša poselitve od slovenskega povprečja (98 preb./km²). Zaradi redkejšje poselitve je dražje infrastrukturno omrežje, a manjši pritisk onesnaževanja.

Stoletno upadanje števila prebivalstva se je v zadnjih letih, gledano globalno, sicer zavilo, vendar je zaskrbljujoče, da je bil v letu 1990 prvič zabeležen negativni naravni prirastek (več umrlih kot živorojenih), obenem pa se je odselilo več ljudi, kot priselilo. Morda je to ponovno znak obdobja belokranjskega izseljevanja, tokrat se z značilnostjo vse manjše rodnosti.

Starostna sestava se spreminja, narašča delež starejših prebivalcev (17 odst. je starejših od 60 let).

Značilen je visok delež zaposlenih v industriji, ki s 45 odst. vsega aktivnega prebivalstva za 10 odst. presega v evropskih razmerah visoko slovensko povprečje (35,7 odst.). Industrija bo torej tudi v bodoče eden od nosilnih razvojnih stebrov BK. Skromen je delež zaposlenih v terciarnih in kvartarnih dejavnosti (13 in 12 odst.), delež kmečkega

prebivalstva od skupnega pa z 12 odst. bistveno presega slovensko povprečje (7,6 odst. v l. 1991).

Največjo zaskrbljenost z vidika bodočega razvoja pa vzbujajo podatki o izobrazbeni sestavi. Podatki za l. 1991 kažejo, da je bilo v Beli krajini med prebivalci, starejšimi od 15 let, le 37,6 odst. s srednjo šolo (Slovenija 42,9 odst.), 3,2 odst. z višjo (Slovenija 4,5 odst.) in 1,7 odst. z visoko izobrazbo (Slovenija 4,3 odst.). Glede na delež prebivalcev z visoko izobrazbo Bela krajina npr. bistveno zaostaja za nekdanjo občino Kočevje (2,3 odst.) in nekdanjo občino Novo mesto (3,4 odst.). Slaba izobrazbena sestava je torej značilnost Dolenjske in Bele krajine, kar je v prihajajočem času tehnološkega razvoja, kjer je izobrazba (ne le formalna) osnovni razvojni dejavnik, zelo slaba in zaskrbljujoča razvojna popotnica. Delež prebivalcev z visoko izobrazbo v Beli krajini je torej za več kot 2,5-krat pod slovenskim povprečjem, saj je imela l. 1991 le 353 prebivalcev z visoko izobrazbo!

Gledano primerjalno, je Bela krajina v infrastrukturni opremljenosti pod slovenskim povprečjem, čeprav je bilo v zadnjih nekaj letih zabeleženih nekaj pozitivnih premikov pri cestnem omrežju. Zaskrbljujoče je stanje v vodni oskrbi, obsegu kanalizacijskega omrežja, pri čiščenju odpadnih vod, obsegu in načinu ravnanja z odpadki, pri razširjenosti klasičnih in novih informacijskih tehnologij. Narašča pa število osebnih avtomobilov, saj je bilo l. 1991 v Beli krajini registriranih 6.573 osebnih vozil oziroma 4,1 avta/preb. (Slovenija 3,3).

Bitka za skladnejši razvoj bo dolga in težavna

Za uspešen in skladen regionalni razvoj enostavnega "instant" recepta ni, saj je regionalna razvojna uspešnost odvisna od vrste zunanjih in notranjih dejavnikov, najbolj pa od pripravljenosti in sposobnosti samih prebivalcev. Država bo pomagala toliko, kolikor bo pač "prisiljena" soprispevali. Čas radodarnosti političnih botrov do osamosvojitve je Bela krajina za razliko od nekaterih drugih regij dokaj slabo izkoristila. Danes je prisiljena računati predvsem na lastne razvojne sposobnosti. Uspešnejše bodo regije, ki bodo sposobne združiti razvojne potenciale, sposobnost prebivalcev in organizirano, projektno sodelovati.

Potreben bo radikalen miselni premik, odpiranje, razvoj od spodaj navzgor, občine in državna uprava bodo morale znati prisluhniti ljudem, ki imajo ideje in/ali finančna sredstva, jih oplemeniti z državnimi spodbudami. Občinska vodstva, upravne enote, župani in občinski sveti imajo veliko odgovornosti pri seznanjanju prebivalcev z razvojnimi državnimi spodbudami in pri iskanju vseh možnosti za zmanjševanje razlik v življenjski ravni posameznih belokranjskih območij. Bistveno večja bo vloga domačih, regionalnih virov za razvoj podjetništva, obrti, turizma, storitev. Zaradi pozne deagrarizacije in zaostajanja v regionalnem razvoju že od druge pol. 19. stoletja bo bitka za skladnejši regionalni razvoj Bele krajine dolga in težavna.

Kaj storiti?

Glede na trenutno stanje in usmeritve bi morala biti skupna razvojna prizadevanja usmerjena v izboljšanje prometne povezanosti, dvig izobrazbe in dvig celostne kvalitete življenja (delo, oskrba, okolje).

Skupna regionalna prizadevanja bi bilo smotno usmeriti zlasti na naslednja strateško razvojna območja:

Skupaj z drugimi zainteresiranimi občinami bi morali pritisniti na parlament, da se državna sredstva za spodbujanje regionalnega razvoja v proračunu povečajo od neevropskih 0,13 odst. BDP na najmanj 0,20 za l. 1995 in na 0,30 odst. v l. 1996.

Predlagati je treba, da se razširi predvideni vladni Svet za regionalni razvoj tudi s predstavniki občin in da se v okviru Državnega zbora ustanovi komisija za skladen regionalni razvoj kot protitež prisotnim centralizacijskim težnjam. Bela krajina naj dobi položaj maloobmejnega območja, carinsko izpostavo (mimogrede-sedanja belokranjska prerekanja o sedežu carinske izpostave so potuha državi, da nič ne ukrene!), prouči se naj možnost proste carinske cone.

Dobro bi bilo tudi spodbuditi skupno reševanje problemov in strateških razvojnih zavezništav s sosednjimi slovenskimi regijami (Dolenjska) in oživitve sodelovanja s sosednjimi hrvaškimi občinami, z Belokranjci doma in po svetu, nadalje ustanoviti smotno, mrežno zasnovano razvojno svetovalno službo za celotno Belo krajino. Kvalitetni razvojni

programi so pogoj za vključevanje regije v meddržavne razvojne projekte.

Pozornost bo treba posvetiti ohranitvi in izboljšanju šolske mreže (osnovne in srednje), štipendiranju, pomoči pri reševanju zaposlitvenih in stanovanjskih problemov mladih strokovnjakov. Realno zasnovano udeležanje ideje o Novem mestu kot univerzitetnem mestu je tudi v belokranjskem interesu, saj bi zaradi bližine možnosti šolanja lahko več mladih ceneje prišlo do visoke izobrazbe.

Tunel pod Gorjanci

Posodobitev prometnega, predvsem cestnega omrežja je skupna naloga Bele krajine. Razen obkolpske ceste bi bila izjemno pomembna t.i. diagonalna smer, posodobitev ceste Črnomelj-Strekljevec-Jugorje. Dejstvo je, da bo po izgradnji avtocestnega križa Bela krajina med pokrajinami, ki bodo najbolj oddaljene od avtocest. Zato morda tudi ideja o cestnem predoru pod Gorjanci kmalu ne bo imela priokusa "čiste" utopije.

Industrija bo še vrsto let nosilni gospodarski steber, hkrati s tehnološko posodobljeno in razvojno usmerjenostjo pa je potrebno bistveno omiliti dokaj enostransko zaposlitveno sestavo z vrsto privatnih proizvodnih usmeritev, turizma, kmetijstva (zlasti vinogradništva in sadjarstva, pridelave zdrave hrane, mlekarne, sirarn), trgovine in drugih storitev. Čim bolj raznovrstna zaposlitvena mrežna gostota in zmera zgostitev razvojnih sil v nekaj podjetij je za obstoječi geografski in poselitveni vzorec optimalna gospodarska usmeritev.

V razvojna prizadevanja za celovit razvoj bo treba vključiti vse bolj zaostajajoče belokranjsko (in celotno) Pokolpje: ceste, ohranitev in posodobitev šol, vodna oskrba, sonaravni turizem, gradnja malih vodnih elektrarn, čimprejšnja naravovarstvena in vodnoekološka zaščita Kolpe in njenih bregov, zmanjšanje odpadnih voda in gradnja čistilnih naprav.

Potrebnost bo nadaljevati in konkretizirati skupni načrt vodne oskrbe Bele krajine (npr. geološka vrtnanja, Krupa, rudniška voda itd.) in možnosti za plinifikacijo, izpeljati skrajno občutljiv postopek izbora ene regionalne sanitarne deponije za komunalne odpadke za ce-

lotno Belo krajino in uesti sodobno organizirano zbiranje, sortiranje ter zmanjševanje odpadkov.

Posodobitev in nadgradnja telekomunikacijskega omrežja lahko bistveno zmanjša posledice prometne in geografske odmaknjenosti Bele krajine.

Prostorske plane bo treba spremeniti z novimi opredelitvami, predvsem z določitvijo lokacij proizvodno-obrtnih in ostalih con ter naravovarstvenih območij. Bela krajina potrebuje okolju prilagojene investicije tudi od zunaj, ohranjeno okolje pa za domače prebivalce in sonaravni turizem. Odločitev za okolju prijaznejši sonaravni razvoj vključuje ekonomske in ekološke vidike v optimalno razvojno celoto.

Vsaka občina naj s pomočjo skupne metodologije izdela oziroma dopolni kataster razvojnih potencialov (naravni viri, prebivalstvo, infrastruktura itd.) vseh belokranjskih naselij, kar je osnova za pretehtano razvojno načrtovanje. Splošnih razvojnih študij je dovolj, potrebni so konkretni in kvalitetni razvojni projekti.

Pot v nacionalno katastrofo?

Izčrpanost klasičnih razvojnih spodbud je značilna za vse slovenske pokrajine, tudi za Belo krajino. Zaradi kritičnega gospodarskega in socialnega stanja obstaja realna možnost, da se država odloči za bližnjico in podpre razvoj vlaganja le v prebivalstveno-proizvodna urbana središča, kar bi pripeljalo do povečevanja regionalnih razlik. Za Slovenijo bi bila nacionalna katastrofa, če bi izbrala pot enostranske zgostitve v nekaj razvojnih jeder v osrednjih dolinah in kotlinah ter ob morju. Skladnejši regionalni razvoj je v Sloveniji optimalna oblika napredka in v skladu z evropsko regionalno strategijo. Bomo ob razvojnem razpotju le znali izbrati pravo pot?

Izgrajevanje državnosti mora potekati vzporedno s poudarjanjem pomena regionalizma, policentrizma in identitet slovenskih pokrajin kot protitež centralizaciji sredstev in odločanja. V obratnem primeru lahko pride do radikalnega regionalizma, ki bo razdvojil državo, ki je še vedno v občutljivi fazi dograjevanja.

Dr. DUŠAN PLUT

monografija o stiški opatiji

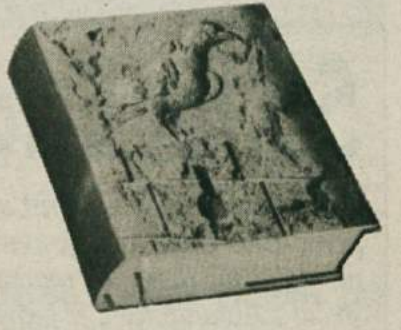
Stiška cisterca skozi čas

Na prvi pomladni dan cistercijani slavijo praznik sv. Benedikta, začetnika benediktinskega meniškega reda, iz katerega so cistercijani izšli. Red je bil pomemben nosilec evropske duhovnosti in kulture. Stiško opatijsko, ustanovljeno na našem ozemlju leta 1136, torej že dobrih trideset let po nastanku novega reda, smo Slovenci za stoletja dolgo dobili pomembno versko, cerkveno, gospodarsko, socialno in kulturno središče. Čez tri leta bodo cistercijani praznovali devetstoletnico svojega reda, stiški menihi pa poleg tega še stoletnico ponovne oživitve samostana. Z mislimi na ta izjemni jubilej je bila na letošnji praznik sv. Benedikta v torek, 21. marca, v stiški cisterci slovesna predstavitev knjige dr. Jožeta Mlinariča **STIŠKA OPATIJA**, v kateri je raziskanih in zapisanih 648 let zgodovine tega najstarejšega samostana na slovenskih tleh in z njo "do sedaj najtemeljitvejša zgodovina Dolenjske od druge polovice 12. stoletja do Jožefa II., slovenska nacionalna zgodovina v najširšem pomenu besede" (F.M. Dolinar). Izid monografije se torej zapisuje med najpomembnejše letošnje znanstvene dosežke na področju slovenskega zgodovinskega ter hkrati kot izredno založniško dejanje, slednje še toliko bolj, ker je monografijo izdala majhna založba. Starosta slovenskih zgodovinarjev Janko Jarc je v svojem pozdravnem pismu zapisal, da od časa, ko je novomeški tiskar Krajec ponatisnil Valvasorjevo Slavo vojvodine Kranjske, na Dolenjskem ni bila natisnjena lepša in pomembnejša knjiga.

Da je to res, nas prepriča že zunanji videz monografije in listanje po nji. Gre za zajetno knjigo s prek 1150 stranmi, 9 barvnimi polami, 272 črno-belimi in 147 barvnimi fotografijami, o tehtnosti vsebine pa nas prepriča branje, ki sicer zahteva ogromno časa, če se knjige lotimo kot celote, vendar jo je možno brati tudi po posameznih zanimivih poglavjih ali iskati v nji samo določeno tematiko in podatke.

Vsebinska je razdeljena na pet delov. V uvodnem delu dr. Mlinarič govori o nastanku, razvoju in organizaciji cistercijanskega reda, o različnih dejavnostih, od dušnopastirske do gospodarske in kulturne, o številu cistercijanskih samostanov in o njihovem krajevem, socialnem in narodnostnem poreklu, o izobraževanju, hranjenju arhivskega gradiva ipd. Nato pa v prek 770 strani obsežnem drugem delu preide na zgodovinski pregled življenja stiške opatije od njene ustanovitve leta 1136 do nasilne ukinitve leta 1784, v času jožefinskih reform. Zajetni tematski sklop je razdeljen na pet poglavij, ki zajemajo obdobja duhovnega in gospodarskega razcveta do druge polovice 14. stol., stagnacije do konca 15. stol., nadaljnega duhovnega in gospodarskega nazadovanja in propadanja v 16. stoletju ter obdobje duhovne in gospodarske obnove od začetka 17. stol. do ukinitve samostana v 18. stol. Vsako poglavje je zastavljeno tako, da v uvodnem delu avtor oriše razmere v cerkvi in položaj cistercijanov v posameznih obdobjih, nato pa v kronološkem redu na podlagi ohranjene dokumentacije piše o življenju in delu v stiški opatiji.

Ta osrednji del knjige je, kot je na predstavitvi poudaril zgodovinar in arhivist dr. France M. Dolinar, doslej najpopolnejša kronika dogajanja na Dolenjskem in na vseh tistih župnijah po Kranjskem in Štajerskem, ki so bile pridružene stiškemu samostanu, obenem pa je najpopolnejši prikaz vpetosti današnjega slovenskega prostora v duhovnost in gospodarstvo, kulturno ustvarjanje in versko doživljanje, socialno dejavnost in filozofsko misel obsežne družine cistercijanskega reda, ki je bila hkrati evropska in univerzalna, ki je v vsak predel tedanje Evrope prinesla krščanski univerzalizem in ga povezala z lokalnim partikularizmom. Sistematično, natančno in vestno opravljeno delo dr. Mlinariča, temelječe na raziskavih primarnih virov, gradi spoznanje o veličini stiške cisterce, njene globoke vpetosti v slovenski

prostor in preko matične opatije Rein njene povezanosti z Evropo, katere sestavni del smo Slovenci tedaj bili bolj, kot smo danes.

Tretji del knjige je posvečen dušnopastirski in literarnokulturni dejavnosti stiških menihov ter matici stiškega samostana, reinski opatiji, v četrtem delu pa je avtor po svoji že ustaljeni praksi zbral podatke o stiških opatih in zapisal njihovega biografe, nato pa po abecednem vrstnem redu vse razpoložljive podatke o stiških konventualnih, novicah in hospitalih. Peti del prinaša prepis dveh pomembnih listin za stiški samostan: ustanovne listine patriarha Peregriana iz leta 1136 in privilegijske listine papeža Inocenca III. Sledijo povzetki v slovensčini, nemščini, francoščini in angleščini ter kazala krajevnih in osebnih imen, arhivskih virov, literature, ilustrativnega gradiva in zemljevidov.

Za konec navedimo še nekaj imen tistih, ki so pripomogli, da je to izredno delo izšlo. K zahtevnemu projektu je dr. Mlinariča nagovoril in ga vseskozi podpiral stiški opat Anton Nadrah, v program Dolenjske založbe je delo vključil urednik Franci Šali, izid knjige sta gotovno podprla ministrstvo za kulturo in ministrstvo za znanost in tehnologijo Republike Slovenije ter avstrijsko zvezno ministrstvo za znanost in raziskovanje, oblikovanje in fotografijo sta prevzela Maša Okršlar in Zvone Pelko iz Studia Visio, izbor ilustrativnega gradiva s podpisi je pripravil dr. Marjan Zadnikar, lektorstvo je opravil Peter Štefančič, tehnično uredništvo Silvo Vide, zahtevni tisk pa je delo Tiskarne Novo mesto.

MILANMARKELJ

Droge, del našega vsakdanjika

Po svetu okoli 40 milijonov ljudi kupuje in uživa prepovedane droge, v Sloveniji je po nekaterih ocenah od drog odvisnih med 2 in 4.000 užitvalcev, registriranih odvisnikov pa je okoli 600. Seznam mamil je zelo dolg, ne vključuje samo hašiša, marihuane in kokaina, ampak tudi "družbeno sprejemljiva" mamila, kot so nikotin, alkohol in pomirjevala. Tudi ta vodijo v odvisnost in niti ne zavedamo se, kdaj postanemo psihološko in telesno odvisni.

Droga ni le vedno bolj dostopna, ampak tudi vedno bolj privlačna, žal predvsem za mlade, ki v iskanju ugodja, v želji po vzemirjanju in tudi iz lahkomyšelnosti posežejo po njej. Mladi so najbolj ranljivi za zlorabo drog, njihova tveganja, da postanejo zasvojeni, pa so izredno velika. Tudi boleča občutja v človeku lahko droga zmanjša, predstave o manjvrednosti pa se z njeno pomočjo razblinijo in mu omogočijo sproščeno vključitev v družbo, ki ga je mogoče prej odpravila.

Droga je bila v svojih začetkih v 60-ih letih simbol svobode in nezagledanosti v materialnost in se je kar hitro razširila tudi pri nas. V začetku 70-ih let je bilo le nekaj užitvalcev opija, skupina se je širila, konec 80-ih je začelo intenzivno naraščati število predvsem mladih užitvalcev. Danes vse večje potrebe po ustanovah, programih in dejavnostih za pomoč in zdravljenje odvisnosti od drog kažejo, da tudi nove generacije prepovedanih sadeži zanimajo, celo tako, da morajo slej ko prej poiskati pomoč strokovnjakov.

Marihuana že med osnovnošolci

Marihuana in hašiš sta med našimi mladostniki vse bolj razširjena, pridelujejo ju iz indijske konoplje. Mnogo mladih se s to drogo sreča že v osnovni šoli, 7 do 9 odstotkov tistih, ki jo uživajo, se je z njo srečalo že v 7., 15 odstotkov pa v 8. razredu. Za slovenskega mladostnika je značilno neselektivno mešanje drog, odvisno tudi od razmer na tržišču. Opazen je pojav kokaina v obliki krekla, ki je bolj poceni in se ga lahko kadi. Žal hitro povzroča odvisnost in zaplete. Otroci, stari 9 do 10 let, pogosto vdihavajo hlapljive snovi, opajala, kot so topila, lepila in podobno, večje količine pa imajo lahko hude posledice, kot so poškodbe ledvic, kostnega mozga in možganskih tkiv. Takšna

sredstva so pri nas dosegljiva, otroci pa ne znajo predvideti posledic. V Sloveniji so zelo pogoste zlorabe zdravil, ki dajejo najprej občutek pomirjenosti, ki vodi v odvisnost.

Kot meni dr. Martina Tomori predstojnica katedre za psihiatrijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in predsednica Sveta za zdravje Republike Slovenije, v naši državi pri porabi drog ni več zakonitosti, vedno bližje smo namreč razvitemu svetu. Tako nekatere droge zgubljajo modernost. Ko govorimo o drogah, ne smemo pozabiti na dovoljene droge (cigarete, alkohol, zdravila), ki so pri nas bolj razširjene in bolj nevarne, predstavljajo pa lahko odskočni kamen in olajšujejo proces širjenja drog. Na začetku toksikomanske poti je alkohol vedno prisoten, pri mnogih ravno alkohol zmanjša možnost samokontrole.

Kdo bo posegel po drogah?

Najpogosteje tisti, ki se z dejavniki, ki spodbujajo jemanje drog, srečajo že v družini. Ko starši na primer tesnobo in nemir rešujejo s kemikalijami, lahko tudi otrok spozna alternative za reševanje težav. Zelo pomemben faktor pri mladostniku so prijatelji: sedemkrat bolj zanesljivo je, da bo otrok kadil, če kadijo njegovi prijatelji. Če je otrokovo okolje naklonjeno cigaretam in alkoholu, verjetno tudi otrok ne bo ločil, kaj je škodljivo. In če je v skupini že prisotna ena droga, so kanali za druge bolj odprti.

Pomemben je tudi način, kako bo otrok reagiral na frustracije in strese, zato mora s pomočjo staršev in šole že v zgodnjem otroštvu razvijati svoje sposobnosti, znanje in obrambne moči, s katerimi bo potrjeval svojo moč ob srečevanju z nevarnostmi. Razviti mora pozitivno samospoštovanje, ne sme imeti občutka, da je žrtev, ampak mu mora biti življenje izziv. Svoja čustva mora znati izražati, ne sme jih

dušiti v sebi, oblikovati pa mora tudi zdravo komunikativnost, tako da sprejema tudi drugega človeka.

Droge zdravju škodujejo, ker imajo nevarne stranske učinke, poleg tega jih ljudje jemljejo na nevaren način. Če kemično sredstvo postane potrebno organizmu, lahko s prenehanjem jemanja pride do telesnih in duševnih abstinencijskih težav, že sam strah pred abstinenco pa mnoge sili v ponovno iskanje drog. Količine nekaterih drog je potrebno potem, ko se telo navadi nanje, za isti učinek še povečevati, tako da postanejo odmerki sčasoma premajhni. Tako ima običajna predpisana doza treh tablet zdravljen učinek, ko pa se telo postopoma nanje navadi, ni življenjsko ogrožujoča niti dnevna količina 70 tablet.

Droga ne učinkuje le na telo, ampak tudi

na odnose s soljudmi: človek, ki postane odvisen, spusti v svoje življenjski prostor le tiste z drogo, za ostale postane nezanimiv, saj gre življenje mimo njega in se njegov razvoj osebnosti ustavi. Tako je osebnost pri 23-ih letih na nižji stopnji kot takrat, ko je oseba začela uživati drogo. Na možnost uživanja drog moramo pomisliti, ko je oseba spremenljivega razpoloženja, ki ni v skladu z okoljem in pričakovanji.

Lani 18 ton zaseženega kokaina

V Sloveniji se je v zadnjih letih trgovina z mamili silno razbohotila. Policisti so v prvih 10-ih mesecih preteklega leta zasegli 13,5 kg heroína, 1,8 kg kokaina, četr štiri kg hašiša, 46 kg marihuane, 1.200 tablet anfetaminov in okoli 8.000 sadik indijske konoplje. Lani so zaradi prevelike doze heptanona in heroína umrle 4 osebe, stare od 21 do 42 let.

Ilegalna poraba drog je v svetu vse bolj razširjena, mednarodni karteli pa se vse bolj povezujejo v prave mreže. Poraba mamil v Evropi prehaja od heroína h kokainu. Lani so v Evropi zaplenili rekordne količine - 18

ton kokaina, 8 ton heroína in 500 hašiša. Največjo količino kokaina so zaplenili v Italiji, kjer so prestregli več kot 5 ton iz Kolumbije. Med mladimi se vedno bolj uveljavlja poraba sintetičnih drog, ki povzročajo hude stranske učinke in naglo zasvojenost. Avstrija je postala na področju sintetičnih mamil najpomembnejše tržišče.

Ponudba je tako na tujem kot tudi na domačem tržišču velika, trgovanje pa lahko prinese velike dobičke, tako da je prepredanje povezano z velikimi tveganji. Zlorabe mamil, kot so pokazale izkušnje, ne bo mogoče preprečiti z njihovo odpravo, saj je jasno, da dokler bo povpraševanje, bo tudi ponudba, zato je potrebno, da povpraševanje zmanjšamo. Možnosti za preprečevanje zlorabe drog ima vsak posameznik, družina, šola in širša družba, potrebno pa je usklajeno prizadevanje, ki mora temeljiti na znanju, primernih stališčih, odnosu in osveščenosti v zvezi s problematiko drog in alternativnih, s katerimi lahko na zdrav in sprejemljiv način izpolnjujemo svoje težnje, cilje in potrebe.

TANJA GAZVODA

modelarstvo in podjetništvo

Sevniške rakete za Francoze

Malo zasebno družinsko podjetje Mach iz Loke pri Zidanem mostu se uspešno uveljavlja na zahtevnem zahodnem trgu z izdelki, ki so plod domačega znanja, vendar doma ni deležno prave podpore.

Ko so Francozi s tamkajšnjega ministrstva za šolstvo prišli v Slovenijo na delovni obisk v podjetje Mach, d.o.o., iz Loke pri Zidanem mostu, so bili prepričani, da gre za veliko podjetje. Bili so nemalo presenečeni, ko so se pri lični enodružinski hiši Zidaričevih seznanili, kje domuje in deluje podjetje Mach, ki izdeluje tako kakovostne raketne modele in motorje, da se zanje zanimajo poleg Francozov še drugi, od Slovencev tehnološko neprimerno bolj razviti Švicarji, Nemci in Američani. ZDA se zanimajo kar za pol milijona kosov izdelkov tudi zato, ker so nekajkrat cenejši od podobnih izdelkov njihovih proizvajalcev. Toda družinsko podjetje Marjana in Helene Zidarič si takega naročila ni upalo prevzeti, ker je še vedno premajhno, kljub temu da ima že vrsto zunanjih sodelavcev oz. kooperantov.

In tu prihaja do paradoksa. Ko so pred štirimi leti Zidaričevi pričeli z obrtjo je bil slovenski trg premajhen. Zato so iskali večje tržišče in jim je tudi s predstavitvami na vsakoletnih mednarodnih sejmih igrač v Nürnbergu uspelo prodreti v Švico, posredno pa preko te alpske dežele še v Francijo. Zdaj, ko se jim odpira za tako liliputansko podjetje neizmerni ameriški trg, ugotavljajo, da bi Mach že letos moral zaposliti najmanj 5 delavcev, če naj bi vsaj približno zadovoljivo odgovorili izzivu trga oz. izkoristili veliko povpraševanje po svojih izdelkih.

Toda tu se pričena povest o jari kači. Zidaričevi in še nekateri mladi podjetniki, ki so očitno sposobni dati kruh novim delavcem s proizvodnjo, ki jo 90-odstotno izvozijo, o tem lahko le sanjajo, saj ne morejo priti do ustreznih, večjih prostorov, kaj šele do tako ugodnih, kot jih je dobil prosluli Calnn, ki je dobil v najem objekt skladišč državnih blagovnih rezerv. Ljubljanski podjetnik Novoselec jih je pompozno odprl v prisotnosti nekaj visokih slovenskih politikov, na čelu s predsednikom države Milanom Kučanom, ki je celo prerezal trak. Velikopotezni Novoselec Clann je bil kratke sape. Sevničani so mu, ko je bilo že jasno, da bo šla tovarna obutve Clann v Loko na boben, upravičeno očitali, da išče zgolj najcenejšo delovno silo in hiter zaslužek, ko pa kaj zaškriplje, pa hitro pobere šila in kopta.

Domačinom se zdi nerazumljivo, zakaj občina ni pokazala takšne naklonjenosti tudi njihovim pobudam. 38-letni Marjan Zidarič se čudi tudi politiki zadnje sevniške vlade, ki mu je predlani še odobrila 2.000 mark posojila iz sklada za razvoj podjetništva, lani pa se je obrisal pod nosom, ko je zaprosil za 1,6 milijona tolarjev posojila za nabavo instrumenta za merjenje potisne sile reakcijskih motorjev, vrednega okrog 20.000 mark. Gre za napravo visoke tehnologije, ki daje kopico nujno potrebnih podatkov o sili potiska itd., riše grafe in je v povezavi z računalnikom sploh nepogrešljiv pripomoček za tovrstno proizvodnjo. Naposled jo je moral navaditi brez sleherne pomoči občinarjev.

Večino orodij in pripomočkov si je Zidarič, po poklicu strojni tehnik, naredil sam. Njegove ideje sta pomagala uresničiti tudi Rasto Snoj, profesor na ljubljanski elektrotehniški fakulteti in magister Marko Matoh.

Za svoje izdelke je dobilo podjetje Mach tudi državni atest v Franciji, kamor izvažata ministrstvu za šolstvo 80 odstotkov proizvodnje. Letalska zveza Slovenije je dala marca 1994 ateste za 3 tipe raketnih motorjev, in sicer s potisno močjo 2,5, 5 in z 10 N/s. Podjetje Mach pa je sposobno izdelati tudi motorje z močjo do 80 N/s! Tudi s pomočjo teh raketnih motorjev so se slovenski reprezentanti oz. sevniški raketarji, člani astronavično-raketnega kluba Vega na čelu s Percem in Požunom lahko ustrezno pripravili za zadnji svetovni prvenstvo v raketnem modelarstvu v ZDA in na Poljskem ter se vrnilo domov celo z najzlahtnejšimi kolajnami.

Marjan Zidarič se je začel ukvarjati z raketnim modelarstvom leta 1969 in je kot predsednik ARK Vega Sevnica, funkcionar Zveze letalskih organizacij Slovenije in nekdanje Jugoslavije (kar 4 leta je bil zvezni sekretar v Beogradu!) precej pripomogel k popularizaciji tega dela tehnične kulture v Sloveniji in v "Jugi". O svojih izkušnjah v raketnem modelarstvu je napisal 3 knjige oz. priročnike in številne članke v strokovnih revijah. Našel je sebi sprva primerno delo kot vodja obrambe pred točo osrednje Slovenije, ki pa ga je po reorganizaciji precej utesnjevala. Zena Helena, diplomirana ekonomistka, govori tudi angleško in francosko, pridno pomaga pri trženju raket Junior, Horizont, letal Blisk, raketnih letal Bizon in drugih znamk. Uporabljajo domače materiale: les, papir, razgradljivo lepilo, izogibajo pa se plastike. Francoški ali slovenski učenci, ki dobijo v roke polizdelek loškega Macha, pridobivajo osnove iz matematike, fizike, aerodinamike in razvijajo ročne spretnosti.

"Čez približno dve leti bo svetovno prvenstvo v raketnem modelarstvu v Sloveniji. To bo priložnost za ponovno uveljavitev naše šole raketnega modelarstva. Japonci so se začeli močno zanimati za raketno modelarstvo in boj bo verjetno vse hujši, na športnem področju in pri trženju naših izdelkov," pravi Marjan Zidarič.

PAVEL PERC

glasba

50 let Erica Claptona

Legendarni angleški kitarist in pevec Eric Clapton se je prav na današnji dan, 30. marca, srečal z Abrahamom, se pravi, da je zaokrožil število svojih let na 50.

bila bolj "v koreninah" - k John Mayall's Bluesbreakersom. Ker pa se je kmalu naveličal zgolj kopiranja bluesovskih pesmi in ker je želel svoji glasbi dodati novo dimenzijo - improvizacijo, je tudi Bluesbreakerse zapustil in leta 1966 osnoval prvo t.i. superskupino skupaj z basistom Jackom Bruceom in bobnarjem Gingerjem Bakerjem. Trio se je

imenoval Cream (Smetana). Ta skupina je postavila temelje trdi rockovski glasbi. Poleg silnega uspeha in hrupne glasbe so v Ericov svet vstopila tudi mamila - demon, ki ga je za dlje časa pahnil v odvisnost. Rešil se ga je šele v sedemdesetih letih.

Claptonu očitno ni bilo usojeno, da bi bil dolgo član kake skupine. Creami so razpadli po dveh zelo uspešnih letih. Clapton je tedaj začel solistično kariero, ki traja še danes.

Clapton je bil zaradi svojega virtuoznega igranja na kitaro za ljubitelje njegove glasbe pravi bog. V času Creamov so se po Londonu pojavili grafiti "Clapton je bog", tudi vzkliki "Dajte bogu solo!" na koncertih niso bili redki. Zasebno pa je Clapton preživljal težke čase. Odvisnosti od heroína se je sicer znebil, na njegovo mesto pa je stopil alkohol, ki ga je skoraj umoril. Leta 1981 so ga komaj rešili zaradi čirov na želodcu. Šele v osemdesetih je zaživel brez drog.

Amor se je v sedemdesetih poigraval z njegovim srcem. Eric se je obupno zaljubil v Pattie, ženo svojega najboljšega prijatelja Georgea Harrisona (Beatles). Posvetil ji je eno najboljših rockovskih pesmi vseh časov - Layla. Pattie mu je v objem padla leta 1975, poročni zvonovi pa so jima zazvonili tri leta kasneje. Vendar je bilo sreče zakoncev Clapton konec leta 1985, ko sta z ločitvenega sodišča odšla vsak v svojo smer.

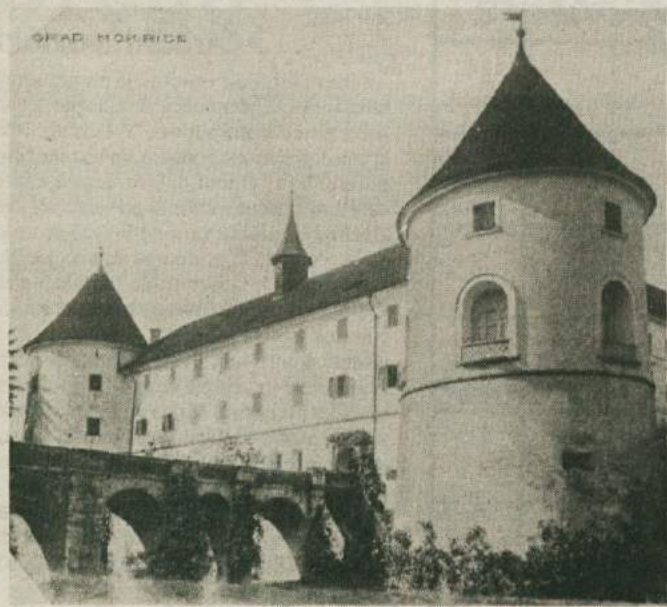
Clapton tudi potem ni imel prave sreče. Leta 1986 mu je neka italijanska igralka povila sina Connorja, fantek pa se je leta 1991 ubil; padel je iz 33. nadstropja stolpnice, kjer je Clapton stanoval. Sinu je posvetil pretresljivo balado Tears in Heaven (1992), ki jo je predstavil na znamenitem koncertu MTV Unplugged, kar mu je navrglo kup nagrad grammy.

Lani jeseni se je Eric vrnil k svojim glasbenim koreninam, saj je izdal zbirko zgolj bluesovskih pesmi. Naslov je dovolj zgovoren - From The Cradle (Iz zibelke).

JERNEJ ZORAN

Marjan Zidarič v svoji kletni delavnici pri izdelavi rakete.

UTRDBA NA BREŽIŠKIH VRATIH - Grad Mokrice se v pisnih virih prvič omenja leta 1444. Varuje prehod pri tako imenovanih brežiških vratih, skozi katera že vse od prazgodovine potekajo poti, ki povezujejo zahodno Evropo z Vzhodom. Grad je svojo prvotno podobo ohranil skoraj nedotaknjeno vse do danes, le v prvi polovici 19. stol. je kamnit most premostil širok obrambni jarek. Pravično podobo gradu z okroglimi stolpi in lesenim stolpičem nad glavnim vhodom, ki jo kaže razglednica iz 80-ih let našega stoletja, lahko občudujemo tudi danes. (Pripravila Marinka Dražumerič iz ZVNKD Novo mesto)

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu župana Mestne občine Novo mesto, sprejetem na seji kolegija župana dne 15.2.1995 (sklep objavljen v Uradnem listu RS št. 14/95),

JAVNO RAZGRNJEN

OSNUTEK PROGRAMSKE ZASNOVE ZA ZAZIDALNI NAČRT ZA KOMPLEKS KARMELIČANKE V MIRNI PEČI
 v času od 10.3.1995 do 10.4.1995

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1 (I. nadstropje)
- v prostorih krajevne skupnosti Mirna peč

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka programske zasnove za zazidalni načrt za kompleks Karmeličanke v Mirni Peči
 v četrtek, 30.3.1995, ob 19. uri v prostorih krajevne skupnosti Mirna Peč

Do konca javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni! Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora Mestna občina Novo mesto

Nedeljsko popoldne je. Seditmo, klepetamo in se smejimo. Tako glasne smo bile, da sosed, ki je pravkar vstopil, sploh slišale nismo.

"Imam pa srečo, ko pes v cerkvi," reče z narejeno jezo, ko mu predstavim prijateljice. "Učiteljic nisem nikoli maral, zdaj sem pa kar naprej v njihovi družbi. In sa-me slavistke ste, jaz sem imel pa cvek v slovenščini."

Malo je natrkjan, sicer ne bivo-topil. Nikoli ne pride, kadar je kdo pri meni. Pozna oliko. Le ka-dar ga ima malo pod kapo mu zavore popustijo, takrat pride in se razgovori. Užitek ga je poslušati, takšne razdira. Njegov jezik je sočen, kakor so sočne tudi nje-gove zgodbe. Le kaj nam bo po-vedal? Kar malo strah me je, kako bo njegovo zgodbo sprejela moja "intelektualna družba".

Milena ga z vprašanjem hitro spomni na dogodivščino iz nje-govih šolskih let: "Pa menda nimate vseh učiteljev v slabem spo-minu?" reče.

"To pa ne!" se sosed zvito namuzne. "O, je bilo heca v šoli, je. Razrednika smo imeli, ko bog! Neki dan smo mu kopali v vino-gradu in smo se ga skupaj nacukali, naslednji dan pa: "Tiha va-ja!"

To smo se potili! Kdo je pa računal na tiho vajo? Razrednik pogleda eno, pa drugo, tretjo, in pravi:

"E, to ni nič, bomo drugič pisali!"

Pa smo se spet gulili, gulili. Pisali smo šele čez štirinajst dni. Ja, pri njegovih urah sem poslušal in tudi znal, tako je učil. Ne tako kot vaš kolega, ki me je učil slo-venščino, tega nisem maral in ga nikoli ne bom, hinavca! Kakšne razlike je delal. Kar zmrzaj me. Pa Gajžlje tudi nisem maral. Njega pa ja, njega! Njemu bom zmeraj dal za dva deci," reče in seže po kozarcu pred seboj. Pobožno ga zvme, si obrise usta, ki mu že lezejo v nas-meh, jaz pa vem, da je bilo to šele ogrevanje in da nas prava zgodba šele čaka.

Pomežikne mi navihano kot kak pobič in začne: "Ja, nekoč smo pa Zofiko, eno tako precej prsato (oči mu zaidejo na bujne prsi pod napeto bluzo moje kolegice) imeli že skoraj čisto sle-čeno na mizi. Ni

se kaj prida branila, ko smo jo povsod odpravili. Najbrž ji je že pasalo. Bili smo tako razgreti in babe so vreščale okoli nas, da nismo slišali zvonca. Kar na enkrat se je na vratih pojavila tista, ki nas je učila nem-ščino. Za trenutek je obstala kot vkopana, potem pa se je umo obrnila in zaloputnila z vrati, da se je omet usul po tleh.

Kot bi nas hudič gnal, smo se zapodili vsak v svojo klop. Zofika pa si je najprej potegnila krilo do pasu, potem pa kar med tekom hitela zapenjati gumbe na bluzi. Utihnili smo in s strahom čakali, kaj bo, ko je na vrata prihnemel naš razrednik:

"Kdo je bil?" zavpije.

Tišina.

"Kdo je bil? še enkrat vprašam!"

Nič

"Zofi, kdo te je?"

"Ne vem," je rekla Zofika in učitelja prav nedolžno pogledala s svojimi velikimi plavimi očkami, kot da se ne bi nič zgodilo.

Razrednik se je hotel že obrniti in oditi iz učilnice, ko se je dvi-gnila Pepca z Gmajne in začela naštevati grešnike. Izdajalka. Tudi drugače je ni nihče maral, tedaj pa se mi je zdela še bolj grda, kot je bila.

Razrednik je vsakega izmed naštetih prebodel z očmi in zatulil: "Vsi ven!"

Kot kasneje pri vojakah smo se pred tablo postavili v vrsto. Le kaj bo naredil z nami? Nas bo zatožil staršem, nam bo razdelil ukore, nam znižal ocene?

Stopil je predme, ki sem stal prvi v vrsti. Primazal mi je eno krepko okoli ušes in stopil do so-seda. Nihče ni bil prikrajšan za klofuto. Še enkrat nas je grdo pogledal in zapustil razred. Nikoli več ni ome-nil tega dogodka. Zanj je bila stvar opravljena. Bil je tak, stvari je uredil takoj. Kaj pa je ena klufuta? Koliko hujši bi bil podpis, ukor ali pa cvek! Potem bi bili tepeni še doma, tako pa je bil mir. Fant, smo ga imeli radi!"

Sosed nas je pogledal. Vidim, da nas meri, da nas tehta, kakšne učiteljice smo bile me. Smo bile podobne njegovemu razredniku, ki ga ima očino še vedno rad, ali pa smo med otroki delale razlike in jih zaradi ene napake ves čas grdo gledale?

Tretji letnik "XX. stoletja"

Cankarjeva založba je na knjižni trg in med naročnike poslala spomladanski paket štirih romanov, s katerim začena tretji letnik zbirke XX. stoletje. Z njo založba nadaljuje tradicijo slovite zbirke Sto romanov in ponuja slovenskim ljubiteljem dobre literature v branje izbrane romane iz zakladnice svetovne književnosti tega iztekajočega se stoletja. Poudariti velja dobre, pretehtane prevode in izčrpne spremne besede. Tretji letnik se začena s štirimi romani, ki so izšli v petih knjigah.

Najobsežnejši v četverici in zato natisnjen v dveh knjigah je roman ruskega pisatelja **Vasilija Grosmana ŽIVLJENJE IN USODA**, ki velja za enega največjih vojnih romanov svetovne književnosti ter za vrhunsko delo ruske književnosti. V Sovjetski zvezi je bil dolgo prepovedan, ker je avtor z njim izrekel uničujočo umetniško kritiko komunizmu. Njegovi junaki namreč (podobno kot v slovitem Tolstojem romanu Vojna in mir) iščejo smisel življenja v izjemnih okoliščinah na rusko-nemški fronti in zaledju, njihovo spoznanje pa je, da sta fašizem in komunizem vojni navkljub le dve plati iste medalje. Roman sta prevedla Alenka in Janez Stanič, slednji je napisal tudi spremno besedo.

O totalitarizmu govori tudi roman češkega pisatelja **Jirija Šotole JEZUSOVA DRUŽBA**, vendar skozi pripoved, postavljeno v 17. stol., v čas protireformacije na Češkem. Glavni junak romana je mladi jezuit, ki se v vlogi spovednika mlade grofice, ki naj bi jo jezuitski red izbral v svoje namene, znajde v razcepu med poslušnostjo redu in moralnim klicem svoje notranjosti, ki ga opozarja na nepoštene namene. Junak se zlomi in popusti pritiskom reda - večna zgodba nasilja ideje nad posameznikom torej. Prevod in spremna beseda sta delo Nives Vidrih.

Iz ameriške književnosti prihaja roman **ČAS NEDOLŽNOSTI**, ki ga je napisala izredno priljubljena in plodovita pisateljica **Edith Wharton**. Roman velja za njeno najboljšo delo, že ob izidu leta 1920 je bil velika uspešnica, kasneje so ga velikokrat ponatisnili, po njem pa so posneli tudi uspešen film. Pisateljica v romanu kritično razgrinja manj znano podobo vzpenjajoče se aristokracije novega sveta. Prevedel ga je Bogdan Gradišnik, spremno besedo pa je prispevala Katarina Bogataj Gradišnik.

Pisatelj japonskega rodu **Kazuo Ishiguro** si je z romanom **OSTANKI DNEVA** dokončno utrdil mesto med velikimi sodobnimi angleškimi pisatelji. V tem romanu, ki je izšel leta 1989, skozi zgodbo ostarelega batlerja (nekakšnega služabnika) izrisuje na ozadju

pomembnih pretresov 20. stol. in kontrastov med vrednotami tradicionalne ter novodobne angleške družbe lik junaka, ki mu je individualizem popolnoma tuj. Posebna značilnost romana je navidezna preprostost besed, kar je delalo precej preglavice prevajalecu Srečku Fišerju. Spremno besedo je napisala Alenka Koron.

MILAN MARKELJ

Prešernove nemške

France Prešeren je hotel svoje v nemščini napisane sonete in druge pesmi že sam knjižno izdati, in sicer v dodatku k Poezijam, pa je to namerno opustil. Tudi je znano, da pesnik svojih nemških pesmi ni prevajal v slovenščino, pač pa je nemalo tistih, ki jih je napisal v slovenščini, hkrati ali kasneje preli v nemščino. Njegove nemške opesmi so v slovenščino prevedli drugi.

Kot prvi od tistih, ki so se poskušali v prevajanju Prešernovih nemških verzov v slovenščino, je bil že Prešernov sodobnik Stanko Vraz. Pozneje pa so se prevajanja lotili: Luka Pintar, Dušan Ludvik, Tine Debeljak, Alojz Gradnik, Oton Župančič, Anton Sovre, Janko Moder, Kajetan Kovič in nekateri drugi naši pesniki, med njimi celo ljudski pevec Blaž Maverl. Celotnega Prešernovega nemškega opusa pa kljub temu zelo dolgo nismo imeli v slovenščini.

Letos je svoj prevod Prešernovih nemških pesmi ponudil v knjižni obliki pesnik, pisatelj in prevajalec Janko Moder. Knjiga z naslovom **PREŠERNOVE NEMŠKE** je izšla ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku pri Založbi Karantani v Ljubljani. Prevajalec je napisal tudi tehtno spremno besedo, v kateri med drugim odgovarja na vprašanje, zakaj je Prešeren pisal tudi v nemščini.

Moder zase pravi, da se s prevajanjem Prešernovih nemških pesmi ukvarjal že kot dijak in študent, potem pa pomalem vseskozi. Ko je prevedel vse pesmi in mislil na objavo, si je premislil in pustil prevode zoreti v predalu. Šele veliko kasneje je ugotovil, da je ravnal prav. Ščasoma se mu je namreč v prevodih vse tako razčistilo in izčistilo, da je bil zadovoljen in prepričan, da je tisto, kar je preli v slovenščino, še vedno pravi Prešeren.

Zanimiva je tudi misel oziroma že kar pobuda, ki jo je Moder zapisal v spremni besedi, da bi kazalo opraviti še monografsko razgrnitve, analizo in primerjavo vseh dosedanjih prevodov Prešernovih nemških pesmi ter s takšnim delom pričakati praznovanje dvestoletnice Prešernovega rojstva - čez pet let. Se bo kdo odzval na to pobudo, ali bo ponujeno nalogo opravil Moder kar sam?

IVAN ZORAN

Polovico pridelkov bo pobrala ona, drugo polovico pa jaz. Tudi s četrtno bom zadovoljen, kajti zaradi študija ne morem vsak trenutek tekati na Dolenjsko. Dal ji bom še več, če bo treba. Že sedaj je dobila košček vrta, ki ga obeluje samo zase. Ženska je srednjih let, vdova, z dvema otrokoma, sicer snažilka v enorazredni šoli v bližnji vasi, lastnega sveta pa nima niti za prgišče."

Boštjanovi nekdanji sošolci niso več vedeli, kaj naj odgovorijo.

XIII

Vivat Academia! (Naj živi univerza!)

Napotil se je na filozofsko fakulteto v Ulico Djura Salaja, kjer so pred tremi desetletji zgradili novo stavbo, staro pri gledališču pa so v celoti prepustili pravni fakulteti in osrednjim uradom hrvaške univerze. Cesta proti jugu je še obdana s hišami starega Trnja, večinoma pritličnicami ali izjemoma enonadstropnicami. Na nji je ves čas živahno, največ pa je mladeničev in deklet. Vrvež se prične že zjutraj in ne preneha do poznega večera, ker je v isti ulici še nekaj fakultet in višješolskih ustanov.

"Kakšne pa kvasi profesor Majsec," je spregovorila sloka plavalaska in dregnila Boštjana s komolcem. Boštjan je ni niti opazil, saj je bil zatopljen v problematiko rimskega leposlovja. Šele tedaj, ko se je hotel umakniti neznanemu dekletu, je spoznal Gordano, študentko istega letnika.

"Pozdravljena, Gordana! Res je, profesor Majsec poveljuje samega sebe, predava pa zmešano. Nobeden od študentov ga ne more spremljati. Sicer pa se je po političnih spremembah skušal imenitno znajti. Zdi se mi, da se mu je posrečilo.

"Vi boste ustvarjalci nove svobode, nam je gov-

Branimir Žganjer
Vajinega sinka imam neizmerno rada

13

oril," se je ponorčevala Gordana in dostavila: "Morda se mu ne bo posrečilo, morda ga bodo upokojili?"

"Zamenjal je vsa prepričanja do naših dni," je dejal Boštjan in dodal, da je profesor boksar, podobno, kot je bila Irma, bivša učiteljica iz drugega in tretjega razreda, igralka tenisa.

"Kako? Ne razumem te!" je odvrnila Gordana. "Majsec skuša z enim udarcem zmagati in si pridobiti zaupanje vodilnih. On udari in tukaj smo! Irma je bila drugačna; kot igralka tenisa si je z drobnimi posegi nabirala točke in dobivala gume. Dobrikala se je ravnatelju, vohljala pri drugih predmetnih učiteljih in se tako skušala preriniti v ospredje... Toda Majsecu se ne bo posrečilo, kajti večkrat se je preveč znesel nad študenti in jih po vrsti metal, če je bil nasajen. Preveč se je gnal, sedaj pa se boji upokojitve."

"Si že delal staro zgodovino pri profesorju Oblizku?" je Gordana spremenila vsebino razgovora.

"Sem!"

"In kako si prešel skozi?"

"S prav dobrim."

"Seveda, nikoli nisi imel težav z latinščino in grščino, saj si končal klasično gimnazijo."

"Drži!"

"Zanima me, kako in kaj sprašuje. Slišala sem, da večkrat zastavlja neumna vprašanja in te odžaga za prazen nič."

"Če je živčen, išče zapletena vprašanja ali celo

takšne podrobnosti, ki jim še tako priden študent ne more biti kos. V zgodovini Judov mu moraš naštetih vrsto podrobnosti, pri Sumerjih pa ga zanimajo imena okrajnih kraljic, ki si tega vzdečka niso zaslužile, kajti dejansko so bile vlačuge ali kvečjemu lastnice zakonitih beznic."

"Pravijo, da večkrat kar na lepem izgine v Split, v Osijek ali celo v tujino. Bajse se ukvarja z režijo, operno kot dramsko, honorarno, seveda," je klepetala punca.

"Res je, študentje pa čakajo, da bi se kaj pametnega naučili, slišali, dobili navodila za študij in podobno. Če ga ni več kot mesec dni, ga nadomešča asistentka, že priletna Kunigunda, sicer znosna ženska..."

"... ki ga tudi," je pretrgala stavek punca, "nadomešča pri skušnjah. Pri njej izdelajo tudi tisti študentje, ki jih je profesor dvakrat nagnal."

"Drži pa, da se profesor na režijo spozna. Če se spozna tudi na staro zgodovino, pa ne morem trditi, kajti pri predavanjih..."

"... dela ekskurze," je ponovno vskočilo v Boštjanove besede dekle, "naredi vložke v oklepajih, zatem v oglatih oklepajih, vrine okrogle oklepaje, raznovrstna ločila od podpičij do klicajev, tako da se njegova izhodiščna točka razbline v nič. Na koncu ne veš ne kaj je hotel ne kaj bi rad povedal. Vsekakor pa nekatera obdobja zgodovine Rimljanov dokaj pozna, žal pa tega znanja ne more in noče presaditi mlajšim rodovom. Diplomirani študentje šušljajo, da

celo svoji asistentki, ki že poldrugo desetletje dela z njim (ali rajši zanj), noče priznati disertacije, v kateri je podrobno raziskala prvih deset knjig Livijevih Ab urbe condita in - tako vsaj pravijo - na podlagi primerjav z najnovejšimi izkopaninami prišla do senzacionalnih ugotovitev."

"Tako pravijo, preveriti si pa resničnost teh trditvev nihče ne upa. Kunigunda molči in čaka na ugoden trenutek."

XIV

Barba non fecit philosophum (Brada še ne napravi filozofa)

Prispela sta do vhoda fakultete in se podvzivala v prvo nadstropje.

"Sama se prepričajta, preberita si obvestilo," se je prismejala Dalmatinka Mare, študentka drugega letnika zgodovine, rdečelaska v tesno zapetem puloverju. Postavna punca je imela eno samo napako, bolj so ji bili pri srcu disko klubi in pevci kričači kot punske vojne in politični sklepi aeropaga pod Akropolo. Profesor Oblizek ji je že dvakrat svetoval, naj se najprej sprijazni z latinskimi skloni, šele zatem naj pride k izpitu.

"Profesor Oblizek ne bo predaval, ker gre na mednarodno posvetovanje na Dunaj," je Gordana prebrala obvestilo.

"Stavim pet proti ena, da to pot Dunaja gospod profesor ne bo videl..." je pogodrnjala Mare.

"Kvečjemu opero v Osijeku, kjer režira Rossinijevega Sevilskega brivca. Upam, da bom morda zaradi znanstvenega potovanja gospoda profesorja to pot opravila staro zgodovino pri njegovi večni asistentki Kunigundi," se je razveselila Gordana.

Nezadovoljni z delom občinskega sveta v Črnomlju

DeSUS ni poraženec

ČRNO MELJ - Na seji izvršnega in nadzornega odbora območne organizacije DeSUS iz Črnomlja so se najdlje zadržali pri informaciji o konstituiranju in dosedanem delu občinskega sveta. Z njegovim delom niso zadovoljni. Vladajoča koalicija deluje kot dobro utečen glasovalni stroj. O rešitvah je že vnaprej bdlo. Predlogi svetnikov in opozicijskih strank niso upoštevani. Krši se začasni poslovnik, ker nekatera gradiva dobijo na sami seji, čeprav je v začasnem poslovniku določen ustrezen čas. Zato ne morejo dobiti stališč svojih organov. Soglasja strank ni doslej nihče poskušal doseči. Svetniki DeSUS pravijo, da prihaja do nasprotij in razprtij, ki se celo povečujejo, kar pa ni dobro in ne more biti v korist občanov in občine nasploh. Pri pomembnejših odločitvah bo potrebna dvetretjinska večina in ne navadna. Moti jih omalovažujoči odnos do njih, kar dokazuje izjava svetnika vladajoče koalicije, da poraženci ne morejo odločati. DeSUS ni poraženec. Na volitvah lani decembra je zanjo glasovalo skoraj tisoč volilcev ali nekaj nad 13 odst. vseh oddanih glasov.

Odborniki DeSUS niso zadovoljni s sklepom o financiranju političnih strank, ker si je SLS odrezala prevelik kos kruha (za približno en milijon dolarjev), ko je bil sprejet kriterij, da zanj veljajo glasovi, ki jih je dobil zupan. Politične stranke bi se morale financirati po številu glasov, ki so jih stranke dobile na volitvah. To velja tudi za financiranje strank v državnem zboru. DeSUS zahteva, naj za stranke velja enak kriterij in naj se sklep o financiranju strank v občini spremeni. Taka rešitev je tudi v skladu z njihovim volilnim proglašom, da se bodo zavzemali za racionalno porabo občinskih sredstev oz. sredstev davkoplačevalcev.

JANEZ DRAGOŠ

ALOJZ RAUH - PREDSEDNIK

ČRNO MELJ - Občnega zbora Planinskega društva Črnomelj se je udeležila slaba desetina članstva. Po ustanovitvi samostojnega društva v Semicu je ostalo še približno 200 članov. V lanskem letu je bilo organiziranih le nekaj tur v visokogorje in po dolenskih hribovih, še več pa je bilo izletov v manjših skupinah. Pomembno delovno zmago je društvo slavilo 25. septembra lani, ko so odprli prenovljeni dom na Mirni gori. Vendar je staro vodstvo imelo več časa težave, da "pokrije" investicijo. Neopornanih računov je ostalo še za približno milijon dolarjev, zato so najeli kredit, ki ga društvo odplačuje z najemnino za dom. Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki sosednjih PD in se izrekli za plodno sodelovanje. Novi predsednik društva je Alojz Rauh.

J. D.

Z avtobusom na izlet!

Ducat naročnikov Dolenjskega lista, ki jih bo avtobus popeljal na izlet, je že znanih. Tokrat je računalka obdelala naročnike, ki so Dolenjskemu listu zvesti že od leta 1961, sreča pa je bila na strani Julija Strugarja z Ločke 7, p. Črnomelj. Dvanajst sedežev je že polnih tudi v avtobusu, s katerim se bodo na izlet odpravili poslušalci novomeškega radia Studio D. Zreb je med reševalci nagradnega vprašanja izbral Emilijo Zupančič z Ragovske 8, p. Novo mesto.

Invalidi drugič pred parlamentom

V prihodnjih dneh bo Državni zbor drugič razpravjal o predlogu zakona o vojnih invalidih - V dveletni razpravi je predlog doživel mnogo izboljšav

Besedilo zakona je med razpravo doživelo mnogo sprememb. Invalidske organizacije, med njimi tudi naše Društvo vojaških invalidov Dolenjske, so ves čas tvorno sodelovale v razpravi. Predlagatelju smo posredovali mnoge utemeljene predloge in pripombe. Prvotni, v prvem osnutku dokaj krivični predlog je grozil močno zmanjšati prejemke invalidov. V predlogu, ki gre pred parlament tokrat drugič (zakon bo najbrž sprejet letos v jeseni), so določila precej spremenjena. Ugotoviti pa moramo, da bodo posameznim skupinam invalidov kljub temu prejemki nekoliko nižji. Znižanja pa bodo veliko manjša od prvotno predlaganih.

Prostor ne dopušta, da bi določila predloga zakona podrobneje razložili. Ker smo se invalidi vajeni ločevati na osebne in družinske, je izdelana ta kratka obrazložitev predloga zakona na tri osnovi.

Osebnimi invalidi obdržijo vse dosedanje pravice: invalidnino, dodatek za posebno invalidnost (dosedanje ortopedski dodatek), dodatek za pomoč in postrežbo, invalidski dodatek, dodatek za samohranilce (ta pravica je uvedena na novo), zdravilsko in klimatsko zdravljenje, popust pri

vožnji, rehabilitacijo, prilagoditev bivalnih prostorov (nova pravica) in zdravstveno varstvo. Invalidnino bodo za malenkost višje (nekoliko bolj v VII. do X. skupini.) Dodatek za posebno invalidnost je za 11 do 12 odst. nižji od dosedanjega ortopedskega dodatka. Dodatek za pomoč in postrežbo bo občutno nižji (zdaj v treh stopnjah od 42.767 do 92.931 dolarjev, ker je izravnani s tistim pri SPIZ (obstaja samo v dveh stopnjah: okoli 12.000 ali 22.000 dolarjev). Vendar tu še ni vse dorečeno, ker bo veljal pravilnik SPIZ le pri dodeljevanju tega dodatka, njegovo višino pa naj bi (za zdaj še ni znana) avtonomno določalo ministrstvo za delo. Nekateri najtežji invalidi, ki bodo s tem prizadeti, bodo to izgubo nadomestili z dvema socialnima korektivoma, ki ju uvaja zakon: z invalidskim dodatkom in z dodatkom za samohranilce.

Pravico do invalidskega dodatka imajo vsi invalidi (od VI. do X. skupine) le, če so stari nad 55 let ali trajno popolnoma nezmožni za delo), če niso v delovnem razmerju in ne opravljajo samostojne dejavnosti in delež prejemkov na družinskega člana ne presega 46.300 dolarjev na mesec. Invalidski dodatek znaša 46.300 dolarjev na mesec in se v primeru prejemkov zmanjša za ustrejni delež. Dodatek za samohranilce (46.300 dolarjev) dobijo invalidi samohranilci, ki prejemajo invalidski dodatek in se sami preživljajo (tudi če se zaradi bolezni, starosti ali onemoglosti preselijo k sorodnikom, vendar pod pogojem, da so le-ti brez dohodkov).

Družinski invalidi (svoji padli borci in svoji umrli vojaški invalidi) imajo pravice do: družinske invalidnine, zdravstvenega varstva, družinskega dodatka in posmrtnine po umrlem invalidu. Zdj poznamo tri vrste družinske invalidnine: po padlem borcu (27.789 dolarjev), povečano družinsko invalidnino (32.161 dolarjev) in družinsko invalidnino po umrlem invalidu I. do VII. skupine (6.030 dolarjev).

Po predlogu zakona bo družinska invalidnina odmerjena glede na število družinskih članov (od 1 do 6 in več družinskih članov). Po padlem borcu bo znašala od 32.400 do 64.820 dolarjev, po drugi osebi od 13.890 do 27.780, po umrlem vojnem invalidu I. do III. skupine od 9.260 do 18.520 dolarjev in po umrlem vojnem invalidu IV. do VII. skupine od 4.630 do 9.260 dolarjev. Družinski invalidi imajo pravico do družinskega dodatka (46.300), ki se odmerja na enak način kot invalidski dodatek. Prejemnik družinske invalidnine samohranilec ima pravico do dodatka za samohranilca (46.300), pod pogojem, da prejema družinski dodatek. Dodatek za samohranilca se dodeljuje družinskemu invalidu v enaki višini in ob enakih pogojih kot osebnemu invalidu invalidski dodatek.

Takšna so zela na kratko povzeta določila predloga zakona o vojnih invalidih. Predlog določa tudi to, da se bodo invalidski prejemki po uveljavitvi tega zakona izplačevali za nazaj. Predlog uvaja nova merila za ocenjevanje odstotka invalidnosti, vendar to določilo ne velja za invalide, ki so že ocenjeni. Predlagatelj in Državni zbor smo seznanili s svojim nasprotovanjem določilom za pomoč in postrežbo, ki prizadenejo najtežje invalide, z nasprotovanjem temu, da v istem zakonu obravnava invalide slovenskih osvobodilnih vojn in sovražne nemške in madžarske vojske, in poudarili, da je nesprejemljivo, da bodo morali prejemniki dodatka za postrežbo in pomoč in ortopedskega dodatka na ponovne zdravniške ocene, ker gre pri tem za nad 70 let stare ljudi.

MILOŠ JAKOPEC

GLOBINSKO ČIŠČENJE NA RAZDRTEM PRI ŠENTIERNEJU - V nedeljo, 26. marca, je samostojni podjetnik Zvone Grabnar z Razdrtega pri Šentierneju odprl servis za globinsko čiščenje vozil in prostorov. Tako je novonastala občina Šentjerj dobila novo in potrebno storitveno dejavnost. (Foto: F*V*S, Šentjerj)

Obnovili bodo partizanske spomenike

Konferenca borcev NOB

DOLENJSKE TOPLICE - Borci in udeleženci NOB iz topliške doline so imeli v nedeljo, 26. marca, redno letno konferenco, kjer so pregledali delo v preteklem letu. Člani, ki so še pri močeh, so se vključevali v humanitarne in kulturne organizacije, obiskujejo ostarele člane in bolne ob koncu vsakega leta. Organizacijo je obiskala tudi avstrijska delegacija protifašističnih borcev partizanov. Konferenca je potekala v znamenju 50. obletnice zmage nad fašizmom, zbor pa so pozdravili tudi: dve učenci iz osnovne šole z recitacijami in nekdanji partizan, amaterski igralec.

Člani so si postavili nalogo, da bodo obnovili vse partizanske spomenike, zato bo v maju ustanovljen nestranski odbor ali sekcija za širše regijsko območje. V celoti so obsodili nekatere izjave, naperjene proti NOB. Ostareli borci so daleč od revanšizma. Kdor pa želi blatiti zgodovino, naj pogleda vojaške arhive, kakor tudi arhive bivše kraljeve vlade v Londonu. Topliški borci so poudarili, da okupatorju niso nikoli prisegli, ampak so se borili proti njemu. Zato menijo, da naj njihov boj, dokler je svetovno priznan, pustijo pri miru, če ga že ne priznavajo. T. V.

MARJAN PRIMC

Kultura spet krizantema siromakova

Iz javne izjave Kulturnega foruma o proračunu

Slovenska država je zrasla iz slovenske kulture. Po več desetletjih njenega siromašenja se tudi samostojna slovenska država pospešeno odpuveduje slovenski kulturi, s čimer je v nujnih povezovalnih tokovih Evrope slovenska država izpostavljena samomorilski breztemeljnosti in izgubi same sebe.

Letošnji predlog proračuna, ki ga predlaga finančno ministrstvo, bistveno zmanjšuje sredstva za kulturo, tako da realno ne dosegajo niti lanskega inflacije. Predvideni delež za kulturo je povečan za 11%, medtem ko je bila inflacija v lanskem letu približno 19-odstotna. V večini drugih resorjev so sredstva povečana za bistveno večji delež, tako je proračunski delež za finančno ministrstvo večji za 47%, delež ministrstva za notranje zadeve za 20%, ministrstva za obrambo za 36% itn.

Proračun brez vračila glavnice naj bi tako obsegal 510 milijard dolarjev, skupaj z vračili glavnice pa 551 milijard. Po prvem znesku državnega proračuna je delež sredstev za kulturo 2,14%, po drugem - ni pa nobenega metodološkega razloga, zaradi katerega vračilo glavnice ne bi bilo sestavni del proračuna - pa je kulturi namenjenega samo 1,98% proračuna. To je delež, ki je nižji celo od zneska, namenjenega kulturi v osamosvojitvenem letu 1991. Argumenti, s katerimi je finančni minister tako radikalno oklestil proračunski delež za kulturo, javnosti niso znani. Lahko pa sklepamo, da je v očeh predlagatelja kultura res čedalje bolj obrobna zadeva.

Kulturni Forum terja za kulturo od vlade in parlamenta dobrih 12 milijard dolarjev.

V sedanjem predlogu manjkajoča sredstva bi bilo mogoče zbrati tudi z doslednejšo izterjavo davkov, država pa lahko omogoči neposreden dotok sredstev iz gospodarstva v kulturo s tem, da v zakonu predvideno stopnjo 0,2% od dobička mecenom, donatorjem, sponzorjem in drugim podpornikom ne šteje le v zmanjšanje davčne osnove, temveč v zmanjšanje samega davka.

Za Kulturni forum: JOŽE SNOJ

Elza Dobovšek

V torek dopoldne so v družinskem krogu v Novem mestu pokopali 84-letno gospo Elzo Dobovšek, zgledno mater in zaslužno učiteljico.

Repnje, Sinji vrh, Voklo, osnovna šola Katje Rupena v Novem mestu pa tukajšnje nekdanje učiteljice, Otočec, učenje na vavenski šoli in v pokojnici v letu 1969 še pomoč v slovensčini in agnelščini na kmetijski šoli Grm ter v šentjernejski osnovni šoli - to so bile postaje njenega poklicnega dela v življenju. Opravljala jih je do kraja predano in z veliko sposobnostjo. Znala se je približati slehernemu učencu. Zlasti uspešna je bila kot vadniška učiteljica na učiteljski, kjer je prevzela pouk metodike in z modernimi vzgojnimi prijemi bodočim učiteljem omogočala, da so z ljubljeni poklic in se zanj usposobili.

Zgodaj se je priljubljena pokojnica ob možu Marjanu vključila tudi v novomeško in slovensko tabornišvo. Leta 1954 je bila z otroki na taboru na Vinici in že naslednje leto so imeli novomeški medvedki in čebelice svoj prvi samostojni tabor v Košcu ob Kolpi. Gospa Dobovškova nam je pomagala s praktičnimi predavanji na mnogih tečajih doma in v gozdni šoli v Bohinju. Bila je pozimi z nami na Frati in na številnih taborih, pohodih ter izletih.

Imela je izreden dar za pisanje: s članki, z zapisi o izkušnjah z delom med taborniki in z drugimi vzgojnimi prispevki se je oglašala v revijah, časnikih in časopisih. V reviji Tabor je marca 1957 objavila Dnevnik novomeških medvedkov in čebelic, kjer je vodnik Jože iz družine MČ objavil januarja 1956 z izleta k Zajcu na Gornjancih, kaj je ob ognju sredi zimskega gozda zbranim malim tabornikom dejala ena izmed njihovih čebelic:

"Tako sem vesela - rada bi živila vsaj sto let!"

Teh sto let ne morem pozabiti. V maju 1987 smo članek gospe Dobovškove, ki nam je prisrčno in z vso ljubeznijo podarila toliko lepih let svojega bogatega življenja, se v imenu tabornikov toplo zahvaljujem za vse, kar nam je dala. Radi smo jo imeli in s starši vred spoštovali kot zvesto luč, ki je bdela in gorela med nami.

TONE GOŠNIK

VABILO

Osebnne in družinske invalide iz NOB in osvoboditvene vojne 1991 in mirmodobne invalide iz občine Novo mesto vabimo na sestanek, ki bo v petek, 7. aprila 1995, ob 16. uri v Novem mestu, v občinski stavbi, Novo trg 6, II. nadstropje. Ustanovili bomo organizacijo za območje občine Novo mesto in se seznanili s Predlogom zakona o vojnih invalidih.

Društvo vojaških invalidov Dolenjske

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 30. III.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.30 TELETEKST
10.15 TEDENSKI IZBOR
MEDVEDOV GODRNJAVEČEK, 5/6
10.25 PLANINSKI MOSTOVI
10.45 ARHIV ZEMLJE, amer. poljudnoznanstvena serija, 8/14
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.20 DEŽELA SREČE, ponov. danske drame
16.20 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madž. tv
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 15 LET MAGJIE, 6/6
21.05 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČEN SANJAC, amer. naniz., 13/27
23.30 WYCLIFFE, angl. naniz., 3/6

SLOVENIJA 2
12.35 - 23.45 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.45 Kinoteka: Grand hotel (amer. film, CB) - 16.30 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.15 Sova (ponov.): Eno leto v Provansi (angl. naniz., 11/12); 17.50 Wycliffe, angl. naniz., 2/6 - 18.45 Ze veste - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Potopis po Avstraliji - 20.40 Povečava - 22.00 Na začetku je bil greh (slov.-nem. film)

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 393. dela amer. nadalj.) - 11.05 Beverly Hills 90210 III (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 11.55 TV prodaja - 12.10 CMT - 16.15 TV prodaja - 16.25 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 16.55 Upatno (ponov. oddaje o akt. dog.) - 18.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (394. del amer. nadalj.) - 20.00 Pred poroto (36. del amer. naniz.) - 20.25 Poročila - 20.30 Kruta pravica (amer. kriminalni film) - 22.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaja o filmu) - 23.10 Magnetoskop (ponov.) - 0.10 CMT

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Poljubi me Kata (amer. film) - 14.35 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Južna Amerika: Bogata puščava Atacama 5/6 - 17.10 Cena denarja - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Kvizoteka - 21.30 Ekran brez okvirja - 22.40 Moč denarja - 22.50 Slika na sliki - 23.30 Elza (nem. - gruzijski film) - 0.15 Poročila - 0.20 Sanje brez meja

HTV 2
17.10 Video strani - 17.35 Osmuljenci III. (serijski film, 3/4) - 18.25 Windsor (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Svet narave (dok. oddaja) - 21.05 "Jeeves in Wooster" (hum. serija 10/12) - 22.00 Osmuljenci III. (serijski film 4/4)

PETEK, 31. III.

SLOVENIJA 1
9.45 - 1.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
RISANKA
11.00 ROKA ROCKA
11.50 OGNJENI PLES IN ŽRTVOVANJE NEBU
12.35 ZE VESTE
13.00 POROČILA
14.10 KAM VODILO NAŠE STEZICE
15.10 PROPAD AMERIŠKEGA CESARSTVA, ponov. film
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
DAVOS SVET, amer. naniz., 22/24
23.10 WYCLIFFE, angl. naniz., 4/6
0.00 ZAPORNICA, nem. film

SLOVENIJA 2
9.15 - 0.50 Teletekst
9.30 Video strani - 10.05 Tedenski izbor: Moj dobri prijatelj (angl. hum. serija, 6/7); 10.30 Penn & Teller (angl. zabav. serija, 5/6) - 10.55 Tennis, prenos iz Portoroža (m) - 14.30 Omizje - 16.30 Osmi dan - 17.20 Sova (ponov.): Večen sanjac (amer. naniz., 13/27); 17.55 Wycliffe, angl. naniz., 3/6 - 18.45 Znanje za znanje - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Poglej me!
20.05 Pri koreninah oblasti (amer. nadalj., 4/4) - 20.55 Miti, skrivnosti in mistika (nizoz. dok. serija, 1/6) - 21.25 TV balet - 22.00 Opera - 23.05 Posnetek tenisa iz Portoroža

KANAL A
10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 394. dela amer. nadalj.) - 11.05 Pred poroto (ponov. 36.

dela amer. naniz.) - 11.30 Ameriških deset (ponov. glas. oddaja) - 12.15 CMT - 16.10 TV prodaja - 16.20 Kruta pravica (ponov. filma) - 18.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (395. del amer. nadalj.) - 20.00 Zločini stoletja (12. del amer. naniz.) - 20.25 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Braxton (amer. pust. film) - 21.50 Učna leta (5. del amer. naniz.) - 22.20 Zgodba o igri (5. del amer. naniz.) - 22.50 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 23.20 Krik (oddaja o stilu) - 0.05 CMT

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Sladko usmiljen (amer. film) - 15.15 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Hrvaška književnost - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 V iskanju - 21.10 Dobri ljudje - 22.40 Slika na sliki - 23.20 Po krivem obtožena (amer. film) - 0.55 Poročila - 1.00 Sanje brez meja

HTV 2
17.25 TV koledar - 18.10 Osmuljenci III. (serija 4/4) - 18.25 Resna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.10 Me je kdo iskal? (zabav.-glas. oddaja) - 20.55 Sto let filma

SOBOTA, 1. IV.

SLOVENIJA 1
7.45 - 1.10 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
8.50 MEDVEDOVE DOGODIVŠČINE, fimska dok. naniz., 4/8
9.00 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, tv naniz., 4/7
9.15 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
9.30 MALE SIVE CELICE, kviz za šestosolce
10.05 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.40 PASTIRCI, slov. film
13.00 POROČILA
13.05 POTOPIS PO AVSTRALIJI, ponov.
14.30 TEDENSKI IZBOR
TEDNIK, ponov.
15.15 POGLEJ IN ZADENI, ponov.
16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. oddaja, 1/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.17 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNI
21.10 ZA TV KAMERO
21.25 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. oddaja
21.45 OZARE
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
WYCLIFFE, angl. naniz., 5/6
23.35 ZAJTRKOVALNI KROŽEK, amer. film

SLOVENIJA 2
7.35 - 0.55 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Koncert za klavir št. 1 - 10.55 Tedenski izbor: 15 let magije; 11.45 Turistična oddaja - 12.00 Sova (ponov.): Davov svet (amer. naniz., 22/23); 12.30 Wycliffe, angl. naniz., 4/6 - 13.55 Sportna sobota - 19.05 Karaoke - 20.10 Vrtoglavica (amer. film) - 22.15 Sobotna noč

KANAL A
7.00 Video strani - 9.05 Lepotica in gusar (ponov. risanke) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaja o filmu) - 11.10 Učna leta - 11.40 Splošna praksa (ponov.) - 17.30 Braxton (ponov. filma) - 18.40 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 19.10 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.00 Vreme - 20.05 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.35 Splošna praksa (15. del avstral. naniz.) - 21.30 Kletomanija (amer. krim. film) - 23.00 Vreme - 23.05 Posnetek koncerta - 0.25 Erotični film

HTV 1
8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.35 Brijantina (oddaja za mladino) - 14.45 Prizma (multinacionalni program) - 15.30 Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film 6/30) - 16.25 Bodo (nem. film) - 18.30 Dokumentarna oddaja - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Francoska razglednica (amer. film) - 22.35 Slika na sliki - 23.15 Poročila - 23.20 Sanje brez meja

HTV 2
15.35 TV koledar - 15.45 V avtobusu (humor. serija) - 16.10 Ekran brez okvirja - 17.40 Košarka (prenos) - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Tom (humor. serija 4/10) - 20.40 Cro pop rock - 21.30 Latinica - 22.30 Sportna sobota - 22.45 Kovča izmena: Življenje na severu; Državnik novega kova; Usodna strast (amer. film)

NEDELJA, 2. IV.

SLOVENIJA 1
7.15 - 0.30 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.40 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV, ponov.
8.30 ŽEPNI NOŽ, nizoz. nadalj., 6/7
8.50 VRTILJAK, ponov. mehiške nadalj., 25/28
9.15 DOMAČE OBRTI NA SLOVENS-

KEM: UMETNE ROŽE
9.45 ZA TV KAMERO, ponov.
9.55 NEDELJSKA MAŠA, prenos iz koprške stolnice
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, 12. oddaja, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 PRI KORENINAH OBLASTI, amer. nadalj., 4/4
14.30 RAZDVOJENA DRUŽINA, amer. film
16.00 V OBJEMU GORA, kanad. naniz., 4/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PODARIM-DOBIM, finale
21.25 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. oddaja, 3/16
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
PAJKOVA MREŽA, nem. nadalj., 1/2

SLOVENIJA 2
Opomba: Portorož: Tenis (m) od 12.55 do 16.45; od 16.45 do 19.10 hokej na ledu (3. tekma polfinala končnice)
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor - 11.05 Sova (ponov.): Wycliffe (angl. nadalj., 5/6); 11.55 Teater paradiznik - 12.55 Sportna nedelja - 19.15 Lahkih nog naokrog (2. oddaja) - 20.10 Ostroroba lepota - Ojstrica - 20.30 Pojmo v dežju (amer. film) - 22.05 Biblija - 22.35 Sportni pregled

KANAL A
9.05 Črni vranec (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 10.30 Male živali - 11.30 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.00 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.15 Zametne vrtnice (glas. oddaja) - 16.45 Ponov. posnetka koncerta - 18.00 Dannyjeve zvezde - 19.30 Živeti danes (ponov. dok. oddaja) - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (7. del amer. naniz.) - 20.55 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.55 Zlata nota (glasbena oddaja) - 22.25 Klasična video glava (glasbena oddaja) - 23.15 Kletomanija (ponov. filma) - 0.45 CMT

HTV 1
8.55 TV spored - 9.00 TV koledar - 9.10 Poročila - 9.40 Gusar Prince (angl. film) - 11.00 Poročila - 11.05 Malavizija - 13.30 Mir in dobro - 14.05 Poročila - 14.10 Plodovi zemlje - 15.00 Opera Box - 15.30 Mit in mitologija (dok. oddaja) - 16.20 Beverly Hills (serija 7/30) - 17.05 Poročila - 17.15 Lutka na verigi (angl. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Sedma noč - 21.55 Dr. Quinn, žena vrac (serija 9/16) - 22.45 Slika na sliki - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2
15.40 TV koledar - 15.50 CRO pop rock - 18.50 Košarka - 16.35 Svet narave (dok. oddaja) - 17.25 Acipomorska akademija (reportaža 1/4) - 18.15 Tennis - 18.45 Nogomet - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 21.10 Črno belo v barvi: Potovanje v vesolje (amer. film)

PONEDELJEK, 3. IV.

SLOVENIJA 1
9.15 - 0.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska nadalj., 2/13
10.30 VRTOGLAVICA, amer. film
12.35 ZNANJE ZA ZNANJE
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
14.30 TEDENSKI IZBOR
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VINCENT IN THEO, nadalj., 3/4
21.00 GOSPODARSKA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
MURPHY BROWN, 15. epizoda amer. naniz.
WYCLIFFE, angl. naniz., 6/6

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.35 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 14.05 podarim-dobim; 16.15 Poglej me! - 17.00 Zlate gosli (avstral. nadalj.) - 18.40 Svetovni poslovni utrip (amer. poslovna oddaja) - 19.15 Sedma steza - 20.05 Kolizej (dok. oddaja) - 20.45 Zvok in tišina (serija 1/4) - 21.35 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A
10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 395. dela) - 11.05 Zločini stoletja (ponov.) - 11.35 Študentska 1/4 (ponov.) - 11.50 Zametne vrtnice (ponov.) - 12.40 TV prodaja - 12.55 CMT - 16.00 TV prodaja - 16.10 Zlata nota (ponov.) - 16.40 Videotigralnica (ponov.) - 17.10 Klasična video glava (ponov. glasbene oddaje) - 18.00 Alica v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (396. del amer. nadalj.) - 20.00 Dežurna lekarna (19. del španske humor. naniz.) - 20.30 Poročila - 20.35 Mesto angelov (amer. ak. film) - 22.10 Študentska 1/4 (oddaja študentov FDV) - 22.25 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 23.15 TV prodaja - 23.25 CMT

HTV 1
7.40 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Čudovita ekipa (franc. film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Učimo

se o Hrvaški - 17.10 Govorimo o zdravju - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Igralski portret - 21.15 Hrvaška in svet - 22.05 Preteklost v sedanosti - 22.45 Slika na sliki - 0.25 Poročila - 0.30 Sanje brez meja

HTV 2

17.15 Videostrani - 17.25 TV program - 17.30 TV koledar - 17.40 Dr. Quinn, žena vrac (serija) - 18.25 Svet v vojni (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Arena (oddaja o športu) - 21.15 Murphy Brown (humor. serija 20/50) - 21.45 Hiša iz kart (serija, 1/5) - 22.40 Serijski film

TOREK, 4. IV.

SLOVENIJA 1
9.15 - 0.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 TEDENSKI IZBOR
ZVERINICE IZ REZIJE, lutkovna serija, 13/13
10.20 VOZIČEK ZA VODO, ebu drame
10.45 POJMO V DEŽJU, amer. film
12.35 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽEPNI NOŽ, zadnji del
17.30 MEDVEDKOVE DOGODIVŠČINE, fimska dok. serija, 5/8
15.40 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, serija 5/7
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MOJ DOBRI PRIJATELJ, angl. hum. serija, 7/7
20.30 PENN & TELLER, angl. zab. serija, 6/6
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 5/12
JALNA, franc. nadalj., 1/16

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.05 Tedenski izbor: Na začetku je bil greh (nem.-slov. film); 15.35 National geographic (amer. dok. oddaja, 3/16); 15.25 Karaoke - 17.25 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 15/23); 17.55 Wycliffe (angl. naniz., 6/6) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.00 Unverzietni razgledi - 20.55 Roka rock - 21.45 Hoja po žerjavici (angl. drama 1/3) - 22.35 Svet poročila

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 396. dela amer. nadalj.) - 11.05 Dežurna lekarna (ponov. 19. dela sp. humor. naniz.) - 11.35 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 16.25 Mesto angelov (ponov. filma) - 18.00 Rodeo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (397. del) - 20.00 Fresno (6. del amer. nadalj.) - 21.00 Poročila - 21.05 Na vodnih poteh ZDA (dok. oddaja) - 22.05 Upravljanje (dok. naniz. o managementu) - 22.30 Rodeo (ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.35 CMT

SREDA, 5. IV.
SLOVENIJA 1
9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija, 25/26
11.00 MITI, SKRIVNOSTI IN MISTIKA, nizoz. dok. serija, 1/6
11.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.05 NA ŠTIRIH KOLESIH, angl. dok. oddaja
12.30 ALPE-DONOVA-JADRAN
13.00 POROČILA
16.00 ZVOK IN TIŠINA, ponov. serije, 1/4
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 50 LET BIG BANDA RTV SLOVENIJA, prenos
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
23.50 SOVA
ENO LETO V PROVANSI, angl. naniz., 12/12
JALNA, franc. nadalj., 2/16

SLOVENIJA 2
Opomba: SP prvakov v nogometu 20.25 do 22.00
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.10 Zgodbe iz školjke - 15.40 Tedenski izbor: Vincent in Theo - 16.30 Videošpon - 17.15 Sova (ponov.): Naravnost fantastično (angl. naniz., 5/12); 17.55 Jalna (franc. nadalj., 1/16) - 18.45 Arhiv zemlje (amer. poljudnoznan. oddaja, 8/14) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Sportna sreda - 23.00 Omizje

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 397. dela) - 11.05 Fresno (ponov. 6. dela amer. nadalj.) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 15.15 TV prodaja - 15.25 Male živali - 16.25 Male živali (ponov.) - 16.25 Upravljanje (ponov. dok. naniz.) - 16.55 Na vodnih poteh ZDA (ponov. dok. oddaje) - 17.55 Album show (glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (398. del) - 20.00 Tropska vročica III (19. del amer. naniz.) - 20.50 Poročila - 20.55 Zadedo (oddaja o akt. dogod.) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.40 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slovenskih gostilnah) - 22.55 Album show (ponov. glasbene oddaje) - 0.00 CMT

V Prodajnem centru Intermarket v Brežicah bomo v kratkem odprli našo 6. prodajalno

v Sloveniji. Za delo v moderni, 600 m² veliki prodajalni obutve vabimo k sodelovanju:

1. POSLOVODJO PRODAJALNE
2. PRODAJALKE OBUTVE - BLAGAJNIČARKE
3. BLAGOVNE MANIPULANTKE - UREJEVALKE REGALOV

Pogoji:
pod 1:
- ustrezna izobrazba po zakonu o trgovini - organizacijske izkušnje, izkušnje pri vodenju kolektiva in zanimanje za modo - poznavanje nemškega jezika
pod 2:
- trgovska izobrazba
- izkušnje pri delu z reg. blagajno
pod 3:
- dokončana osnovna šola

Ponujamo Vam stimulatívno nagrajevanje in zanimivo skupinsko delo v modernem poslovnem sistemu z več kot 200 poslovalnicami. Vaše pisne prijave pričakujemo v roku 7 dni na naslov:

STIEFELKÖNIG, d.o.o.
kadrovska služba
Cankarjeva 3
61000 Ljubljana

Glasbena delavnica Novo mesto

Sproščena oblika poučevanja glasbe - Od kitare in synthesizerja do blok flavte - Ura na teden

NOVO MESTO - Dober mesec je, kar v Novem mestu deluje glasbena delavnica. Ustanovil jo je in vodi jo Aleš Bartelj, ki si je prejšnje leto novo bolj sproščeno in manj obvezno obliko glasbene šole nabiral izkušnje v Ljubljani. Glasbena delavnica Novo mesto, kot se imenuje, deluje v središču mesta, v Streliški ulici.

Aleš Bartelj

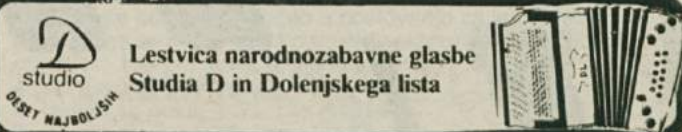
"Gre za manj obvezno obliko učenja glasbenih instrumentov in glasbene teorije, lahko bi rekli za nekakšno dopolnilo ali neke vrste instruktivne," pravi Aleš. "Poučujemo igranje na klasično in električno kitaro, bas kitaro, synthesizer, klavir, bobne, blok flavto ter teorijo glasbe," je našel. V glasbeni delavnici poleg klasične glasbe poučujejo tudi jazz, popularno, zabavno in rock glasbo pa tudi druge glasbene zvrsti.

"Posebej je treba povedati, da ne gre za kakšno vzporedno glasbeno šolo ali konkurenco tem šolam, pač pa za novo, drugačno, bolj sproščeno in prilagajajočo se obliko poučevanja glasbe, prilagojeno željam, potrebam in sposobnostim ljudi, ki se odločijo za tak način učenja. Pri tem pa ne gledamo na leta in tudi ne na začetek šolskega leta. K nam lahko hlevek pride kadarkoli, pove, kaj bi rad, in mi mu bomo skušali ustreci. Priporočamo eno uro na teden."

Pouk je individualen ali skupinski, vpisnina za šolsko leto znaša 1.100 tolarjev, ura individualnega pouka 1.200 tolarjev, ura skupinskega pouka (3 do 4 učenci) pa 900

tolarjev. V glasbeni delavnici bodo pripravljali tudi interne in promocijske nastope učencev, interne izpite, po želji pripravijo učenca na izpit na glasbenih šolah, učenca spodbujajo k pisanju svojih pesmi in jim pri tem pomagajo itd. "Skratka, učenca nudimo tisto, kar si želi oziroma kar ga zanima."

Sedaj novomeško glasbeno delavnico obiskuje okoli 30 učencev, največ zanimanja je za synthesizer in kitaro, učne ure potekajo dopoldne in popoldne, tudi ob sobotah. V bodoče bodo ti glasbeni "delavničarji" svoj program ponudili tudi na osnovnih šolah, prvo podružnico pa nameravajo odpreti v Metliki. Prijave za vpis sprejema agencija Vseved (tel. 322-333, 323-222) v torek in petek popoldne ter v soboto cel dan pa tudi v glasbeni delavnici na Streliški 3.

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Štefki Vovk z Jame pri Dvoru. Nagrajenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- 1 (2) Prav vsi smo ljudje - ŠTAJERSKIH 7
- 2 (1) Mamine rože - ANS, FRANCA POTOČARJA IN PODLIPŠKI FANTJE
- 3 (6) Spominska

Več kot Sanje.

COME2US Ljubljana, Celovška 206, 061/1591 332 **DAEWOO**
NEXIA

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto, d.d., Pod Trško goro 83

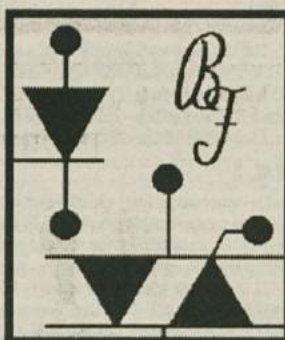
- prodaja vozil RENAULT
- menjava "staro za novo"
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Ob nakupu novega vozila RENAULT Clio si izberete darilo v vrednosti 35.000,00 SIT.

Ugodna posojila!
 Obrestna mera od R+12.5% dalje!

NAJUGODNEJŠI LEASING
 v Sloveniji
 Polog: 25%, 30%, 40% ali 50%
 odplačilo na 2, 3, 4 ali 5 let.

Informacije: tel. 068/324-533

ELEKTRONIKA BOJANC
 Kočevarjeva 25
 68000 NOVO MESTO
 tel/fax: (068)23-309

Prodaja in montaža satelitskih sistemov!

NOVOST!

PRODAJA NA OBROKE!

MULTICHOICE
 KALEIDOSCOPE

kartica za spremljanje

FILMNET

THE DISCOVERY CHANNEL

CMT

QVC

MAROS, d.o.o.
 Šalon pohištva
 Šmartinska 152, Ljubljana

Poslovodja in več prodajalcev pohištva

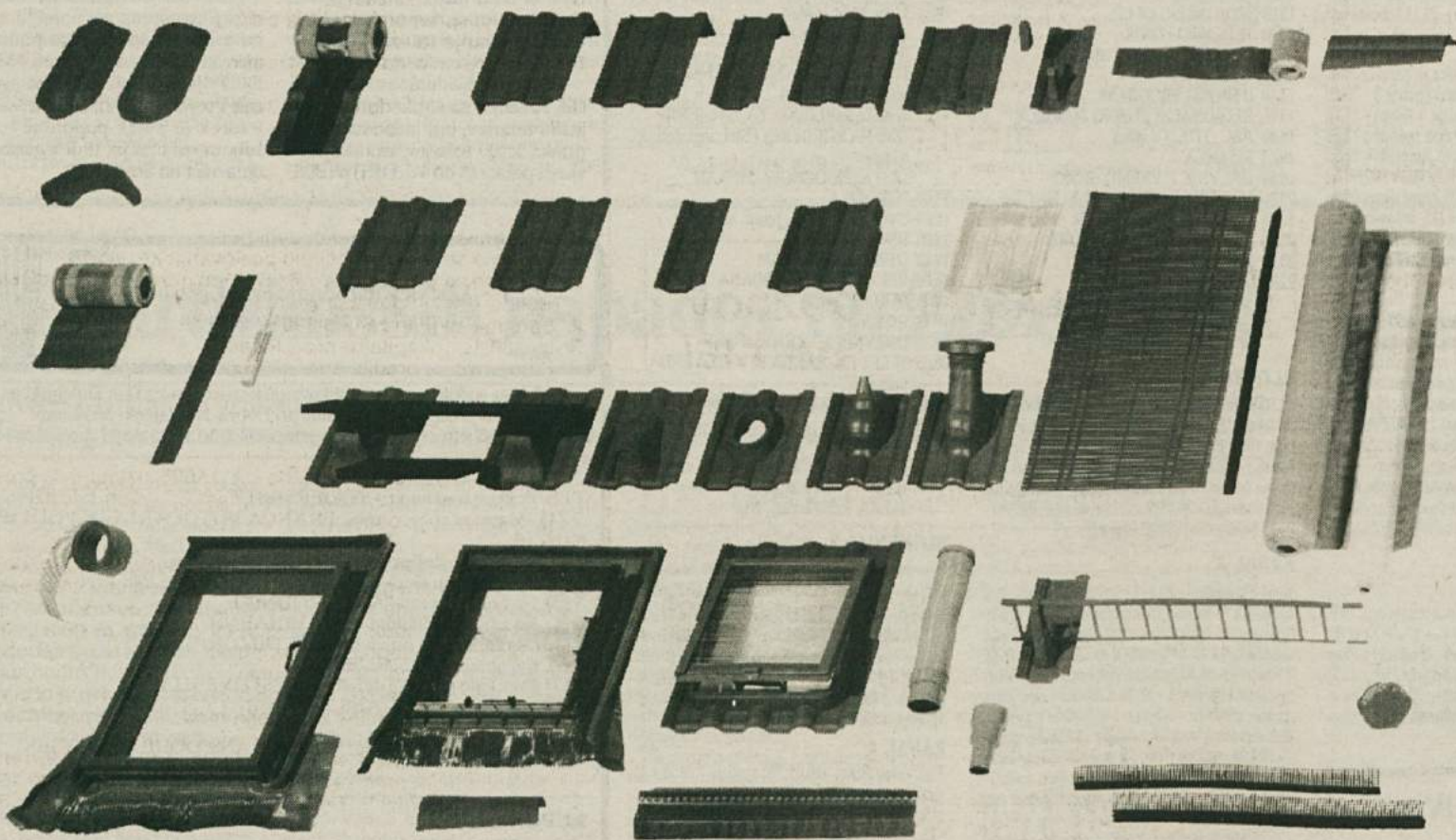
Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba ali ustrezne delovne izkušnje za delo v salonu pohištva v Obrežju (Bregana).

Prijave z dokazili pošljite na zgornji naslov ali pokličite po tel.: (061) 448-002

VEČ LUČI!

ŠEGOVA VAS - Vaščani Šegove vasi v občini Loški potok se pritožujejo nad slabo razsvetljavo vasi. Vas, ki je dokaj razpotegnjena in v bregu, bi potrebovala vsaj štiri javne luči, saj so nekateri deli ulic skrajno nevarni. Imajo pa samo eno, kar nikakor ne zadostuje za vas, ki ima več kot 50 hiš in najmanj toliko gospodarskih poslopij. Upajo, da jim bo nova občina prisluhnila.

Kdo Vam lahko ponudi več?

Bramacov program originalnih dodatnih delov

V Bramacu se zavedamo, da je vsaka streha tako dobra, kot je dober njen najmanjši del. Zato varna streha za vse življenje poleg kakovostnih in z okoljem skladnih strešnikov zahteva tudi dodatne visoko kakovostne strešne elemente.

Nastavki zračnikov, dimniške obrobe in antenski prehodi so najpogostejše točke, kjer se v skrajnih vremenskih razmerah najprej pokažejo kritična mesta. V Bramacu smo prav za vsak del strehe razvili natančno dimenzionirano rešitev - sistem originalnih dodatnih delov. Z njim boste hitro in enostavno rešili vse strešne detajle od kapa do slemena. Tako boste strehi zagotovili dodatno varnost pred poškodbami, ki jih navadno opazimo prepozno.

Celoten program Bramacovih originalnih dodatnih delov je na voljo v enakih barvnih tonih kot vsi trije modeli naših strešnikov. Njihovo nameščanje in vzdrževanje je hitro in preprosto.

Naravne sestavine, ekološka neoporečnost, trajnost, gospodarnost, estetski videz in celovitost sistema so zmagovite odlike, zaradi katerih Vam lahko Bramac za kakovost svojih strešnikov (in dodatno za poškodbe zaradi zmrzali) jamči s 30-letno pisno garancijo.

BRAMAC
 Vse za streho

Bramac d. o. o., Dobruška vas 45, 68275 Škocjan - tel.: (068) 322 007, faks: (068) 76 290
 Bramac d. o. o., Otiški vrh - Dravograd, 62373 Šentjanž - tel.: (0602) 85 074, faks: (0602) 85 206

Kupon

Prosim, da mi brezplačno in neobvezujoče pošljete prošnjo in podatke o prodajnih pogojih za izdelke Bramac.
 Ime in priimek
 Naslov

TMTTovarna motornih tesnil, d.o.o.
Velika LokaAli ste razmišljali o tem, da bi spremenili svoje delovno okolje?
Nudimo vam izziv, če ste delavni, ambiciozni, ustvarjalni in komunikativni.

Vabimo k sodelovanju ekonomiste:

1. za dela v sektorju marketing na področju prodaje in
2. za dela na področju planiranja in analiz (delo za določen čas, 12 mesecev)

Pogoji:

1. končana visoka ali višja šola, ekonomska smer
 - aktivno znanje tujega jezika
 - poznavanje dela z računalnikom
2. Končana visoka ali višja šola, ekonomska smer
 - zaželjene delovne izkušnje
 - poznavanje dela z računalnikom

Posebni pogoji:

- 3-mesečno poskusno delo

Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema **kadrovska služba TESNIL, TMT, d.o.o., 68212 Velika Loka.**

Rok prijave: 8 dni. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

HMEZAD BANKA, d.d.
ŽALEC, Hmeljarska 3
Tel.: 063/715-602razpisuje javno dražbo
za prodajo nepremičnineskladiščna hala s pripadajočim zemljiščem, vl. št. 1494, k.o. Sevnica, hala velikosti 12,60 x 60,0 m, elektrika, telefon, ogrevanje, zemljišče 1.475 m², asfalt

Izključna cena 325.000 DEM, obračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Na dražbi lahko sodelujejo domače pravne in fizične osebe, ki bodo pred dražbo vplačale na ŽR št. 50750-620-42 varščino v višini 10% izključne cene. Varščina se bo kupcu vračunala v ceno, neuspehim dražiteljem pa vrnila v roku 5 dni brez obresti.

Prometni davek in stroške prenosa plača kupec. Kupec mora kupoprodajno pogodbo skleniti v roku 10 dni po javni dražbi, sicer prodajalec varščino zadrži.

Hala se nahaja v Sevnici, industrijska cona, zraven žage (Lucija).

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu Občinskega sveta občine Črnomelj, sprejetem na seji dne 27. februarja 1995 (objavljen v Uradnem listu RS št. 14/95 z dne 10. 3. 1995)

**JAVNO RAZGRNEN
OSNUTEK UREDITVENEGA NAČRTA
PRIDOBIVALNEGA PROSTORA RUDNIKA
KANIŽARICA**

ter

**OSNUTEK PROGRAMSKIH ZASNOV ZA
SPREMEMBO IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH
SESTAVIN DRUŽBENEGA PLANA OBČINE
ČRNOMELJ ZA OBDOBJE 1986—1990**
v času od 13. 3. do 12. 4. 1995 v prostorih Občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj, soba 16, in na Krajevni skupnosti Dobljče - Kanižarica**JAVNA OBRAVNAVA
OSNUTKOV BO**

v torek, 4. aprila 1995, ob 19.30 uri v veliki sejni sobi Občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj

Do poteka javne razgrnitve osnutkov lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve, na vložišču Občine Črnomelj, ali pa jih pošljete po pošti na naslov: Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 68340 Črnomelj.
Na javnih obravnavah bodo navzoči predstavniki izdelovalca osnutkov, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in dajali strokovne odgovore.
VABLJENI!

Občina Črnomelj

MERCATOR — KMETIJSKA ZADRUGA

»Suha krajina«, z.o.o.

Žužemberk
Grajski trg 3
Tel.: 068/87-007

vabi k sodelovanju nove sodelavce

- Mogoče
- je vaš poklic živilske stroke?
 - imate izkušnje v pekarstvu ali slaščičarstvu?
 - imate radi lepo in dobro?
 - želite delati v mladem in ambicioznem kolektivu?
 - nimate ustrezne zaposlitve ali jo želite spremeniti?

Če ste si na zastavljena vprašanja odgovorili pritrdilno, nas pokličite ali nam pišite.
V našem novem obratu za proizvodnjo sladkih dobrot boste mogoče našli delo, ki bo zanimivo za vas.
Pričakujemo vas do 14. aprila 1995.**DAEWOO NEXIA**

FORD	DAEWOO	MITSUBISHI
Fiesta od 19.250 DEM	RACER od 16.990 DEM	Colt od 22.650 DEM
Escort od 24.500 DEM	NEXIA od 19.366 DEM	Pajero od 46.000 DEM
Mondeo 1.8 34.100 DEM		Eclipse od 48.000 DEM
Turbo D 37.500 DEM		

Cene veljajo do registracije.

**KREDIT R+13%, LEASING polog 22%, doba 5 let.
KVALITETNE SERVISNE STORITVE IN ORIGINALNI
REZERVNI DELI.**Pooblaščen prodajalec **AVTO-HIT** Novo mesto,
Podbevškova 4, tel./fax 068/26-077 in prodajalci v Kočevju,
Trebnejem, Brežicah in Senovem.Mobitel vam ne spremeni življenja,
poenostavi ga!**drugi
mobilni telefon****27,1%**
cenejši

Poslovne enote:

MOBITEL d.d., PE Ljubljana, Valjunska 8, Ljubljana, tel. 061 1323 010, fax 061 1311 110
 MOBITEL d.d., PE Celje, Lova 7, Celje, tel. 063 451 334, fax 063 451 811
 MOBITEL d.d., PE Kranj, Korotka c. 27, Kranj, tel. 064 222 616, fax 064 221 616
 MOBITEL d.d., PE Maribor, Heroja Šaranoviča 23, Maribor, tel. 062 224 001, fax 062 224 002
 MOBITEL d.d., PE Nova Gorica, Vipavska 13, Nova Gorica, tel. 065 27 735, fax 065 27 766
 MOBITEL d.d., DC Lucija, Obala 112-114, Portorož, tel. 066 71 959, fax 066 71 959
 MOBITEL d.d., DC Postojna, Jenkova 5, Postojna, tel. 067 24 162, fax 067 25 285
 MOBITEL d.d., DC M.Sobota, Lendavska c. 191B, M. Sobota, tel./fax 069 32 724
 MOBITEL d.d., DC Velenje, Siarji trg 36, Velenje

Pooblaščen zastopniki:

YANNI d.o.o., Hajdrihova 21a, Ljubljana, tel. 061 125 12 88, fax 061 1251 284
 PYRAMIDIA d.o.o., Mire Lenardičeve 13, Ljubljana, tel./fax 061 168 42 93, msl. 0609 611 494
 KOBRA team d.o.o., Šmarje 13, Šentjernej, tel/fax 068 81 118, msl. 0609 612 612
 IT 100 d.o.o., Pod Gradom 34, Brezovica, tel. 061 654 415, fax 061 654 449
 TELMONT d.o.o., Kampel 12, Koper, tel. 066 33 044, fax 066 25 030, msl. 0609 610 313
 YANNI d.o.o., PE Celje, Ul. XIV. divizije št. 4, Celje, tel. 063 442 642, fax 063 441 642
 YANNI d.o.o., PE Maribor, Korotka 118, Maribor, tel. 062 227 646, fax 0609 611 113
 YANNI d.o.o., PE Koper, Ferrarska 10, Koper, tel. 066 37 533, fax 066 78 312
 YANNI d.o.o., PE Kranj, Kidričeva 61b, Korotka 26, Kranj, tel. 064 225 066, fax 064 224 575
 PYRAMIDIA d.o.o., PE M. Sobota, Mladinska 8, M. Sobota, tel./fax 069 31 633
 PYRAMIDIA d.o.o., PE Ptuj, Novi trg 1, Ptuj, tel./fax 062 779 605
 SVEMA d.o.o., Nazorjeva 6, Ljubljana, tel. 061 1263 263, fax 061 1257 119
 AC SERVIS d.o.o., Dunajska 116, Ljubljana, tel. 061 168 12 22, fax 061 345 492
 MKS elekt. sist. d.o.o., Rožna dolina c. XVII/22b, Ljubljana, tel. 061 454 847, fax 061 262 978
 AVTOSERVIS AS d.o.o., Ljubljanska 1, Domžale, tel. 061 721 804, fax 711 501
 TEGRAD, Kamnika 41, Ljubljana, tel. 061 316 270, fax 061 312 944
 FAXICOMM d.o.o., Zbalsnikova 12, Ljubljana, tel/fax 061 332 184

mobitel

Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel.: 061 1313 033, fax 061 1321 144

**LASTNIKI GOZDOV,
KMETJE!****Odkupujemo celozadni les smreke/jelke, bukve,
topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja
ter bukova drva!**

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

**Lokostrelski
klub
Novo mesto****vpisuje nove člane vsako sredo od 17.
do 19. ure v trgovini ROYAL — BTC Novo mesto,
Ljubljanska 27.**

Začetni lokostrelski tečaj za nove člane se bo pričel 14. aprila na strelišču v Dolenjskih Toplicah. Klub organizira tudi lokostrelske tečaje za nečlane. Vse informacije po tel.: 068/84-541.

lesna**PRODAJALNA PAMEČE**
Pameče 150, 62380 Slovenj Gradec

- stavbno pohištvo
- izdelki po naročilu
- inženiring
- dostava
- montaža
- servis

popusta za redni in še dodatnih popusta za opuščeni proizvodni program STAVBNEGA POHIŠTVA

inf. Novo mesto 068/73-319

od 9. — 12. in 15. — 19. vsak dan, razen sobote

LEASING

LETNA OBRETNOSTNA MERA

od 6.5% dalje

UGODNO

NOVI in RABLJENI
(od sep. 92 dalje)
• AVTOMOBILJ
• OSTALA OPREMA
(BAGARJI, ROVKOPAČI,...)
• OSTALA GOSTINSKA OPREMA in OPREMA ZA ORDINACIJE
ORION Ltd.

Naši zastopniki:

Možnost registracij: LJ, KK, KR, CE, NM

Vsem uradnim prodajalcem vozil ponujamo

1% provizije

od vrednosti vozila; V primeru, ko poteka leasing za posamezne leasingojmalce preko našega podjetja.

Prušnikova 106, Sentvid

tel.: 061/50-780, Faks: 061/51-064

Konfekcija KOMET Metlika, d.d.
Rosalnice 1, Metlika

vabi na

**drugo skupščino delničarjev,
ki bo v petek, 5. maja 1995, ob 15. uri na sedežu družbe.**

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine, izvolitev delovnih teles (predsednika, verif. komisije) in potrditev dnevnega reda.
2. Obravnava rezultatov poslovanja za leto 1994, revizijsko poročilo za leto 1994 in sprejem letnega poročila poslovanja.
3. Delitev nerazporejenega dobička za leto 1993 in leto 1994.
4. Sprejem plana za leto 1995.
5. Razpis dokapitalizacije.
6. Sprejem sprememb statuda d.d.
7. Imenovanje revizorja.
8. Vprašanja in predlogi delničarjev.

Uprava družbe k podanemu dnevnemu redu predlaga sprejem naslednjih sklepov:

- a) Za predsednika skupščine se izvoli: Štih Vinko, dipl. oec., direktor DPB VIZIJE, d.o.o., Novo mesto.
- b) Za verif. komisijo se izvolita Cvetka Jagodič in Ivanka Žlogar.
- c) Potrdi se predlagani dnevni red.
2. Sprejme se letno poročilo o poslovanju za leto 1994.
3. Sprejme se predlagana delitev nerazporejenega dobička za leto 1993 in dobička za leto 1994.
4. Sprejme se plan za leto 1995.
5. Izvede se dokapitalizacija družbe.
6. Sprejmejo se predlagane spremembe statuda, d.d.
 - a) 22. člena,
 - b) 51. člena,
 - c) 54. člena,
 - d) 55. člena.
7. Za revizijo poslovanja družbe v letu 1995 in naprej do preklica se imenuje revizijska hiša DINAMIC-ekon. fin. inženiring, d.o.o., Novo mesto.

Letno poročilo o poslovanju, revizijsko poročilo, predlog delitve nerazporejenega dobička za leto 1993 in dobička za leto 1994, predlog plana za leto 1995, podatki o dokapitalizaciji družbe, predlog sprememb statuta ter predlog za revizijsko hišo s predlogi sklepov so na vpogled v tajništvo na sedežu družbe vsak dan od 12. do 14. ure.
Delničarji lahko v desetih dneh po objavi sklica pri družbi pisno predlagajo dopolnitev dnevnega reda ali nove predloge. Pod točko 5 se glasuje za vsako podtočko posebej. Delničar lahko glasuje na skupščini le, če je udeležbo na skupščini prijavil pred zasedanjem skupščine od 13. do 15. ure na sedežu družbe. Zastopnik se mora izkazati s pisnim pooblastilom.
Če bo sklic skupščine neuspešen, jo bomo ponovili 19. 5. 1995 ob 15. uri.Uprava delniške družbe
direktor
Anton Tomc, dipl. oec.

Poslovni sistem
Mercator, d.d., Ljubljana

MERCATOR - STANDARD, d.o.o.,
Glavni trg 3
68000 NOVO MESTO

razpisuje

zbiranje ponudb za oddajo upravnih prostorov v stavbi Glavni trg 3, Novo mesto (nad trgovino "Pri Vodnjaku") v najem

Upravni prostori merijo v skupni kvadraturi 442 m² v treh etažah. Prostori imajo lastno kurilnico in vse komunalne priključke. Obstaja možnost najema vseh prostorov hkrati ali po posameznih delih - etažah ali sklopih.

Upravne prostore oddajamo v najem za nedoločen čas. Višino najemnine in ostala medsebojna razmerja bomo uredili z najemno pogodbo.

Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na naslovu: MERCATOR - STANDARD, d.o.o., Glavni trg 3, 68000 NOVO MESTO.

Za pojasnila in podrobnejše informacije v zvezi z razpisom pokličite na upravo družbe, telefon (068) 321-410 ali 321-158. Kontaktna oseba Ana Smerdu.

SOP, d.o.o., Ljubljana

objavlja

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb

za nakup stanovanja:

- Gubčeva 1: stanov. št. 15, Spodnji Grič, Krško, površina 69,37 m², leto izgradnje 1981
- Gubčeva 9: stanovanje št. 7, Spodnji Grič, Krško, površina 57,53 m², leto izgradnje 1980
- Senovo, Titova 110: stanovanje št. 1, površina 39,95 m², leto izgradnje 1975

Ponudbe morajo biti poslani s priporočeno pošiljko Skladu RS za razvoj, d.d., Kotnikova 28, Ljubljana, najkasneje do 15.4.1995, do 12. ure, in sicer v zapečatenih ovojnica z oznako "Prodaja stanovanj SOP, d.o.o., Ljubljana".

SOP, d.o.o., na podlagi tega razpisa ni dolžan skleniti pogodbe o prodaji stanovanj družbe z najboljšim ali katerimkoli ponudnikom.

Za morebitne dodatne informacije v zvezi s to objavo se obrnite na Sklad RS za razvoj, d.d., Kotnikova 28, Ljubljana, po telefonu št. (061) 13-10-363 ali telefaksu št. (061) 13-26-246 - ga. Elda Romac Širclj.

Invalidi v Ljubljani

Društvo invalidov Novo mesto organiziralo izlet

NOVO MESTO - V Društvu invalidov Novo mesto je že običaj, da za svoje članice in članice ob dnevu žena, materinskem dnevu in svetovnem dnevu invalidov v marcu organizirajo ogled gledališke predstave v Sentjacobskem gledališču v Ljubljani. V petek, 10. marca, so se z odpreli v Ljubljano. Med potjo so se jim pridružili še njihovi prijatelji, gostitelji vsakoletnega občnega zbornega društva, člani KUD Mirna Peč.

V Ljubljani so si ogledali komedijo Johna Grahama Težave s hrbtnico, po predstavi pa nadaljevali praznovanje v gostišču Štorovje. Med bogatim kulturnim programom in ob glasbi ansambla Mavrica so bili tako ženske kot moški obdarjeni. V Društvu pa niso pozabili na tiste svoje članice, ki se zaradi hude invalidnosti ali starosti ne morejo udeleževati takšnih prireditev. V preteklem tednu so jih obiskali na njihovih domovih, prav tako tudi članice v Domu starejših občanov, in jim izročili darila.

V letošnjem letu pripravljajo društvo več izletov, pohodov, srečanj in ponovno zdravljenje v zdravilišču. Novost v društveni dejavnosti je solidarnostni sklad, ki pomaga članom in finančnih težavah. Vse to pa društvo uspeva zaradi velike aktivnosti vodstva, članov, donatorjev in pomoči širše skupnosti.

ANDREJ GREGORČIČ

CENE V STROJNEM KROŽKU

BELA KRAJINA - Decembra leta je bil ustanovljen strojni krožek Bela krajina, ki je oblika medsebojne pomoči. Člani ponudijo proste zmogljivosti svojih strojev drugim članom. Lastnik stroja z njim tudi dela, za kar dobi plačilo po cenah, ki jih poprečno določijo upravni odbor strojnega krožka. Cene uslug so naslednje: oranje dvobraznim plugom (2.000 tolarjev na uro), oranje s trobraznim plugom (2.600), oranje vinogradov s prečnim ozkopolnim traktorjem (2.000), brananje (2.000), zaščita vinogradov (2.000), poljedelska zaščita (1.800), mulčenje (2.200), košnja: bočna kosilnica (2.500), odvoz gnojevke: 3.200, litrska cisterna (2.300) ter 2.200-litrska cisterna (2.000), nakladanje gnoj (2.000), odvoz gnoja (2.500), setev koruze s pnevmatsko sejalnico (3.200), dosejevanje trave (4.000), prevoz živine: dve živali (1.900). Vse informacije je moč dobiti pri vodji krožka Andreju Jakliču na Krasincih (tel. 57-232) vsak dan med 6. in 8. uro ali na kmetijskih svetovalnih službah v Metliki in Črnomlju.

* Najbrž se zato imenujemo pravno država, ker je naš predsednik pravnik. Toda to za pravno državo še ni dovolj. (Janez Arko z Gore pri Sodražici, izjava tedna v Kmečkem glasu)

Avtohiša Berus

servisno prodajni center

Audi

Podbevškova 1, Novo mesto

Tel.: 068/25-098, fax: 068/25-641

POOBLAŠČENA PRODAJALNA ZA VOZILA VOLKSWAGEN IN AUDI

IZJEMNA PONUDBA

Sprejem naročil za Golf Rabbit za 21.990 DEM v omejeni količini in VW transporter Krpan za 29.990 DEM v omejeni količini

Krpan

- Ugodnosti za kupce vozil iz Dolenjske
- Nižje cene vozil iz zaloge
- Možnost nakupa vozil staro za novo
- Prodaja rabljenih vozil
- Servisiranje in ostala popravila vozil

MAVRICA

trgovsko podjetje z barvami in laki, p.o. Ljubljana, Resljeva c. 1

objavlja

naslednji prosti delovni mesti

1. PRODAJALEC s pogoji:

IV. stopnja strokovne izobrazbe - trgovska smer ali druga ustreznost smer z opravljenim preizkusom strokovne usposobljenosti pri GZ, 3 leta delovnih izkušenj v procesu prodaje in dvo-mesečno poskusno delo

2. PRODAJALEC - PRIPRAVNIK s pogoji:

IV. stopnja strokovne izobrazbe - smer prodajalec

Za obe navedeni prosti delovni mesti bomo sklepali delovno razmerje za določen čas 6 mesecev, s tem da je po preteku določenega roka možna zaposelitev za nedoločen čas.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: MAVRICA, 61000 Ljubljana, Resljeva c. 1, p.p. 231.

Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po izbiri.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA BRADAČ

roj. Meserko

Dolenje polje 7/a

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje, sveče in izrečeno sožalje ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojno pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in zdravniku dr. Francu Kokalju, kolektivu GG Novo mesto - PE Transport in gradnje, Novi KBM PE Ajdovščina, trgovini pri Gradu Soteska, Dolenjki-market Drska in podjetju Tabakum. Hvala pevcem iz Šmihela, govornikom g. Gimplju in g. Košmrlju, nosilcem prapora ZZB, g. Zupančiču za Tišino in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaljujoči: vsi njeni

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu župana Mestne občine Novo mesto, sprejetem na seji kolegija župana dne 15.2.1995 (sklep objavljen v Uradnem listu RS št. 14/95),

JAVNO RAZGRNJE

OSNUTEK SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ODLOKA O PROSTORSKOUREDITVENIH POGOJIH ZA NOVO MESTO (IZVEN MESTNEGA JEDRA) IN PRIMESTNA SREDIŠČA - BENCINSKI SERVIS BROT V NOVO MESTU

v času od 10.3.1995 do 10.4.1995

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1 (I. nadstropje)
- v prostorih krajevne skupnosti Drska

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka spremembe in dopolnitve odloka o prostorsko-ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in primestna središča - bencinski servis Brod v Novem mestu v torek, 4.4.1995, ob 19. uri v prostorih krajevne skupnosti Drska

Do konca javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vijudno vabljeni!

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
Mestna občina Novo mesto

LADA

- NA ZALOGI: SAMARA, CARAVAN IN TUDI ŽE NOVA NIVA
- UGODNI KREDITI NA 1 DO 3 LET Z 20% POLOGOM
- LEASING, STARO ZA NOVO
- DARILO OB NAKUPU

LADA 1300, 5v cena: 1.108.394 SIT
kredit: 221.680 SIT pologa, 32.600 SIT - obrak za kredit na 3 leta

POOBLAŠČEN PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL LADA

NOVO MESTO: ŠMIHELKA 12, TEL.: 068 341 487

KRŠKO: C. KRŠKIH ŽRTEV 70, TEL.: 0608 21 485

METLIKA: C. XV. BRIGADE 1, TEL.: 068 58 197

KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC CESAR

elektromonter v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi mož, oči, brat, stric in svak

DRAGO CEROVŠEK

iz Novega mesta

Najlepša in iskrena hvala vsem, ki nam v trenutkih bolečine stojite ob strani z dobroto in ljubeznijo.

Žaljujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 69. letu starosti je za vedno odšla od nas draga mama, babica, sestra in teta

ZOFIJA FERLEŽ

roj. Fabjan

iz Črnomlja, Ul. Lojzeta Fabjana 7

Vsem prijateljem in znancem, sosedom, sorodnikom, govornikom, organizaciji ZB, pevcem, skratka vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti na pokopališču v Vojni vasi, ji darovali cvetje v spomin in nam izrazili sožalje, posebej pa še vsem delavcem Internega oddelka bolnišnice v Novem mestu, se njeni najbližji iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica in teta

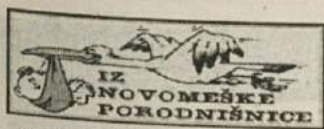

TEREZIJA TURK

Podhosta 35, Dolenjske Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi patronažni sestri Jelki, g. župniku za lepo opravljen obred, podjetju Chemo iz Ljubljane, Žagi Soteska in pevcem za zapete žalostinke.

Žaljujoči: vsi njeni

V času od 9. do 19. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Slav-

ka Božič iz Velikega Podljudna - Brigito, Bernardka Tomažin iz Podgrada - Petro, Anica Nose iz Rumanje vasi - Simona, Maja Metelko iz Šentjerneja - Ido, Slavica Gorše iz Črnomlja - Marušo, Štefka Maljevac iz Vinice - Jureta, Breda Pezdirec iz Grabrova - Majo, Zdenka Starašinič

iz Zemlja - Tomaža, Milena Pavlič s Tolstega Vrha - Jureta, Metka Resnik iz Straže - Matica, Alenka Šuštarji iz Srednjega Lipovca - Anjo, Darja Bahor iz Cardaka - Kajo, Silva Plut iz Metlike - Saro, Aleška Zupančič iz Dol. Maharovca - Petro, Andreja Zagar iz Radne vasi - Manco, Ljilja-

na Ferenac iz Cerja - Nives, Metka Kralj iz Dobruške vasi - Nastjo, Ana Bobnar iz Prečne - Tejo, Anica Kotar iz Velike vasi - Mihaela, Antonija Zajc iz Velikih Poljan - Majo, Marjeta Planinc iz Kostanjevice - Aljo, Nevenka Dimc iz Krškega - Neja, Milena Kočevar iz Dobruške vasi -

Damjana, Helena Zoran z Dvora - Vanjo, Tanja Jakljevič z Grabrova - deklico in Slavica Radej iz Dol. Leskova - Matica.

Iz Novega mesta: Tamara Bajuk iz Lebanove ulice 16 - Ulo, Darinka Platajs iz Ulice Slavka Gruma 56 - Špelo, Jana Bukovec iz Ulice Ivana

Roba 5 - Manco, Erna Miletič iz Jedinščice 49 - Niko, Renata Boltez s Šentjernejske ceste 17 - Blaža in Božena Stojak iz Ulice Slavka Gruma 54 - Kristino.

Čestitamo!

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 65. letu nas je zapustil naš dragi ate, stari ate in stric

LUDVIK GRM

Velika Loka 13, Vel. Loka pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčno zahvalo izrekamo Internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, posebej dr. Cehovi in dr. Žužkovi, GD Velika Loka in g. župniku iz Šentlovrca za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

ANTONIJE PETRIC

Tušev Dol 3

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, izrazili sožalje in pokojnici darovali vence in cvetje. Še posebno zahvalo smo dolžni sosedom za nesebično pomoč, govornici ge. Mariji Dragoš za poslovilne besede, pevkam in g. kaplanu za opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Toda v grobu, tam ni mame, tam je le, kar zemlja vzame.

Ob smrti

JUSTINE SLAK ROJ. ŠTREKELJ

iz Martinje vasi pri Šentlovrncu

se iskreno zahvaljujemo vsem za vso podporo in izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti je odšla k večnemu počitku naša mama, stara mama, sestra, tašča in teta

IVANKA MURGELJ

z Vrhovega 15 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste našo mamo v tolikšnem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala tudi sodelavcem RAP Cikava in Konfekciji Novoteks, Murgljevim sosedom internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, posebej dr. Cehovi in dr. Žužkovi, GD Velika Loka in g. župniku iz Šentlovrca za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila naša mama

ANA MAKŠE

roj. Jarc

iz Ivanje vasi 4 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo Domu starejših občanov Šmihel za skrbno nego, zdravniškemu osebju Pljučnega oddelka bolnice Novo mesto za ves trud. Iskrena zahvala g. župniku za poslovilni obred in občuten nagovor, domačim pevcem za lepo petje in govorniku za globoke misli in besede resnice.

Žalujoci: sin Tone, hčerki Anica in Dorica z družinami

V SPOMIN

Ne morem iz zemlje kot drobna semena, da znova bi segli si v tople dlani. Ne morem, med nami je krsta lesena in grob je med nami... tišina prsti.

Minilo je leto žalosti, odkar je mnogo prezgodaj ugasnilo življenje

FRANCA DRAGANA

iz Mirne vasi 2 pri Trebelnem

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu, in vsem, ki obiskujete njegov zadnji dom, mu poklanjate cvetje in prižigate sveče.

V žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je po težki bolezni mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi

JOŽE OVEN

iz Vrčic pri Semiču

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. dr. Plutovi za zdravniško pomoč. Hvala kolektivu Iskre Semič, 8. razredu OŠ Semič, 4.c razredu SŠGT Novo mesto in GD Kot-Brezje za vso pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi govornikom za besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke ter Dušanu za zaigrano Tišino.

Žalujoci: žena Irena, sinova Roman in Dejan, mama, brat Miro z družino

ZAHVALA

Ljubila si delo, dom in družino, v vasi si srečna bila. Zdaj pa na hribečku mirno boš spala, solze in cvetje prekrilo bo grob.

V 92. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA DAROVEC

roj. Dular, Matičeva mama

iz Straže

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v bolečem trenutku stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste jo tako številno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja dr. Balogu, sestri Erni, govornici in govorniku za poslovilne besede in g. župniku Romanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ne sliši več naših korakov, ne sliši več naših glasov, odšel je, od koder ni več vrnitve.

naš dragi oče, stari oče, tast, brat, stric in bratranec

FRANC BOBNAR

roj. 1914

iz Volčičeve 30, Novo mesto

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, delavcem KZ Trebnje in Opekarni Zalag Novo mesto za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, Domu starejših občanov Novo mesto, Društvu upokoencev, pevcem in g. župniku za opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega očeta v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila

ANA ŠURLA

iz Gor. Lakovnic 4

Ob boleči izgubi naše drage mame se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala sosedom Sušteršičevim in Majkeževim, govorniku Alojzu Muhiču za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu, g. župniku pa za lepo opravljen obred. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru Stranska vas, moškemu pevskemu zboru KUD Ruperčevrh, IMV Revoz I. in vsem, ki ste našo drago mamo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi in brat

NIKOLA JAKOVAC

iz Milič 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, posebno sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in sveče, ZD Črnomelj za lajšanje bolečin v času bolezni, GD Žuniči, ZB Adlešiči, SKEI Belt, govornikoma za besede slovesa, g. župniku za opravljen obred in vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Vsa leta si delal, pošteno živel, potem pa naenkrat hudo si zbolel. Zdaj hiša je prazna, a tebe več ni, za vedno zatisnil si trudne oči.

V 61. letu nas je zapustil

TONE MEDLE

iz Velikih Brusnic 56

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem za darovano cvetje in sveče. Hvala tudi Gasilskemu društvu Brusnice, g. župniku, pevcem ter govornikoma za poslovilne besede in vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 30. marca - **Bogo Petek**, 31. marca - **Gvido Sobota**, 1. aprila - **Hugo Nedelja**, 2. aprila - **Franc Ponedeljek**, 3. aprila - **Rihard Torek**, 4. aprila - **Izidor Sreda**, 5. aprila - **Vinko**

LUNINE MENE
31. marca ob 4.09 - mlaj

kino

BREŽICE: 1. in 2.4. (ob 18. uri in 20.15) western Tombstone. 3. in 4.4. (ob 18. uri in 20.15) znanstveno fantastični film Zvezdna vrata.
ČRNOMELJ: 31.3. (ob 20. in 22. uri)

film

HITRE TARČE, akcijski (Drop Zone, ZDA, 95 minut, režija: John Badham)
"Hitre tarče" je nedosledno izpeljana zgodba o tatovih intelektualne lastnine. Famozno izurjeni padalski akrobati z zlobo in genijem so teroristi nove generacije: skaečjo s smrtonosne višine 10.000 metrov in vdajajo v neprebojno kodirane računalniške ameriške vlade in FBI. Še tople podatke o zakrih vladnih agentih dostavljajo narkomafiji, ki tako zlahka poskrbi za "čistokrvnost" v svojih vrstah.
Snipes je policist, ki mu med letom z boiengom 747 in na višini 10.000 metrov taisti fantje ubijajo brata in ugrabijo kaznjence, genialnega hackerja. Nekaj potnikov posrka luknja na avionu, še več jih pobijejo teroristi, nato pa s hackerjem skočijo v tamo. Ker skoka s te višine

in 2.4. (ob 18. in 20. uri) ameriška nora komedija Maska. 1.4. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Samo ti.
KOSTANJEVICA: 1.4. (ob 18. in 20. uri) akcijski triler Divja reka. 2.4. (ob 18. in 20. uri) triler Nočni čuvaj.
KRŠKO: 29.3. in 2.4. (ob 18. uri) ter 30.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Policijska akademija VII.
METLIKA: 31.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Samo ti. 1.4. (ob 18. in 20. uri) ameriška nora komedija Maska. 2.4. (ob 20. uri) gledališka predstava Tristan in Izolda.
NOVO MESTO: 30.3., 2. in 5.4. (ob 18. in 20. uri) ter 31.3. in 1.4. (ob 18., 20. in 22. uri) znanstveno fantastični film Zvezdna vrata.
TREBNJE: 1.4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Varuh časa. 2.4. (ob 18. uri) risani film Mačke iz visoke družbe.

praktično ni mogoče preživeti, saj bi padalca raztrgalo. Snipesu preiskovalci ne verjamejo. Da bi lahko razumel uganko, gre na tečaj za akrobatske padalce in se vživi v njihovo subkulturo skupnosti. Fantje medtem nemoteno operirajo. Snipes se sicer razkrije finte, ki naj bi bila poanta filma, se približa ne, nauči pa se skakati v skupini. Lepo, saj je vendar začetnik, ne? Nekakšna čudna naključja pa ga le pripeljejo do vražjih mojstrov, tako da jim s skokom skozi okno stolpnice pokaže, kaj se je naučil.
Wesley Snipes je talentiran začetnik na učni uri akrobatskega padalstva, "Tarče" pa so film, ki se do marsikaterega gledalca obnaša kot slab, pokroviteljski učitelj: podcenjuje ga.
Drop Zone in doslednem prevodu pomeni doskočišče. Od kod potem uradni prevod Hitre tarče? Iz vsebine filma že ne. Naslov je torej tudi pomensko zgrešen, izbran je bil najverjetneje le zaradi atraktivnosti, saj očitno nakazuje na spektakularnost filma.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

ŽITNI KOMBAIN Zmaj 133 in semenski krompir kenebek in sante prodam. ☎ 42-355. 2889
AVSTRIJSKI dvobrazdni obračalni plug, 12 col, prodam. ☎ (0608)32-040, popoldan. 2897
TRAKTOR Eicher za rezervne dele ter otavo prodam. Jože Zevnik, Gor. Pirošica. 2929
KOSILNICO PADANA D, 127 cm, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (061)866-553.

TRAKTOR DEUTZ, obračalni plug in kosilnico za hribovite kraje, potrebna manjšega popravila, poceni prodam. ☎ 28-195. 2902

BOČNO traktorsko koso, originalno, za traktor IMT prodam za 450 DEM. Ivan Vuger, Gor. Škopice 36, Krška vas. 2919
TRAKTOR FERGUSON s čelnim nakladalom ugodno prodam za 3500 DEM. ☎ (0608)31-991, zvečer. 2924
NOV molzni stroj prodam. ☎ 40-054. 2929
GUMI VOZ, 13 col, prodam za 300 DEM. ☎ (0608)65-666. 2936

DOLENJSKA BANKA

Nov delovni čas v agenciji Center

V Dolenjski banki smo prisluhnili željam in potrebam varčevalcev in drugih strank, ki urejajo svoje denarne zadeve v agenciji Center na Glavnem trgu 13 v Novem mestu, in sklenili spremeniti delovni čas v tej agenciji.

AGENCIJA CENTER
bo od 1.4.1995 dalje poslovala za stranke:

- od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure
- ob sobotah od 8. do 12. ure

Za lažje urejanje vsakdanjih denarnih zadev komitentom priporočamo poslovanje s čeki, bančnim avtomatom, plačilno kartico Activa in Activa-Eurocard/Mastercard, uporabo avtomatskega informacijskega servisa AudioTEKS in drugih storitev.

Cenjenim strankam se zahvaljujemo za zvestobo in jih vabimo k sodelovanju tudi v bodoče.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA: ob četrkih. Cena posamezne številke 120 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojeenci imajo 10-odstotni popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLESI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglasi do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN številka 52100-603-30624. Devizni račun številka 52100-620-970-25731-128-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročniki rokopišev in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — KMETIJSKI STROJI — KUPIM

VARNOŠTNO KABINO za Zetor 2511 ali 3511 ugodno prodam. ☎ (064)211-038. 2938
KLINAST VALJAR širine 2 m in lesene gajbice po 900 SIT prodam. ☎ 65-517. 2944
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO za silažo, 25 m³, in trosilec hlevskega gnoja prodam. ☎ 42-925. 2947
AGROSERVIS - Popravljamo traktorje vseh znamk, motokultivarje, motorne kosilnice, BCS in vse ostale kmetijske stroje, varimo počena ali zlomljena obhiša iz litin, rezervni deli so zagotovljeni! Pridemo tudi na dom. ☎ (061)647-630. 2951
PREVOZNI HLADILNI BAZEN Westfalija, 200l, prodam. Šiler, Prečna 20 a, Novo mesto, ☎ 323-482, po 20. uri. 2952
OBRAČALNIK Sip UTO 2250 prodam. ☎ 47-122. 2954
KROŽNE BRANE, 20 diskov, prodam. Branko Jager, Orehovo 29, Sevnica, popoldan. 2962
POLJSKO traktorsko frezo širine 160 cm prodam. ☎ (0608)42-570. 2965
MLATILNICO za pšenico in večjo količino žganja prodam. ☎ 78-283. 2973
KROŽNE BRANE, kot nove, 30 = ceneje, in rdeče ter belo vino prodam. ☎ (068)42-311. 2975
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO Sip, 19 m³, prodam. Jože Švirc, Jelše 5, Otočec. 3007
TRANSPORTER za hlevski gnoj Krt, traktorske grablje Sip 2250, puhalnik z elektromotorjem in molzni stroj Alfa Laval prodam. ☎ 59-093, zvečer. 3017
TRAKTOR UNIVERZAL 55, 200 ur, in jugo 45, letnik 1989, prodam. ☎ 76-300. 3020
PRIKOLICO za tomo vinkoviča, kovinske izdelave, prodam. ☎ (068)42-739. 3022
TRAKTOR UNIVERZAL, 45 KS, starejši letnik, in Deutz 6006 S, letnik 1985, prodamali menjam. ☎ 78-219. 3036
PAJKA, cirkular, tračno žago in gumij voz, 15 col, prodam. ☎ (068)76-171. 3038
BALIRKO ZA SENO in večjo samonakladalno prikolico ugodno prodam. ☎ (061)815-233. 3042
MLATILNICO s popolnim čiščenjem, v dobrem stanju, prodam za 1300 DEM. ☎ (068)87-619. 3056

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595, zvečer. 766
RŽENO ŠKOPO za prekritje slamnate strehe kupim. ☎ (068)28-295, zvečer. 2895

motorna vozila

MOTORNO KOLO MZ 250, vozno, ne-registrirano, prodam za 600 DEM. ☎ 84-423. 2903
RENAULT EXPRES 1,4, letnik 11/94, s petimi sedeži, prodam ali menjam. ☎ 316-113, dopoldan, ali 24-875, popoldan. 2906
126 BIS, letnik 1990, prvi lastnik, prodam. Slavko Ponikvar, Dol. Gradšče 13, Šentjernej. 2910
R 5, letnik 1993, 5V, tonirana stekla, registriran do 2/96, ugodno prodam. ☎ 28-345. 2925
COLIBRI avtomatik, star 8 mesecev, prodam. ☎ 64-231. 2926
R 4, letnik 1983, registriran do 6.6.1995, prodam. Pristavica 7, Šentjernej, ☎ 81-597. 2931
JUGO 45 A, letnik 1986, registriran do 12/95, prodam. ☎ 29-233. 2933
JUGO 45, letnik 1986, registriran do 12/95, prodam za 1700 DEM. ☎ (068)85-038. 2945
JUGO KORAL 55, letnik 1990, nekarboliran, garažiran, dobro ohranjen, rdeče barve, prodam. ☎ 25-121. 2946
JUGO 45, letnik 1985, prodam. ☎ 23-812. 2948
R 5 CAMPUS, letnik 1993, kovinske barve, 5V, sončna streha, prodam. ☎ 21-748. 2950
R 4 GTL, letnik 11/86, registriran do 13.2.1996, 4 nove gume, nova izpušna cev, prodam. ☎ 51-397. 2955
HYUNDAI PONY 1.5 GLS, letnik 1991, kovinske barve, 75.000 km, prodam. ☎ 323-312. 2963
Z 101 SKALA 55, letnik 1988, belo, dobro ohranjeno, prodam. Tomaž Nemančič, Stopiče 75. 2968
PASSAT CL, letnik 1989, bel, prodam. ☎ 20-429. 2969
PRODRAM ali menjam za manjši avto golf GTI, 16 V, letnik 1990. ☎ 43-631. 2970
Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. Crnčič, Koštalova 27, Novo mesto, po 16. uri. 2972
HYUNDAI 1.5 GLS, letnik 1991, prodam za 11.000 DEM; ☎ 321-931, dopoldan ali 20-526, zvečer. 2976
R 5 CAMPUS, letnik 1991, bel, sončna streha, prodam. ☎ (068)47-579. 2978

FIAT 126 P, letnik 1/1991, prevoženih 26.000 km, vozničica ženska, prodam. ☎ 26-304, zvečer. 2986
OPEL KADETT, letnik 1971, registriran do 10/95, ugodno prodam. ☎ 23-943. 2987
TOVORNO VOZILO ZASTAVA 83-10, nosilnost 3 t, letnik 1986, prodam ali menjam za osebni avto. ☎ 83-373. 2988
BMW 320, letnik 1979, športno opremljen, s spojlerji ter sončno streho, obnovljen motor, registriran do 9/95, prodam. ☎ 65-036. 2989
JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. ☎ 341-049. 2991
GOLF JX, letnik 1990, kovinsko siv, registriran so 2/96, prodam. ☎ 78-195. 2993
JUGO AX 45, letnik 1987, pšodam. ☎ 26-633. 3002
JUGO 45, letnik 1989, bel, prodam. ☎ 27-682. 3003
VOLVO 340 GL, letnik 1986/87, prodam. Golob, Vel. Slatnik 15. 3006
LADO NIVO 1.7 L, novo, prodam 5% ceneje. ☎ (068)83-795. 3008
JUGO KORAL 45, letnik 1990, dobro ohranjen, prvi lastnik, registriran do 9.3.1996, prodam. ☎ (068)20-536, popoldan. 3011
R EXPRES, letnik 1987, zastekljen, 82.000 km, prodam. ☎ (068)68-224, popoldan. 3018
SAMARO, letnik 1989, rdečo, 5V, 5 prestav, registrirano do 12/95, prodam. ☎ 43-756. 3027
Z 101, letnik 1985, registrirano do 11/95, prodam za 2200 DEM. ☎ 26-596, zvečer. 3037
FORD ORION CL, letnik 1991, registriran do 4/96, prvi lastnik, prodam. ☎ 22-028. 3044
126 P, letnik 1987 in 1988, prodam. ☎ 24-700. 3049
R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 12/95, modre barve, prodam. ☎ (061)861-455 ali 861-327. 3050
GOLF D, S paket, letnik 1984, registriran do 12/95, prodam za 4900 DEM. Stane Budič, Dol. Pirošica 13 a, Cerklje ob Krki. 3054
Z 101 SKALA, registrirano do 5.11.1995, prodam za 3200 DEM. ☎ 52-585. 3055
DIANO, letnik 1976, prodam zaradi odhoda k vojakom. ☎ (068)49-113. 3062
Z 750, letnik 1984, odlično ohranjen, prodam. Franc Grubar, Gor. Vrhpolje 9, Šentjernej. 3064
R 4 GTL, letnik 1990, lepo ohranjen, registriran do 25.2.1996, 35.000 km, prodam. ☎ (068)43-748. 3065
FORD FIESTO 1.3, letnik 1993, prodam. ☎ 85-625. 3069
VECTRO 1.6 S, letnik 1/91, belo, prodam za 17.500 DEM. ☎ 28-361. 3072
JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 12/95, prodam. ☎ 24-670. 3073
JUGO 45 A, letnik 1987, petrolej zelen, samo 35.000 km, 1. voznik, nove gume, nov akumulator, odlično ohranjen, prodam za 2900 DEM. ☎ 23-617. 3074
BMW 318i, letnik 12/92, 70.000 km, bel, z dodatno opremo, prodam za 32.000 DEM. ☎ (068)26-308, od 17. ure dalje. 3076
GOLF, letnik 12/85, prodam. Jože Kolenc, Zalog 18, Škocjan. 3077
JUGO KORAL 55, letnik 1988, bel, registriran do 2/96, prodam ali menjam. Janez Kastelec, Dolž, Ravnica 16, Novo mesto. 3081
NISSAN SUNNY 1.6 SLX, letnik 1987, registriran do 9/95, prodam. ☎ 45-312. 3078

obvestila

NAROČILA za enodnevne in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 686
ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 črke. ☎ 44-662. 770
NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol in 4 mesece, opravljena vena cepeljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 800
ROLETE, žaluzije ter tesnenje oken in vrat solidno izdelujemo in montiramo. Lampret, Lobetova 31, ☎ 24-897. 2418
PURANE, bele, težke pasme, stare 5 tednov, primerne za nadaljnjo rejo in zakol, prodajamo. Sprejemamo naročila na ☎ (068)45-622, (068)57-105 ali (061)778-283. Dobava 2. aprila in 21. maja 1995. 2643
ROLETE, žaluzije in lamelne zavese izdelujemo in montiramo. Cene ugodne, možno plačilo na več čekov. ☎ (061)721-521 ali (0609)617-107. 2893
SPREJEMAMO NAROČILA za rjave jarkče, stare 7 tednov in bele, težke. Prodaja od 4. aprila vsak dan v Šmarjeti 15. ☎ 73-058. 2894

prodam

SINTHEZYERJA KORG DS 8 in Roland U 20, s kovčkoma in stojalom prodam. ☎ 22-420, popoldan. 2264
RAZNE MEŠALCE za kruh in meso in motorne mesozemnice prodajamo po ugodnih cenah. ☎ (0602)61-151. 2590
KARCHER STROJE za pranje osebnih vozil, gradbeno in kmetijsko mehanizacijo na toplo in hladno vodo prodajamo. ☎ (061)371-904. 2707
ŠTEDILNIK na drva Gorenje, levi, malo rabljen, prodam. ☎ (068)24-831. 2886
BREŽIČNI TELEFON, domet 20 km, in prevajalno mizo za dojenčca, skoraj novo, prodam. ☎ 49-767. 2899
ZELO UGODNO prodam nov barvni televizor in videorekorder z garancijo. Dostavim brezplačno. ☎ (0608)89-188. 2900
CERTIFIKAT v vrednosti 200.000 SIT prodam 50% ceneje. ☎ (0608)21-473. 2901
KRAVO za zakol in bikca, starega 8 tednov, prodam. ☎ (068)26-059. 2908
LASERSKI TISKALNIK HP 4 P, 600 dpi, 2 MB, dve leti in pol garancije, prodam. ☎ 27-081. 2909
KAVČ TROSED, nov, raztegljiv, prodam po ugodni ceni. ☎ 24-990. 2912
ODDAMO manjšega črnega psa mešanca. Pripeljejo vam ga tudi na dom. ☎ 43-612, popoldan. 2913
RABLJENA KOLESA prodajamo. Servis Smole, ☎ 341-952. 2918
KOMBINIRANO OMARO, posteljo z jogijem in dva tapcirana stola ugodno prodam. Kristina Kambič, Belokranjska 16, Črnomelj. 2920
ELEKTRONIK telefon, rdeč in črno bel televizor Gorenje granat, odlične kvalitete, ugodno prodam. ☎ 57-271, po 10. uri. 2921
OBLEKO za prvo obhajilo prodam. ☎ (068)68-015, zvečer. 2923
OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in lepo ohranjeno jogi vzmetnico, 180 x 190 cm prodam. ☎ 25-062. 2932
TELICO SIMENTALKO, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ 78-457. 2935
KROMPIR dezire za seme, lanski uvoz, prodam. ☎ 57-260. 2940
V KAMPU Fiesa prodam starejšo prikolico za 6 oseb s predprostorom. ☎ 25-087. 2941
VEČJO KOLIČINO sena prodam ali menjam za teličko. Janez Brulc, Hruišica 10. 2942
KVALITETNO rdeče in belo vino prodam. ☎ (068)22-676. 2943
VEČ PRAŠIČEV, 110 kg, krmljenih s domačo krmo, lahko samo polovice, ugodno prodam. ☎ 22-440. 2949
KRAVO po drugem teletu in 2 telička, stara 8 tednov, prodam. ☎ (068)76-081. 2949

OBVESTILA — POSEST

NAROČILA za 6 tedenske purane sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 3000
NAROČILA za piščance, enodnevne in večje, sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 3001
BELI PIŠČANCI, težki 1.3 kg, dobava 10. aprila, beli purani, težki 2 kg, dobava 19. aprila. Sprejemamo naročila. Trgovina Jelka, Semič, ☎ 68-064. 3030
PURANI, težki 2 kg, beli kilogramski puščanci in rjave nesnice bodo v prodaji 8. aprila ves dan. Jože Jeršin, Račje selo 2, Trebnje, ☎ 44-389. 3046
OMEJENO KOLIČINO belih piščancev prodam. ☎ 21-279, po 15. uri, Zalog. 3071

posest

V ČRNOMLJU, k.o. Dobliče, prodam neposredno parcelo, 1604 m², in v k.o. Marverler 53601 m² mešanega gozda. Pišite na naslov: Petra Benvenuti, Miklošičeva 36, Ljubljana! 662
PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ (068)60-667! 2748
V OKOLICI Mokronoga prodam 1.92 ha travnika. ☎ (068)49-650, zvečer. 2756
NA DOL. KAMENCAH prodam 43 a zemlje. ☎ 22-788. 2887
BELA KRAJINA - Semič - Gaber, 10 km od Kolpe, prodam hišo na lepi lokaciji (prvotno za vikend), opuščen vinograd, 1400 m² zemlje, gradbeno dovoljenje, na-črt, elektrika, voda, že zgrajena klet, garaža in soba. Prodajam tudi gradbeni material (opeko, betonska železna okna in vrata s polkni). Šifra: »UGODNA CENA«. 2905
HIŠO v tretji gradbeni fazi v bližini Novoga mesta prodam. ☎ (068)27-362, v nedeljo. 2916
OPUŠČEN VINOGRAD, 10 a, na Krizah pri Pečicah poceni prodam. ☎ (063)806-189. 2922
STANOVANJSKO HIŠO, stoječo v centru Slovenske Bistrice, skupne površine 208 m², 721 m² vrta, komfortno, na sončni legi, zaradi boleznih prodam ali menjamo za manjšo. ☎ (062)810-211. 2937
HIŠO, italo, travnike in gozd v Petrovi vasi, primerno za rejo ovac, prodam. ☎ (068)51-095. 2966
LEPO DOMAČIJO na Trebelnem poceni prodam. ☎ 45-448. 2974
HIŠO V METLIKI, na izredni lokaciji, neposredno ob glavni cesti Metlika - Hrvaška, primerno za vsako dejavnost, oddamo v najem. ☎ 58-223, zvečer. 2977
I HA GOZDA v bližini Šmarjete prodam. ☎ 26-730, od 13. do 16. ure. 2980
VINOGRAD, 12 a, in zidnico na Radovcih pri Metliki ter 1500 kg sena prodam ali menjam za drva. ☎ 341-182. 2985
NA NOVO zasajen vinograd, 30 a, cca 800 tr vrhunskih sort, z gradbeno parcelo in sadovnjakom na čudoviti legi blizu Rake prodam. ☎ 45-550, dopoldan. 2992
NJIVO, 80 a, pod Herinjo vasjo, prodam. ☎ 73-552. 3019
VINOGRAD, 13 a, z manjšo zidnico, v Vinjem vrhu, ter hafstove deske prodam. ☎ 73-595. 3032
NJIVO v izmeri 29 a, k.o. Gabrje (Rutovce), prodam. ☎ 20-438. 3039
FRANC STANIŠA (ŠURLA), Vinja vas pri Novem mestu, prodaja hišo in kmetijo. Interesenti naj pošljejo naslov in telefonsko številko na naslov: Anica Rozman, Mestne njive 1 c, Novo mesto, ☎ (068)28-224. V juniju ali juliju vas bomo obvestili za sestanek. 3078

razno

ELEKTROINSTALACIJE ter popravila električnih in gospodinskih aparatov. Ivan Jambrič, ☎ 73-041 ali 24-216. 2914
V CENTRU Novoga mesta oddam v najem lokal, primeren za odvetnik, podjetnik, krojače, čevljarje, trgovino oz. mirno obrt. ☎ (068)23-022. 2915
ANGLJEŠČINO inštruiram za osnovno šolo. ☎ (068)78-059. 2928
KERAMIČARSTVO, polaganje keramike in vsa zaključna dela v gradbeništvu opravljamo. Jože Ribič, Podturn 5, Trebnje, ☎ 49-503. 2936
OVČERJEJ! Skupina strokovnjakov poleg svetovanja tudi striže, obreže parklje, tretira proti parazitom itd. ☎ (061)811-461 ali 753-717. 2937
OD JANUARJA pogrešamo lesen železničnik, ki je bil privezan pod jezom v Makovcu. Poštenega najditelja prosimo, naj se proti nagradi oglasi na ☎ 26-521. 2938
VSE VRSTE embalaže iz folije in papirja, ki jo tudi potiskam, izdelujemo. ☎ 2939
LASERSKO PUŠKO, pikado in ročno nogomet prodam ali oddam v najem. ☎ (0609)614-817 ali (061)645-050. 2940
PRIJAZNI LJUDEM oddam ljubko psička mešanica. ☎ 24-525. 2941
ZA ODJAGO OVCARK, primernih za učenje in čuvaja, sprejemamo naročila. ☎ (068)27-931. 2942
IZDELUJEMO in polagamo umetne kamen vseh dimenzij in barv po konkurenčnih cenah. ☎ (068)73-337. 2943
GOSTINČI Sposojamo in prodajamo športne igralne avtomate po najugodnejših pogojih. ☎ (068)43-748. 2944
STORITVENI SERVIS BEC popravila in na novo izvaja vodovodne instalacije ter električna in plekarska dela za Krško in sosedniško območje. ☎ (061)84-340 in (061)1407-313! 2945
GRADBENA SKUPINA opravlja vsa gradbeniška in fasaderska dela. ☎ 24-577. 2946
GOSTINSKI LOKAL na avtobusni postaji oddam v najem. Šifra: »NAVEDTE TOČEN NASLOV«. 2947
NAŠLA SE JE merilna naprava (metri). Izgubil pa sem zložitelj dezineček, oboje na Ragoovski. Lastnik in poštini najditelja pokličeta na ☎ 23-947, po 19. uri. 2948
PREVOZ, dostava in pomoč staršim. Pomagam pri vložitvi vašega certifikata. ☎ (0608)21-782. 2949
ANGLJEŠČINO inštruiram. ☎ (068)122-167. 2950
NUDIM INŠTRUKCIJE nemščine in angleščine. ☎ 65-0

službo dobi

Zaposlimo KV avtomobila, KV avto-kleparja s prakso za dela na osebnih avtomobilih, ter NK delavca v meh. delavnici. AVTO-HIT Novo mesto, ☎ 068/26-077.

PRIJAZNA ameriško - francoska družina iz Zeneve išče prijazno dekle z vozniškim dovoljenjem za varstvo dveh otrok in opravljanje gospodinjnih opravil za najmanj eno leto, s pričetkom v avgustu ali septembru. ☎ (0041)2279-30392. 2890

V GOSTILNI redno zaposlimo natakarico. Sobote in nedelje proste. ☎ 322-642. 2890

KOMERCIALISTE - zastopnike za prodajo zbirke priročnikov Enominutni vodja, svetovne uspešnice s področja managementa potrebujemo za poslovanje s pravnimi osebami na območju Dolenjske. Taxus, d.o.o., ☎ (061)264-474. 2891

V BISTROJU v Novem mestu redno ali honorarno zaposlimo natakarico. ☎ 22-208. 2911

MIZARJA, KV, takoj zaposlimo. Mizarstvo Vrhovsek, Šutna, Podbočje. 2927

VZGOJITELJICO ali varuhinjo zaposlimo. Pise ponudbe pošljite v vrtec Sonček, Dol. Stara vas 55, Šentjerneje. 2930

DEKLE in fanta gostinske smeri zaposlim v okrepčevalnici. Dober OD. ☎ 65-194.0. 2971

DEKLE za delo za šankom zaposlimo. Nudimo hrano in stanovanje ter dober OD. ☎ (068)52-530. 2994

IGM STREŠNIK D.D., Dobruška vas 45, Škocjan, za določen čas zaposli več gradbenih delavcev. Prijave pošljite v 8 dneh na sedež podjetja. ☎ 76-483. 3015

BIFE DOLENJKA v Trebnjem zaposli pridno dekle, lahko brez poklica. Delo je lahko, samo dopoldan. Informacije v bifeju 30. marca od 10. do 13. ure, Jakob. 3026

DEKLETA ali fante za delo za šankom zaposlimo. ☎ (068)323-801 ali osebno v Atlantski. 3047

ZA REDNO ali občasno honorarno delo iščemo voznika za tovorno vozilo. ☎ 323-941. 3063

PRIJAZNO DEKLE dobi zaposlitev v bistroju blizu Novega mesta. ☎ 21-085 ali 24-332, popoldan. 3067

MLADEGA VOZNIKA C kategorije, mehanika, zaposlim. ☎ (068)42-117. 3075

ZASLUŽEK do 4.000 DEM! Ste brez večjih obveznosti, resni in zanesljivi? Potrebujemo 5 zastopnikov. Informacije v četrtki in petek od 10. do 15. ure na ☎ (0608)82-180. 3083

stanovanja

TRISOBNO NOVEJŠE stanovanje v prtiličju, lastniško, telefon, v bližini Term Catež prodam ali menjam za enakovredno v Ljubljani ali širši okolici. ☎ (064)632-159. 2888

V TREBNJEM prodam enosobno prtilično stanovanje, 41 m². ☎ (068)44-098. 2892

SAMSKI DIJAK nujno išče v centru Novega mesta, Mačkovicu ali Trški gori opremljeno sobo, stanovanje ali hišo. ☎ (067)72-726, po 17. uri, ali p.p. 147, 68000 Novo mesto. 2904

GARSONJERO v Trebnjem oddam. ☎ 44-810. 2934

OPREMLJENO dveipolsobno stanovanje v večstanovanjski hiši oddam v najem. Šifra: "NOVO MESTO". 2953

DVOSOBNO STANOVANJE prodam. ☎ 27-547, po 19. uri. 2955

DVEIPOLSOBNO STANOVANJE v Trebnjem prodam. ☎ 25-479. 2966

GARSONJERO ali manjše stanovanje v Novem mestu najmem. ☎ (068)341-912. 3004

STANOVANJE, 60 m², na Seidlovi 20 v Novem mestu prodam. ☎ 20-583. 3043
GARSONJERO v Novem mestu na Ul. Majde Šilc 19 prodam. ☎ 25-708. 3070

ženitne ponudbe

VDOVEC, upokojenec srednjih let, želi spoznati mlajšo družico za zakon ter ustvaritev družine. Imam hišo in urejeno posest. Šifra: "PRIDI K MENI". 3033

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Otočcu, Osojniku pri Semiču, Občicah, Stopičah, Vinjem vrhu, Metliki, Žužemberku, Rebrji, Trebnjem, Dol. Podborštu, Selih pri Šentjerneju, Šmarjeti, Smolenji vasi, Krškem, Brestanici — na Šutni, Dol. Boštanjcu, Raki, Bučki, Šentjanžu, Podborštu pri Šentjanžu, Brežicah, Črnomlju, Gorenju pri Kočevju, Stopah pri Vel. Laščah, Kalu pri Šentvidu pri Stični, Zaplazu, Zdolah pri Krškem, Telče na Križu, Mokronogu, Krškem, Mirni Peči, Senovem, Krškem;

stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Uršnih selih, Krškem, Ljubljani;

lokale: v Črnomlju, Krškem, Mirni, Novem mestu;

poslovne prostore: v Novem mestu, Mokronogu, Krškem, Straži pri Novem mestu, Trebnjem in Črnomlju;

vikende: v Semiču, Tanči Gori, Starem Ljubnu, Zagradu pri Škocjanu, Mavrlenu, Gačah, Vinjem vrhu, Šentjurski gori, Gornjem Zabukovju pri Trebnjem, Gorenjski gori pri Mirni, Talčjem vrhu, Zaplazu, Debencu, Straži;

parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Trebnjem, Gornji Nemški vasi, Hrušici, Vrhu nad Šentrupertom, Stari vasi pri Brežicah, Brusnicah, Mihovcu pri Podgradu, Semiču in Straži za vikende, Dol. Suhadolu, Zagradski gori pri Škocjanu z že začeto gradnjo, Mihovo pri Šentjerneju;

v najem oddamo: lokale in pisarne v Novem mestu, Krškem, Metliki;

Tel/fax 068/322-282
tel. 068/342-470,
od 8. do 19. ure

Krivljenje, kovanje železa, segrevanje do tališča, trdo lotanje z medenino, varjenje aluminija, odvijanje zarjavelih matic na najbolj navadnem varilnem transformatorju. Vse to lahko delate z električnim gorilnikom R-50. Cena samo 7.500 SIT. NAVODILO ZA UPORABO priloženo. Naročila in informacije tel: 063/701-345, 063/701-221, KOČEVAR & THERMOTRON, d.o.o., Ločica 65 D, POLZELA 63313.

Zavarovalna družba ADRIATIC, d.d.

Poslovna enota Novo mesto vabi komunikativne ljudi s končano izobrazbo V. stopnje za trženje življenjskih in rentnih zavarovanj.

Dodatne informacije dobite v poslovnih prostorih ADRIATICA v Novem mestu, Novi trg 1.

Možnost redne zaposlitve.

Merlin, tel.: 090-4200, vas zanima posej, zdravje in lju-bezen v prihodnosti. Ključite 090-4200. MIN/156 SIT.

RISANJE NA SVILI

Tečaj 3. 4. 1995 ob 16. uri. Danex Art, d.o.o., (068) 316-135
Pohitite — število mest omejeno. Cena 3.570.00 SIT.

GORENJE FINING Prešernova 8 63320 Velenje

Mogoče želite popestriti svoj prodajni program v vaši trgovini oziroma razmišljate o trgovini?

Vas zanima prodaja bele tehnike, akustike, malih gospodinjstvenih aparatov, ...?

Nudimo vam zastopstvo z dobrim izhodiščnim položajem in stimulativnim zaslužkom.

Če ste podjetni in želite še več, pokličite nas na telefonski številki:

063/856-305,
855-950

ali se pri nas oglasite osebno.

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarška dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax. 0608/82-945.

Nudimo vam etažne kletke za nesnice, prepelice, kunce in plastične pohodne rešetke za svinjske bokse. Tel. 0608 43265 — Kladje.

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, rjave, grahaste. Ugodna ponudba 14-dnevnih in 3-tedenskih piščancev.

Sprejemamo tudi naročila za purane.

Vallinica HUMEK
tel. (068) 324-496, 67-108.

IZDELUJEMO DVONAMENSKE TRAVNIŠKE BRANE PO BAVARSKEM SISTEMU OD 1,30 do 4,00 m ŠIRINE. DOSTAVA NA DOM BREZPLAČNA. DOBAVA TAKOJ!

Kovaštvo
Andrej Mušič
Mengeš
Tel.: 061-738-619

DO LADE BREZ DENARJA

karavan — 31.500, samara — že od 33.500, niva 1600 — 40.000, niva 1700 — 47.500 SIT mesečno. Možen 5-letni leasing s 25% pologa. Tel. 068/324-424.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Liphair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri
KALIMEROVIČIJA
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE

vsako soboto
tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV

Fotograf Cvetko Tramte
Breška vas 3
68310 Šentjerneje
Tel.: 068/81-596

ETERNA

Posoda za vse čase!

Brezplačno osmrtnico lahko naročite na Radiu Krka po telefonu (068) 341-160!

SREDSTVO PROTI VOLUHARJU
— 1 komplet vsebuje 7 vložkov
— naročila na tel. 068/52-888

KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO VLADIMIR SIMONIČ, s.p.

Lokve 5/c
68340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Možnost plačila na obroke.
Informacije na tel.
(068) 52-492.

• Predvsem bodite dobri, zakaj do brota je tista sila, ki najbolj razoroži ljudi. (Lacordaire)

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

ZAHVALA

Vse življenje si garal, za družino svojo vse si dal, vendar izguba sina bila za tebe je prehuda bolečina.

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, v globoki bolečini mirno si zaspal.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 65. letu starosti zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari ata, brat, stric, svak in tast

JOŽE BERKOPEC

iz Podgore 40 pri Straži

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni prijateljem, kolektivu Dolenjskih pekarn ter Vežan les za podarjeno cvetje. Najlepše se zahvaljujemo g. Okleščenu za pogrebne storitve, g. duhovniku za lepo opravljen obred, g. Turku za poslovilne besede ter pevcem za zapete žalostinke.

V globoki žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE GAZVODA-PEPI

iz Gabrja 30 pri Brusnicah

Ob boleči izgubi izražamo globoko hvaležnost vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo pokojnikovu dolgoletnemu prijatelju gospodu Francetu Cvenku iz Gorenjske ter njegovemu globoko občutenemu govoru. Hvala Gasilskemu društvu Gabrje in njegovim članom, ki so pokojnika z vso častjo pospremili na njegovi poti k večnemu počitku, pevcem, Zvezi borcev, predsedniku krajevne skupnosti g. Slavku Matku za govor, Dolenjski projektivi, Cestnemu podjetju ter g. župniku za lepo opravljeno mašo. Lepa hvala tudi delavcem Doma starejših občanov, ki so s svojo skrbjo, delom in potrpežljivostjo pomagali našemu atu. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega spoštovali in imeli radi.

Žena Franciška, sin Jože, hčerka Fani z možem ter vnuki Robi, Denis in Karmen

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je zapustil nepozabni mož, oče, dedek, brat, tast, stric, zet, svak in bratranec

JOŽE JERIČEK

z Broda 49, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, znancem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denar za sv. maše. Zahvaljujemo se dr. Janezu Kramarju, dr. Pogačarju, drugemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in dr. Balogu za zdravljenje in nego. Hvala Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto za nesebično pomoč svojem v času boleznih in podarjeno cvetje ter Agenciji za šport iz Novega mesta. Posebna zahvala velja šolskim sestram de Notre Dame iz Novega mesta in Ljubljane, g. proštu Lapu za tolažilne besede in lepo opravljen obred, pevcem in trobentaču. Hvala vsem in vsakemu, ki ste karkoli dobrega storili za pokojnega v času boleznih in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garala, vse za hišo in družino dala, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok. Niti zbogom nisi rekla,

niti roke nam podala, smrt te vzela je prerano, a v srcih naših vedno zlata mama boš ostala.

Nenadoma in mnogo prezgodaj nas je v 73. letu starosti zapustila naša ljuba mama, stara mama in sestra

SLAVKA KOCJAN

s Stopnega 10 pri Škocjanu

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom: Telekom Slovenije PE Novo mesto, Domu starejših občanov Šmihel, Termotehnika Novo mesto, g. županu in Občinskemu svetu, vsem pevcem, govornikom g. Janežičevi in g. Smrekarju za ganljive besede slovesa, g. Roguljiču za odigrano Tišino. Pristrčna hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili h grobu ter nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: vsi njeni

Slavko Plavec

Gorjancih, tega lepega simbolnega vira lepote, mladosti, čistosti in zdravja, je Krka največ prispevala. In za Gospodično se je Slavko Plavec še posebej zavzel.

V Novem mestu, v občini in širše tako rekoč ni pomembnejšega kulturnega, športnega dogodka ali humanitarne akcije, za katerimi ne bi stala Krka. In to zelo konkretno in trdno - z darežljivim prispevkom, pomočjo, stalno podporo. Za vsem tem in marsičem drugim pa - tudi zelo trdno - stoji Slavko Plavec. Kot namestnik generalnega direktorja Krke za ekonomiko skrbi tudi za stike in sodelovanje z mestom, okolico, z društvi, klubi, krajevnimi skupnostmi. "Pri vsem tem pravzaprav ne gre za golo pomoč Krke vsemu temu, ne gre za nekakšen ždavek", ki naj ga Krka kot najuspešnejša firma daje, da bo imela mir in dobro vest. Ne, to, da je Krka tako rekoč povsod zraven, naj gre za nakup dragega aparata za bolnico, za podpiranje že skoraj vsega kakovostnega novomeškega športa, za pomoč pri asfaltiranju vaše ceste ali za nakup gasilske brizgalne, to je pravzaprav Krkina filozofija, in to že ves čas. To je naš način dela in življenja s temi kraji in zanje!" pravi Plavec. "Tako filozofijo, to usmeritev je začel naš pokojni generalni direktor in veliki Novomešan Boris Andrianič, prevzel in v skladu z večjimi možnostmi Krke jo razvija in goji njegov naslednik Miloš Kovačič, ki je kot otrok Dolenjske zelo naklonjen tej deželi. Seveda pa smo tu tudi številni drugi krkaši, domačini in lokalpatrioti, ki poznamo možnosti, potrebe in želje teh krajev in ljudi." In tako danes Krkino ime nosijo kolesarji, odbojkarji, igralci namiznega tenisa, smučarji, po novem ga bodo tudi atleti in še kdo. Tako v Novem mestu (pa tudi v Ljubljani) ne izide pomembnejša knjiga, da ne bi Krka primaknila svojega deleža, tudi za lansko ureditev studenca Gospodična na

Kako tudi ne! Tako kot vse, ki so kdaj rastle in zoreli v Novem mestu, so tudi njega in celotno njegovo generacijo od mladega privlačili omamni in skrivnostni Gorjanci, njihove svetle košenice, prostrani gozdovi. Kot otrok je Plavi - ta pridevek se ga je prijel v mladinskih letih in vsi, ki ga od takrat poznamo, ga tako kličejo - s starši po vojni prišel z one strani Gorjancev, s Šel pri Gorjuju, in se naselil na slikovitem novomeškem Bregu, pod kapiteljsko cerkvijo. Solanje, najlepša mladost, čudovita prijateljstva, šport (bil je izvrsten igralec namiznega tenisa), prve ljubezni, mladostne radosti in stiske - vse to se je dogajalo na tem prelepem košču sveta ob Krki pod Gorjanci. In potem - Pleterje, samostan, ki je s svojo skrivnostnostjo, predvsem pa s svetlo, nepovpljivo osebnostjo prokuratorja in kasneje priorja Janeza Drolca privabljal takratni mladi novomeški rod. "Kot oče nam je bil, kot dragi oče. Kako nas je imel rad, kako je bil vserrazumevajoč in dober! In kako smo ga spoštovali in občudovali! Najraje pa je imel Pica, šegavega Stemburjevega vnuka, vsem iz naše družine najljubšega; kot da bi slutil, da bo prvi moral oditi..."

Plavi, po poklicu ekonomist, je dobra duša. Odraščal je v Novem mestu, z one strani Gorjancev pa je prinesel blago belokranjsko prav. In jo obdržal vse življenje. Vsak prosti čas prebije na Selih, kjer obnavlja domačijo svojih staršev, kot lovec v suhorski družini pa puško raje nosi na sprehode po gorjanskih hostah in belokranjskih gajih in senožetih, kot da bi streljal z njo. V Krki dela četrt stoletja. Z 32 leti je bil direktor Krkinih Zdravilišč, ki so jih ravno takrat postavljali na noge in so danes med najbolj urejenimi in cenjeniimi zdravilišči ne samo v Sloveniji. Krka bo letos naredila za 300 milijonov dolarjev prometa. Ustvarili ga bodo njeni ljudje, tukaj ob Krki pod Gorjanci. In veliko tega denarja bo tukaj tudi ostalo. Za te kraje in te ljudi.

ANDREJ BARTEJ

Mineralna voda iz senovškega rudnika

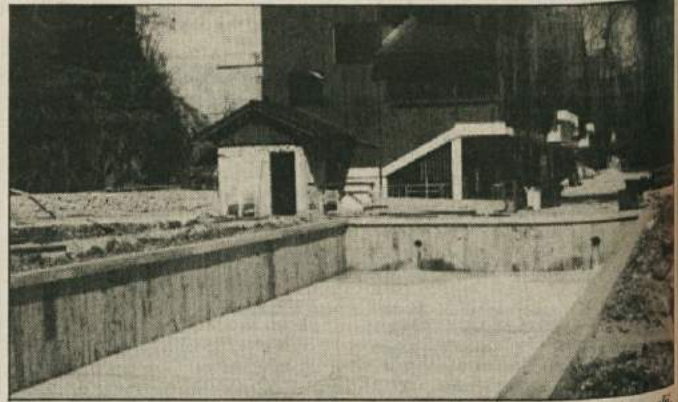
Voda ima ob razmeroma nizki mineralizaciji visoko stopnjo magnezija - Polnilnica vode bi lahko omilila posledice zapiranja rudnika, ko bodo ljudje ostajali brez dela - Po količini magnezija pred templom in radensko

SENOVO - Če v zadnjem času iz rudnika Senovo prihajajo zaskrbjujoče vesti, pa lahko tokrat poročamo o bolj veseli novici, da bi lahko rudnik, ki ga postopoma zapirajo, tudi potem nudil možnosti za nove zaposlitve: voda v rudniku je namreč izredne kakovosti; ima ob razmeroma nizki mineralizaciji visoko stopnjo magnezija in bi bila zato primerena za vsakdanjo uporabo kot pitna voda ali kot naravna nizkokalorična mineralna voda, ki bi jo bilo mogoče tudi stekleničiti.

Razmišljanje o izrabi vode iz rudnika je staro že nekaj let, saj so v sušnih obdobjih na tem območju večkrat ostali brez pitne vode, ob vsakem deževju pa je le oporečna. V rudniku je bilo vode s poglobljanjem jame vedno več in je bila le v breme, zato je vodstvo Rudnika že pred leti dalo vodo analizirati in izkazalo se je, da

je pitna. V času zapiranja sta se vodstvo Rudnika Senovo in Inštitut za geologijo, geotehniko in geofiziko iz Ljubljane z investiranjem Rudnikov rjavega premoga Slovenije odločila za natančno oceno uporabe vode iz dolomitnih kamnin v severnem obrobju rudnika.

Kot je povedal mag. Jože Uhan iz Biološkega inštituta v Ljubljani, se ta voda napaja iz južnega pobočja Bohorja iz okoli 700 metrov nadmorske višine, napajanje pa je od rudnika oddaljeno 3 kilometre. Tudi zadrževalni čas vode v rudniku je zelo dolg, ocenjujejo ga od nekaj let do nekaj deset let, kar daje vodi posebno vrednost. Ker prihaja iz skoraj neposeljenega pobočja Bohorja, ni onesnažena, kar je dobro izhodišče za

NOVLESENI BAZEN - Zdravilišče Šmarješke Toplice je v preteklih dneh temeljito obnovilo zunanji leseni bazen, ki je med njihovimi gosti izredno priljubljen. Sedaj ponavadi obratuje tudi pozimi in je kopanje v njem v objemu šmarjeških gostoljubno vedno znova pravo doživetje. Stene in gornji rob bazena so tudi tokrat hrastovino dno pa je pokrito s smrekovimi deskami, pod katerimi je več plasti prod. Bazen je skoraj enak kot tisti, ki je na tem mestu stal od leta 1968, predtem pa je bil na istem mestu nekoliko večji smrekov bazen. Zaenkrat lesa niso zaščitili, saj za lesene bazene ne obstaja posebna zaščita, vendar, če bodo poskusi uspeli, naj bi ga poskušali zaščititi s posebno čistim naravnim lanenim oljem. (Foto: I. Vidmar)

Demolition Group v Novem mestu

Nastop znane skupine

NOVO MESTO - Končno se je v soboto, 24. marca, v Pizzeriji na Glavnem trgu zgodil dolgo pričakovani koncert skupine Demolition Group iz Cerklje ob Krki. S tem nastopom je skupina izpolnila dolg do novomeškega občinstva, kajti koncert bi moral biti že predlani na Loki, vendar je zaradi toče odpadel. Demolition Group so pravi profesionalci in so to s petkovim koncertom ponovno dokazali. V uro in pol trajajočem nastopu so odigrali večino skladb z novega CD-ja "Deep True Love", poleg teh pa še vse večje hite s predhodnega CD-ja "Bad Gag II" ter CD-ja "Demolition Group Plays Gastarbeiters". Skladbe so kakih 150 poslušalcev dvignile na noge. Ocenio nastopa lahko strnemo v ugotovitve, da je skupina presešla že tako velika pričakovanja in Novomeščanom ponudila obilo užitek pri poslušanju in gledanju.

J. GORENC

ADI SMOLAR IN DNŠ

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov vabi v petek, 31. marca, ob 21. uri v pizzerijo "Tratnik" na Glavnem trgu v Novem mestu, kjer bo nastopil Adi Smolar.

naravno varovanje vode in ukrepi niso potrebni. Voda iz rudnika ima 84 gramov magnezija na 1 liter, kar jo uvršča celo pred znane mineralne vode, kot sta tempel in radenska, mineralizacija pa je pod 1.000, kar kaže, da bi bila primerna za vsakodnevno pitje. Vsakodnevno pitje visokomineraliziranih vod namreč ni priporočljivo, zato so napovedi za to vodo obetajoče. Trenutno iz razpokanih prelomnih con prihaja v sekundi do 10 litrov kakovostne vode, z zajetjem pa bi lahko količino povečali. Kot je povedal

• V času, ko so praktično vse okoliščine proti nadaljnemu obstoju senovškega rudnika in ko bo, kot kaže, v razmeroma kratkem času ustavljena proizvodnja, vse bolj stopa na dan glavni problem odpiranja nadomestnih delovnih mest. Zato bi ta potencial naravne nizkokalorične vode lahko omogočil zaposlitev določenega števila delavcev Rudnika Senovo tudi po ustavitvi proizvodnje premoga.

tehnični vodja Rudnika Senovo Drago Klanšček, bo potrebno pred zaprtjem rudnika izvor vode zaščititi, da bo možno izkoriščanje. T. GAZVODA

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Štirinožni domači ljubljenci so lahko tudi nadloga za okolico - Zakaj so čakalne dobe v bolnišnici tako dolge - Namesto slastnega odojka je grizel kosti

Prejšnji teden se je tudi koledarsko začela pomlad, vremensko sicer prav po aprilsko zmešana, pa vendar. Ob lepših dnevih je že čutili pomladno razpoloženje in življenje se iz zaprtih prostorov seli ven. S tem pa so povečane tudi nekatere manjše težave, ki jeze ljudi. Tako se Danilo Kure iz Novega mesta jezi nad lastniki psov z Grma in bližnje okolice, ki vodijo svoje pse na sprehode po Trdinovi ulici do kapele Božjega groba in vodovodnega rezervoarja. Le redkokateri ima psa na vrvič, večkrat pa se psi prosto gibljejo celo brez spremljevalca, in to vseh vrst in pasem, od kužkov do pravih pasjih mrcin, katerih se človek ustraši, četudi ga le obvohajo. A strah ni najhujše, psi povzročajo še druge neprijetnosti. Trdinova ulica in cesta do rezervoarja sta vedno bolj onesnaženi s pasjimi iztrebki. Ker se tam sprehajajo in igrajo tudi otroci, stvar ni povsem nedolžna. Psi povzročajo škodo tudi na vrtnih gredicah. "Priporočam lastnikom psov, da svojim ljubljencem omogočijo najprej iztrebljanje na lastnem vrtu, šele potem naj gredo s svojimi štirinožnimi prijatelji

na sprehod. Psi naj bodo na vrvič, njihovi lastniki pa naj imajo s seboj pribor za odstranitev iztrebkov," je odločno pribil naš prvi klicatelj, ki hkrati poziva sanitarno inšpekcijo, naj si zadevo ogleda. In ko bo že tam, naj še malo povoha smrad, ki ga veter prinaša iz Revozove lakirnice! Stane Sušnik iz Novega mesta se je pritožil nad stanjem v novomeškem zdravstvu. Pravi, da ne razume, kaj se dogaja. Vprašanje pa se mu zastavlja zaradi ravnarja, ki ga je bila deležna njegova soproga prejšnji teden, ko se je z napatnico svojega zdravnika napotila na pregled želodca z ultrazvokom. Tam so ji dejali, naj se oglasi šele 6. junija. Na njeno vprašanje, zakaj je treba tako dolgo čakati, so ji odgovorili, da zato, ker "so pod sankcijo". "Kakšen čuden sistem je to, da ne smejo sprejemati bolnikov, ko ti potrebujejo zdravstvene storitve?" se sprašuje Sušnik.

Dr. Tone Stare, direktor novomeške bolnišnice, pojasnjuje primer takole: "Osnovni problem je v tem, da smo lani opravili več zdravstvenih storitev, kot jih je zdravstveno zavarovanje plačalo. Posledica je, da moramo zdaj bolnike razvrščati v čakalne dobe, ki so lahko tudi precej dolge. Podobno je tudi po drugih bolnišnicah, ne samo v Novem mestu. Tu ni pomoči. Za nujne primere pa to seveda ne velja. Če ima pacient na napotnici svojega izbranega zdravnika napisano, da gre za nujen primer, potem ni čakanja."

Bralka iz Črnomlja se je prejšnji teden peljala z avtobusom podjetja Gorjanci iz Novega mesta proti Črnomlju in bila priča neprijaznemu soferjevemu ravnanju. Šofer, doma iz Vinice, ni hotel ustreči šestim učencem, ki bi radi izstopili v Podzemlju, ampak jih je odpeljal do Gradca in morali so lepo peš nazaj. Prosili so ga, a jih ni hotel uslišati. Naši bralki se to ravnanje ne zdi primerno in želi, da temu šoferju zapišemo javno kritiko, saj drugi šoferji niso tako neprijazni do šolarjev.

Lozje Kocjan iz Šentjerneja ne bo nikoli več obiskal Gostišča na Glavnem trgu v Novem mestu, ker ima zelo slabe izkušnje. Prejšnjo sredo dopoldne si je v tem lokaliz izbral za malico pečeno odojka s krompirjem in solato. Krompir in solata sta bila v redu, od odojka pa ni imel kaj pokusiti, ker je dobil pečen parkeljček. Še na parklju odraslega prašiča ni v kaj ugrizniti, kaj šele na odojkomem. Jazen in lačen je za vedno zapustil Gostišče.

Tudi tokrat so na telefon dežurnega novinarja poklicali naši naročniki, ki so želeli spreminiti svoj naslov. Naročnica iz Bele krajine se je pozanimala, ali je mogoče naročniške spremembe sporočiti tudi na številko naše avtomatske telefonske tajnice, ki deluje ves čas. Seveda lahko. Našim naročnikom smo vedno na voljo. Velja pa pri takšnem sporočanju spremljati natančno navesti stari in novi naslov ter seveda naročniško številko, ki je natisnjena na naslovnem listku. Odjave naročnine pa morajo biti pisne ali osebene. MiM

3. FESTIVAL ROCK GLASBE SLOVENIJA ROCK 95

MARIBOR - Glasbena agencija Nota razpisuje javni natečaj za 3. festival rock glasbe Slovenija rock 95, ki bo konec junija v Murski Soboti. Natečaja se lahko udeležijo vsi ustvarjalci rock glasbe iz Slovenije in zamejstva s skladbami, ki še niso bile izdane na nosilcih zvoka in z neobjavljenimi besedili. Skladbe pošljite na kaseti kot demo posnetek ali pa že studijsko posnete ter s posebej priloženimi besedilom v dveh izvodih do 25. maja. Podrobnejše informacije dobite pri Andreju Podgorelcu na telefon (062) 24-069.

DVA MILIJONA TULIPANOV V VOLČJEM POTOKU

VOLČJI POTOK - Arboretum spet vabi k svojim vrtnarskim presenečenjem. Med množico različnih čebulnic, ki se bodo v aprilu razcvetele, bo tudi letos kraljeval tulipan s kar 2 milijonoma elegantnimi cvetovi. Od 22. aprila do 2. maja bo v arboretumu razstava z naslovom "Tulipan za vsakega Slovenca", na katero se organizatorji še posebej priporočajo.

Z obeh strani Gorjancev ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Trdinov hram

V Novem mestu so po vojni odprli gostišče Trdinov hram. Seveda ni v njem nikoli manjkalo častilcev tega gorjanskega barda in dobre vinske kapljice. Je kaj čudnega, če je tudi pesnik Severin Šali doživel zanimivo srečanje s Trdino, ko je dejal:

Sem srečal barda in ga vprašal: Kam pa, kam? S pogledom ostrim skor med prestrelji: I, kam? - Pit v Trdinov hram!

Zato pa so za mnoge Dolenjce kar veljale Šalijeve besede:

Če hočeš biti trd, pojdi v Trdinov hram!

Če si v stiski

Uvozili so po vojni v Slovenijo škotski viski Severin. Kar dobra, prijetna pijača. Pa je kupil Šali steklenico te dobrote in jo poslal prijatelju za rojstni dan. Zraven je priložil listek z verz:

Če si v stiski ali driski ali kakorkoli hin, v vsaki stiski te ozdravi škotski viski Severin Šali

ČETRTKILOGRAMSKE LIMONE - Gojenje limon v naših krajih sicer ni redkost, bolj redko pa se zgodi, da so težke tudi do 25 dekagramov. Takšne limone je uspelo pridelati Francu Mastnaku iz Kostanjevice. Pri njem limone krasijo doli že okoli 10 let, to rekorderko pa ima 5 let. Lani je bilo na drevesu 73 limon; letos je bila rastlina prepolna, jih je 50 potrgal, ko so bile še majhne, saj so se zaradi preobremenjenosti začele nekatere sušiti. Sam pravi, da se z rastlino ne ukvarja pretirano, pozimi ji v 20-litrsko posodo vsak teden prilije dva litra vode, poleti pa se količina zahtevane vode poveča. Da je limona obrodila tako velike sadove, mogoče tudi posledica ustreznosti zemlje: Franc pravi, da mora biti težka, z neobdodanega domačega gnojna in s humusom na vrhu, vendar pa je svoje prispelo tudi posebna vrsta limone. (Foto: T. G.)

Starost v humorju Zbrnik Bojan Ajdič

Praznovanje "Sedemdesetletnico mature smo imeli včeraj," razlaga upokojenec svojemu prijatelju. "Koliko pa vas je še bilo?" se zanima prijatelj. "Samo jaz in natak. On je točje jačo, jaz sem pa jokal za sošolci..."

Brez izbire "Če bi lahko izbral bolezen, kaj bi si izbral?" "Prav nobene! Kakšno pa bi si izbral?" "Sklerozo, samo njo." "Zakaj pa prav sklerozo?" "Veš, sklerozo nič ne boli, vendar vsak dan slišiš kaj novega."

Ne sprašuje Upokojenec Tone razlaga prijatelju, da ga njegova žena nikoli ne vpraša kam gre, kam je namenjen. "To je pa izvrstno, Tone! In kaj dela potem ona?" "Kaj dela, vedno gre z mano..."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST! Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Priluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.